

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

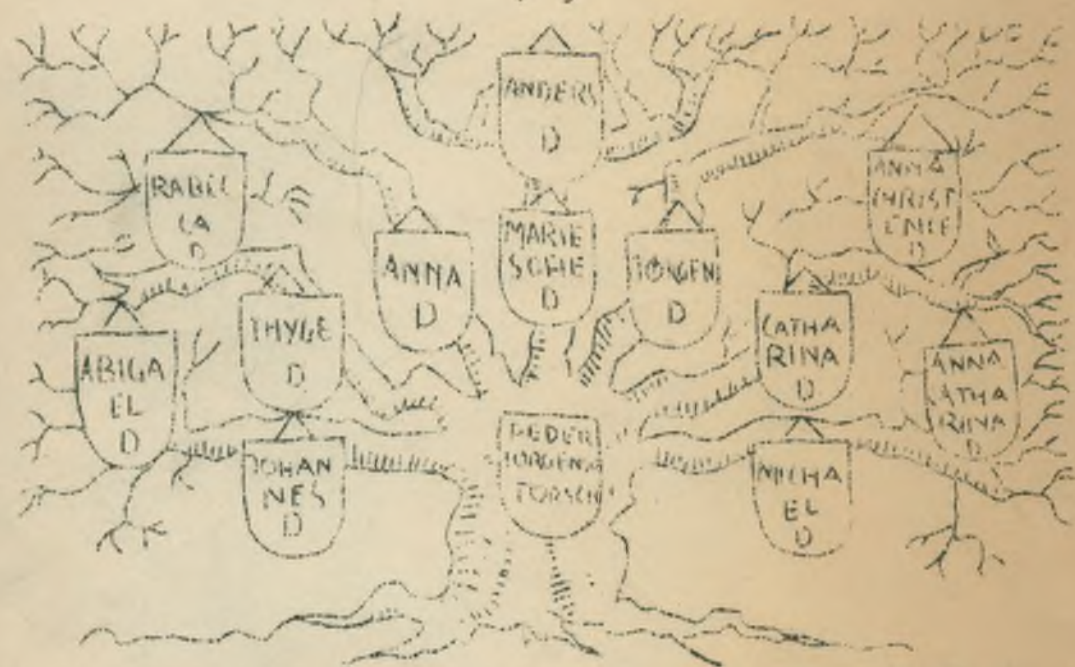
STAMTAVLER

OVER

SLÆGTEN

DORSCHIEUS

samlede af P.H.J. Petersen (hv. Apotheker i Hørsholm)
1925

STAMMEBØGEN
Peder Jørgensen Dorsch

Johannes Dorsch

STAMTAVLER

MED BIOGRAFISKE OPTEGNELSER OVER

SLÆGTEN „DORSCH“

nedstammende fra Magister Pædagog Peder Jørgensen Dorsch
f. 1830 + 1916-85

Præst og Kæst ved Trinitatis Kirke i Fredericia over
samt de Oplysninger om dennes Søskende der her kunnet
fremskaffes gennem Kirkebøgerne for Ringkjøbing m.fl.
samt over de her i Landet tidligere bosiddende
Descendenter af Professor Dr. Theologie Johann Georg Dorsch
f. i Strassburg 1579

udarbejdet af P.H. J. Petersen fhr. Apotheker i Hørsholm

1925

Biograf

Biograf

Biograf

Biograf

Biograf

Biograf

Biograf

Biograf

Forord til 1ste Udgave.

I Overbevisning om, at det for enhver Slægt kan have sin Interesse at have Kendskab til sine Forfædre og disses Familieforhold, ligesom det kan have sin kulturhistoriske Interesse, har jeg, saavidt som det har været mig muligt, søgt at samle de til denne Gren af Slægten hørende Medlemmer. Den Omstændighed, at der hos 2 Præsteslægter findes henholdsvis 19 og 23 Børn, der ere spredte saavel i Ind- som Udland, har foranlediget, at jeg for nogle enkeltes Vedkommende ikke har kunnet følge disses Livsbane. Det er mit Haab, at jeg senere kan faa Lejlighed til at supplere disse.

Foruden saavidt muligt at fyldestgøre de særlige Interesser og Krav, ethvert enkelt Individ af en Slægt maa have i at kende dens Oprindelse, dens Fremvæxt og Forgrening i andre Slægter, hvorledes nogle hurtig uddø, medens andre vedblive at blomstre igennem Aarhundreder, har jeg ved Udarbejdelsen af denne Stamtavle tillige haft Øje for at yde Vejledning til at udfinde og godtgøre Slægtskabsforholdet for de af Slægten, der maatte attra at nyde godt af de Legater, Stiftelser eller lign., der nu eksisterer eller mulig i Fremtiden maatte blive oprettede.

Til Slutning skal jeg tilføje, at det er mit Haab, at de Medlemmer af Slægten, der ere i Besiddelse af denne Stamtavle stedse ville føre denne a jour og med passende Mellemrum vil foranledige udarbejdet Fortsættelse af denne med mulige Rettelser eller Tilføjelser, der maatte fremkomme.

Blandt den nulevende Generation af Slægten "Dorscheus" har det været den almindelige Opfattelse, at Slægten var af fransk Oprindelse. Denne Antagelse kan muligvis have sin Berettigelse, men i saa Fald maa Slægten antagelig være indvandret til Frankrig. Selve Navnet Torsch (Dorsch) tyder ikke paa fransk Afstamning, men maa uden al Tvivl karakteriseres som værende af hollandsk (flamsk) Oprindelse. Sandsynligheden taler for, at Slægten, som saa mange andre, under Reformationen ere emigrerede, nogle ere gaaede sydpaa til Frankrig, andre nordpaa til Nordtyskland og Danmark. I Tyskland støder man lige op til Nutiden ikke saa sjældent paa Navnet. Blandt de ældre høre nedennævnte til de mere kjendte, der omtales i Allgemeine historisches Lexicon, Straszburg 1730: I Maintz levede en Professor Dorsch og i Straszburg fødtes 1597 Johan Georg Dorscheus, Dr. theologiae, Professor ved Universitetet i Straszburg. Antagelig hans Søn Johan Georg Dorscheus gaar i dansk Krigstjeneste som Auditør og døde som Felttøj-

husskriver i Glückstadt 1691. I Nürnberg fødtes i 1680 Johan Christoffer Dorsch, Stempel- og Edeltainschneider som søn af Vaabenschneider Eberhard Dorsch. 1758 fødes i Kurstaterne Anton Joseph Dorsch, filosofisk Skriftsteller. I Bayreuth levede Regeringsraad Dorscheus, hvis Enke 1762 tager Ophold i København hos Datteren Johanne Frederica Dorscheus, der 1760 viedes til Kaptajn i Garden, stud. juris Frederik Ulrich Holst; i Ægteskabet en Datter, Sophie Caroline, døbt i Trinitatis Kirke 10/11 1760.

I min Antagelse af, at Slægten nedstammer fra Holland, bestyrkes jeg i den Omstændighed, at en tidligere Sognepræst ved Sdr. Onsild Kirke har meddelt mig følgende:

"Omtrent Aar 1910 anmodede Fru Kristine Nøjgaard, født Dorscheus, i S. Onsild mig om at skaffe hende nogle Oplysninger om hendes Faders Slægt. Jeg skrev da til Landsarkivet i Viborg desangående, og dette svarede mig følgende: "hendes Bedstefader var Løbedegn for Sønder og Nørre Onsild Sogne og hendes Oldefader Provst og Sognepræst i Hylke."

Dernæst erindrer jeg ganske klart, at Arkivembedsmanden, hvis Navn jeg ikke erindrer, til Slut skrev følgende: (det er ikke ordret, men Ordnes Indhold) "Slægten Dorscheus skal forøvrigt stamme fra en indvandret hollandsk Baron, hvis mange Sønner alle blev danske Sognepræster." Men jeg erindrer ikke, at der blev angivet nogensomhelst Kilde af vedkommende Arkivembedsmand.

Ved Udarbejdelsen har jeg taget mit Udgangspunkt fra det først heri Landet kjendte Medlem af Slægten, Jørgen Pedersen Torsch (Dorsch), der i Februar Maaned 1626 tog Borgerskab i Ringkjøbing. Hans Fornavne: Jørgen Pedersen kan tyde paa, at han er født eller døbt heri Landet, herom savnes p.T. nærmere Oplysninger. Igjennem Familieoptegnelser i Ribe Cathedralskoles Arkiv har jeg hidindtil intet fundet udover, at han havde været gift 2 Gange og i disse Ægteskaber havde 29 Børn. Da Kirkebøgerne for Ringkjøbing først begynder 1685 er det umuligt at konstatere disses Fødsel, Navn m.m. Da der imidlertid i Kirkebogen i Aarene efter 1685 findes ikke saa faa Daabs-, Vielses- og Døds Angivelser for Slægten, har jeg paa S. 77-78 anført disse saavel som enkelte andre Navne, der formentlig tilhører samme Slægt. Af alle disse 29 Børn findes der, saavidt jeg kan skønne, nu ikke mandlige Descendenter efter andre end Magister Peder Jørgensen Dorsch, Præst ved Trinitatis Kirke i Fredericia. Først med dennes Børn fastslaaes Navnet Dorscheus som Slægtsnavn. Selv denne synes iøvrigt ogsaa at have været i Tvivl om, hvad han burde kalde sig, thi i Ansøgninger og Skrivelser undertejner han sig "Peder Jørgensen", "Peder Jørgensen Ringkjøbing", "Peder Jørgensen Torsch". Først i sine sidste Leveaar benytter han Navnet Dorscheus. - Udover de i denne Stamtavle optagne Medlemmer af Slægten Dorscheus støder man endnu i Slutningen af 19. Aarh. paa andre Navne, ofte i forvansket Form, saasom "Dossius", "Doscher", "Dor Evers", "Dorschus" m.fl. Uden al Tvivl ere disse Descendenter af de Side 78 nævnte Brødre til Mag. P. J. Dorsch.

Forord til 2den Udgave.

2den Udgaves Fremkomst skyldes Ønsker fra forskellige Medlemmer af Slægten Gade og er nærmest at betragte som et Aftryk af 1ste Udgave suppleret med en Række af Apotheker P.H. J. Petersen senere fremskaffede Oplysninger, jfr. dog tillige Noten i Stamtavleheftet, Tavle F XIV 5 I, Side XXVI.

De i 1ste Udgave indeholdte originale Tegninger af Tegneren A. Carstens (Tavle F XIV 3 II 1 II 3 II, Side XXIII a) er kopierede og reproducerede til 2den Udgave af den unge Amatørtegner Th. Svante Anderson.

Som anført i Forordet til 1ste Udgave har den almindelige Opfattelse været den, at Slægten var af fransk Oprindelse. Den tidligere Sognepræst til Sdr. Onsild Pastor Petersen (senere Mundelstrup) formentede imidlertid at have konstateret Slægten som nedstammende fra Holland. Under Forarbejderne til den nye Udgave meddeler (7/12 1934) Fru Clara Lillienskiöld i Aarhus f. Fleischer, Datter af den Tavle IV 1 I anførte A. F. H. Fleischer, Præst ved katolsk apostolsk Menighed i København (se Side 54). I hendes Slægt havde man den Opfattelse, at Slægten var af fransk Oprindelse, og at denne, der tilhørte Huguenotterne, udryddedes eller flygtede Barthelomæusdagen 24/8 1572. Hvis denne Antagelse er rigtig, maa det formodes, at Medlemmer af Slægten, der ikke dræbtes under Myrderierne, er flygtede til Holland og derfra indvandrede til Danmark.

Endelig oplyser Fru Lillienskiöld, at man i hendes Familie antog, at Slægtens Navn havde været "de Orchi", og at denne, da den kom her til Landet, da satte et "us" til Navnet, saaledes at dette blev Dorscheus. Denne Antagelse maa man imidlertid være berettiget til at antage som fri Fantasi, idet Navnet er dannet af Dorsch latiniseret til Dorscheus.

I 2den Udgave findes optagen fuldstændig Stamtavle over Slægten Gade udarbejdet af Landsretssagfører J. V. Kirk, Vejle, der ligeledes har foranstaltet 2den Udgave udgivet og maskinskreven.

Som Forfatter og Udgiver af 1ste Udgave bringer jeg Landsretssagfører Kirk Slægtens og min Tak for dette uegennyttige store Arbejde.

December 1935.

P. H. J. Petersen.

Trinitatis Præstegård Fredericia.

Grundinteriør c. 1663.

P E D E R J Ø R G E N S E N T O R S C H (D O R S C H)

f. Ringkjøbing / 1630 d. Fredericia 10/1 1685

Som angivet i Forordet fødtes han i Ringkjøbing 1630 og blev Student herfra. Rector i Ringkjøbing 1650, Skibspræst paa Flaaden 1656 og Aaret efter, 1657, Feltpræst ved Hæren i Halland og Skaanen ved Generallieutenant Ulrich Chr. Gyldenløves Rytter-Regiment. 30/4 1658 beskikkede Kongen ham, imod Menighedens Ønske, til Sognepræst ved Trinitatis Kirke og Vejlbymenighed i Frederichsodde. Magister 1663, Provst 3/5 1667. Ved hans Kaldelse til Præste-Embedet stod der i Menigheden megen Strid og indsendtes til Kongen følgende Andragende 1) fra nogle Medlemmer af Øvrigheden i Frederichsodde angaaende Præstevalget sammesteds.

"Stoormechtige Højbaahrne Første, Aldernaadigste Herre och Konning, den allerm. goede Gud Hans Kongl. Mayst., udj languarig fredelig Regimentte opholde.

Eftersom Sognepræsten Magister Peder Nielsen i Frederichsodde, udj forløbne Fejde tiid er ved døden affgangen, og som wij wnder-schreffne med flere af Byens Øffrighed og en Dæl aff Borgerschabet icke haffuer veret der paa Stedet, haffuer doog strax threj aff de thilstede værende Raadmænd med nogle aff Borgerschabet kaldet en person til Sognepræst som ikke alle de fraværende schal vere med tilfredts. Efterdj en deel aff Raadmændene haffuer veret nehr i eignum Hoos, huilcke de anere doog med kaldet haffuer forbigaaed, personen haffuer och icke

til Superintendenten den thilbørlig forschriffuelse 2) kundet medbringe, huorfore hand ej endnu schal være anammidt. Och efterdj Resessen 3) Beuilger Borgmestere och Raad med Borgerschabet at kalde Sognepræsten, och paa det kaldet maa bliffue des rigtigere, Eenighed imellum Præsten och Meenigheden desdo bedre maatte thil tage, Ere Wej wnderschreffne paa Worris eigne och de frawerende deris Weigne allerwunderdanigst begierende, at samme Persoen med fleere andre sig for samptlig Borgmestere och Raad med meenige Borgerschaff maa lade höere.- Dersom Meenigheden ej dae om kaldet kand foreenis, dae det siden paa sine thilbørlige Steder thil Paa kiendelse kunde indsteffris. Her om wig aller wnderdanigst Hans Kongl. Mayst. Naadigste och milde Suar er begierende. Gud allerm. Hans Kongl. Mayt. med det gandske Kongl. Huus welsigne"

Kiöbenhauffn. April An. 1658.

Hans Kongl. Mayt.

aller wnderd. thiennere

Hans Jørgen - Jacob Pedersen⁴⁾

Efter dette Andragende udstedtes følgende Kongebrev⁵⁾

Hr. Steen Bille⁶⁾ oc Bispen i Riibe, om den Person til Friederichsodde er kaldet.

"Eftersom for os underdanigst andrages, hvorledes trende tilstede verende Raadmænd med nogle af Borgerschabet i vor Fæstning Friederichsodde udi forløbne Feide i deris afgangne Sognepræst Magister Peder Nielsens Sted, een Persohn til Sognepræst hafuer kaldet, huormed de andre af Byens öfrighed oc Borgerschab, som ej har været der paa Stedet, iche skal vere tilfreds.

Thi bede vii Eder og Naade ville, at i forschrefne tuistige Sag med fordersligste for eder indstefner, oc effter des befunden beschaffenhed derudii endeligen kiender oc dömmet, om samme Kald bör ved Magt at bliffue eller iche.

Hafnia d. 7. April 1658.

Snart efter forandredes imidlertid Sagens Stilling, idet Regeringen bestemte sig til selv at besætte Embedet i Kenhold til den gældende Anordning om at: "Hvis det Tilfælde indtraf, naar et Præsteembede skulde besættes, at Kaldsmændene ikke kunde blive enige, og Kaldet stod ledigt i over 6 Uger, da skulde Lensmanden med Bispen hjælpe den Part (om ellers tvistes) til Rette, som først Føje haver". Det var ikke ualmindeligt, at Regeringen under saadanne Omstændigheder tilegnede sig Kaldsretten og uden Videre beskikkede en Præst og overlod Lensmanden at meddele ham Kollats. Regeringen bestemte sig da til selv at besætte Embedet, formodentlig tilskyndet af følgende Ansøgning⁷⁾ fra Peder Jørgensen Torsch:

I h m ')

Ønsker jeg wnderdanigst Eders Kongl. May. et lykkelig og fredsommelig regimente med languarende Siæls og legems Velstand.

Efttersom Eders Kongelig May. effter adskillige Supp-

*) Jesus hjælpe mig.

licationer haffuer naadigst beloffuet mig Eders Kongl. May. wnderdanigste Tienere en naadig befording, oc jeg nu erfarer, at Eders Kong. May. Kiøbsted Friedericks Odde, oc eget (!) Kald vacerer: Fordrister jeg mig wnderdanigste till Eders Kongl. May. supplicando at anmode, at Eders Kongl. May. mig fattige Mand, som for Guds Ære og videre Promotion udj Eders Kongl. May. tjeneste mig haffuer ladet wnderholde, dertil naadigst vilde forhjælpe, anseende naadigst min ringe Vilchor, at jeg nest Gud oc Eders Kong. May. naadigste hielp maatte komme til et rolligt oc ærligt stycke brød oc til en naadig recompensation for min ringe tjeneste till forne Kald, som nu offuer denn tids besuerlighed i nogen Vger haffuer været ledig, naadigst befordris. Jeg Eders Kongl. May. wnderdanigste Tienere vill i mine bønner hos Gud stedse anholde, hand saadan høy Velgerning med ævig ære, oc den uforgengelig Krone vil afflegge vnder hues almectigste beskermelse jeg Eders Kongl. May. till timelig og ævig Welstand wnderdanigst vil haffue commanderit.

Kiøbenhaffn den 12 Aprilis 1658.
Eders Kongl. May. Vnderdanigste Tienere
Peder Jørgensøn
m. m.)

Da der imidlertid ikke længe efter synes at være indkommen en Angivelse til Regeringen om, at Hr. Peder Torsk skulde paa egen Haand have borttaget en Kalk og Disk fra en Kirke i Halland, søgte han at retfærdiggøre sig ved følgende

8)

Erklæring angaaende Beskyldning for Kirkeran:

"Stormectigste Høybaarne Förste, Allernaadigste Herre och Koning, Gud giffue Eders Kongelig May. et lyckeligst och languarigt Regimente med Timelig oc ewig Welstand.

Allernaadigste Herre, Effterson Jeg Eders Kongl. May. wnderdanigste Tienere erfarer, at jeg for Eders Kongl. May. vschydneligen er angiffuen, hvorledes jeg skulde haffue spolerit en Kirche udj Haalland, sin Kalck oc Disk. Da til saadan min Vskyl-digheds excusation hos Eders Kongl. May. at deponere, vill jeg først haffue Gud dett offuerantvordet, huilken som en retvis Dommere udj sin Tid skall føre de schiulte ting till liuset, oc da giffue en huer sin løn, att Jeg aldrig hafft nogen saadan tancke, meget mindre giort noget saadant min Stand icke sømmende, dett Gud skall med mig vidne, oc derfor obligerer mig till, at, om saadant mig sandfærdeligen kan efftersigis oc offuerbeviisis, jeg da icke enten vill verdig holdes at bære præstelig Kleder eller nafn, meget mindre begere enten den eller nogen saadan hæderlig leilighed, dernest, huad den Kalck och Disk, som jeg haffuer, sig belanger, huoraff maaschee saadan meening er, da haffuer hans Exellentz Hr. General Leutnant Vkrich Christian Gùldenløve den self till Guds ære och hans tienestis forrettelse aff discretion (x mig) giffuet, saa jeg derfor Vnderdanigst beder, at Eders Kongl. May. naadigst vill icke alleniste ansee, at jeg for et ærligt stycke brød at erlange haffuer liid mangan ond dag, oc med

l) manu meum c; skreven med egen Haand.

x) senere udstreget af Ansøgeren.

nustru oc börn sidder i stor Armod, men endoc at mangt et Guds tienere offuer saadanne beretninger kommer offte i velferdtz Spilde, ja i største Hjertesorrig, at jeg derfor vnderdanigst maatte faa paa den begerte platz en naadigste resolution, med saadan løffitis vnderdanigst tilsagn, at ingen (nest Guds Hjelp) offuer min leffinet eller lerdom schall haffue aarsag i nogen maader sig at besuerge, saa sant Gud mig schall hielpe oc hans hellige Ord. Oc till saadann Eders Kongl. May. høye Velgiernings erindring, vill jeg Gud inderligen anmode, hand Eders Kongl. May. vill udj et luckeligt oc fredeligt regimente till languaren-de Tilstand spare oc opholde, under hues protection. Jeg Eders Kongl. May. vnderdanigst vill haffue commenderit.

Havnia den 23 April 1658.

Eders Ko. May. Vnderdanigste tiienere
Peder Jørgensøn

m.m.

Da denne Erklæring formodentlig var tilfredsstillende udgik følgende Kongebrev⁹⁾ til

Her. Steen Bille om Hr. Peder Jørgensøn at være Præst i Frederichsodde:

"Efttersom vi kommer i forfaring, at Borgerscha-bet udi vor Kjøbsted Friederichsodde, med deris Sognepræst at kalde, ikke rettelig skal haffue omgaaets, Da ere vi naadigst tilfredz, at i nærværende osz elschelige Hr. Peder Jørgensen samme Kald lader bekomme og derpaa gifue Callation.

Havnia 30. April 1658.

Embedet overtoges i Mai Maaned, men havde han mange Genvordigheder med sin Formands Enke, Magister Peter Bøgvads^{x)} der paa Rigens Raad's Befaling¹⁰⁾ havde opbygget Præstegaarden i Friedericksodde for 2000 Sldlr^{xx)}. Under 25/5 1658¹¹⁾ ansøger hun om at maatte blive boende i Præstegaarden og P. Jørgensen henvises til Kapellanboligen. Hun anfører sin Gæld, hvoraf hun kun har erholdt 500 Rdl. godtgjort, samt at hendes mand havde bekostet Begravelsen af de døde Lemmer (antagelig de under Fejden faldne Krigere) "saa jeg elendige Enke med mine smaa Børn er nu fra Brød og Bjering og ikke nu haver det, vi vores bedrøvede Hoved kan tilhelde" Der tilstaas hende 1 Rdl. af hver Kirke i Aars og Ribe Stifter som Formue og Forraad haver¹²⁾. P. Jørgensen beholdt Præstegaarden, som han dog ikke længe efter maatte opføre paany.

Da Svenskerne under Krigen vare Herre i staden, befalede disse Dorsch fra Prædikestolen at bede for den svenske Konge, idet de truede med ellers at ville afbrænde hans Præstegaard, en Trusel, som de ogsaa udførte, da han svarede: "Jeg har kun een Gud at bede til og een Konge at bede for."

Ordren til at bede for den svenske Konge modtog han, da han stod paa Alteret, og betydede man ham, at hvis han ikke efterkom den givne Ordre, vilde han finde sin Præstegaard i lys Lue, naar han kom hjem. Hertil svarede han: "Hvad min Gud vil, det ske, altid er hans Villie den bedste." Præstegaarden blev virkelig afbrændt, skjønt der var betalt en Sum Penge, for at den skulde skaanes

x) Peder Nielsen Bøgvad. xx) Sletdaler c. Kr. 2,63.

Peder Jørgensen Dorsch karakteriseres af sin Samtid som: "en brav Mand", der ejede sin Konges Bevaagened; uden den havde han næppe erholdt Embedet i Fredericia, idet han, som foran anført, havde en Del af Borgerskabet imod sig. Han karakteriseredes ogsaa som en meget lærd Mand. I den berømte og velfortjente Magister Anders Bording's poetiske Skrifter i tvende Parter, udgivne 1735 paa det kgl. privileg. Bogtrykkeri og Forlag paa Bekostning af Conferentzraad Friederich Rostgaard og Magister Peder Terpogers, Læsemester i den hellige Skrift i Ribe, Deres Flid og Omhu, for rum Rid samlede, og nu endelig til Trykken befordrede, gives Side 74-76:

Den priselige Mestertitel,

som disse Hæderlige, Højlarde og berømmelige Mænd:

Jacob-Heinrich-Paulli Simonsøn, Anatomus Professor udi det kgl. Københavns Universitet.

Eskild Lauritzsøn, Philosophiæ Lector udi Roskilde Gymnasia og Canick sammesteds.

Hr. Hans Barkmand, Sognepræst i Nykjöbing, Ods Herred.

Hr. Christen Spind, sognepræst i Wordingborg og Kastrup.

Niels Andersön, Rector i Odensees Cathedr. Skole.

Arnoldus Rhumand, Conrector udi Roskilde Cathedralsskole.

Hr. Peder Jørgensen Torsk, Sognepræst i Friederichsodde.

Hr. Nicolaus Lundt, Sognepræst til Sct. Peders Kirke i Næstved.

Hr. Christian Brammer, Præst til Sct. Peders Kirke, Kbhvn.

Hr. Christen Blickfeldt, Sognepræst i Ringsted.

Christian Örn, Rector i Nykjöbing Skole Falster.

Jacob Jenssøn Jersin.

Nicolaus Sperling, Rector i Holbecks Skole.

Jørgen Lauritzsøn Hammer.

Loritz Pederssön Köning.

Clement Rasmussøn Thistrup.

Rudolph Povelsøn Moth.

Paa Københavns Universitet med sædvanlig Ceremonier have bekommet til Ære.

Prentet i Kjøbenhavn hos Jørgen Lampect Aar 1663

den 8. October.

"Hvem skarpen Torn frygtagtig gjør,
 "Ej friske Rose nyder.
 "Den søde Kjærn ej smages, för,
 "Mand haarden Skale bryder.
 "Ret aldrig den tør slaa sin Liid
 "Til søde Graa-Haars-Dage,
 "Som i sin Ungdoms grønne Tiid
 "Vil intet suurt fordrage.
 "Hvo paa den rette Vej vil gaa
 "Til Vinding, Lyst og Ære,
 "Hand ej paa Flid og Møje maa
 "For meget sparsom være.
 "Heldst Brødre vi, som os saa slet
 "Til Bogen hen forskrive,
 "Vor Lykke kommer ej saa let,
 "Som mangen for vil give.
 "Slet ingen, som Afcræus, kand
 "Sig nuomstunder love,
 "At han ved Aons klare Vand
 "Sig til Poét kand sove.
 "Nej, mangen møjsom Dag og Aar,
 "Der til og vaagne Natter,
 "Med taal hand ud at ture faar,
 "Før hand ret Grunden fatter.
 "Hans bedste Flor og Alders Tid
 "Dis midlertid hensvinder;
 "Hans Pung, som før var tung og viid,
 "Den lettes og indsvinder,
 "Hand tynges før han torde ved,
 "Hans Hoved graa Haar fanger:
 "Ja stundom og hans Førlighed
 "I Løbbet med henganger,
 "Og naar hand da skal til engang
 "Omsider at forfremmes,
 "Og finde Boed for all sin Tvang,
 "Hand da maa skee vel glemmes.
 "Den viise Cato da tit faar
 "Som Skumpel-skud at være,
 "Den Stund et andet Skarn afgaar
 "Med Borgemesters Ære.
 "Men see, mon sig den ædle Dyd
 "Skal derfor overgive,
 "Nej. det er hendes største Fryd,
 "Sig giemmel sligt at rive.
 "Vel maa den saftig Palmens Top
 "Med tvungen Vegt nedtrykkes,
 "Den sig igen dog strider op,
 "Dens Vext des mere lykkes,
 "Vel derfor op, vel eder ret,
 "I vakkre Mænd og lærde,
 "Den haarde Tvang er alt forgiet,
 "Som eder för besvarde.
 "Forglemt er Harm, udslugt er Sorg,
 "I vinde nu med Ære,
 "Den ædle Friheds høje Borg,
 "I Sejers Titler bære.

"Den blege Misgunst rømt er bort,
 "Med sin vanartig Skare:
 "Oplukt er Ærens prægtig Port,
 "Som Dyden ind skal fare.
 "Den lærde Phæbus selv en Krands
 "Til hver af Eder bryder,
 "Hans Jomfru-Chor med Sang og Dands
 "Den Højtid og befryder.
 "O Hæld-Gudinders søde Kjærn
 "Og priislig Mester-stykke,
 "Gid eder følge nær og fjærn
 "Lyst, Ære, Gavn og Lykke.

A. Bording.

Selv om Beboerne af Friederichsodde af og til gjorde sig lystige over ham ved at kalde ham Torsk (jfr. Ansøgningen til Kongen), saa stod han dog paa en god Fod med disse og hjalp trolig Borgerskabet i deres Skærmydsler med de mange svenske Krigsmænd, der, efterat Danmark i 1657 havde erklæret Sverrige Krig og Carl Gustav havde indtaget Friederichsodde, huserede slent i Fæstningen.

I Hugo Mathiasens: "Fredericia 1650-1760" fortæller denne, at P. Jørgensøn Dorsch's Navn lyser med en egen Glans i denne Fredericia's Trængselstid, bl.a. ogsaa som Følge af hans modige Optræden overfor Svenskerne i Kirken.

Forfatteren anfører et andet Bevis paa Peder J. Dorsch's modige Optræden. Under Beskrivelsen af Forholdene i Fredericia Aar 1664 skriver han: (Side 115) "En Dag kom Niels Snedker ind til Hans Andersen Køck's og borgede sig en Stob Øl, og da der just sad et Par Soldater bændede i Stuen, gav han sig til at spille Kort med disse. Neppe var 3-4 Stobe gledne ned, før Spillerne kom i Klammeri, og da Niels Snedker tillod sig en flot Bemærkning om, at han ikke brød sig om Soldaternes Selskab, brød Kampen løs. Alle 3 væltede sig i vildt Slagsmaal om paa Gulvet, men her fik Snedkeren Kniven frem og skar en af Soldaterne over Munden, saa han blødende forlod Valpladsen. Nu greb Værten ind, men Snedkeren jog Kniven 5-6 Gange i ham, og da Konen forfærdet skreg om Hjælp, fik ogsaa hun Kniven at smage. En sand Lykke var det, at dansk Præst, Mester Peder Torsch, netop kom til og vristede Vaabnet fra den Rasende (Thingbog 25/4 1664) Forfatteren anfører et andet, dog mindre smigrende Træk om Præsten. I Beskrivelsen angaaende Kirkegangen om Søndagen anføres:

Provst Peder Torsch kom ved et Barselgilde i Strid med Borgmester Jacob Pedersen om Rang og Sæde og skjældte ham for "en schellumske x) Bancoraterer^{xx}". Til Gengæld titulerede Borgmesteren 13) Provsten som en "Schellumske Pap^{xxx}) og Marquetenter^{xxxx})", saa de kom i Haar, Præsten blev rusket i Skægget, Borgmesteren i Halskluden og i lange Tider gik Velærværdigheden med nogle "Knuder og Hul i Hovedet" som Minde om Bataillen. Set med Nutidens Øjne synes dette som en al anden end passende Opførsel af Præsten og Borgmesteren. Man maa se dette under den Synsvinkel, at slikt hørte til Dagens Begivenheder. Retsprotokollerne er formelig spækkede med Æresskænden og Slagsmaals-sager, og hvorledes skulde det være anderledes, naar ogsaa Rector og

x) skælmsk, xx) Fallitpiller, xxx) Dompap, xxxx) Podeopdrager.

Lærere sloges¹⁴⁾, naar Magistratspersoner paa Raadstuen æreæskændedes og tildelte hinanden Kindhester, Buler og Skrammer, og selv Præsten lod Naturen gaa over Optugtelsen, som naar den tyske Sognehyrde Emanuel Cersovius Aar 1669 var i Slagsmaal med sine Sognebørn i Anders Kleinsmeds Hus¹⁵⁾. Hvor utrolig det end lyder, fristes man til at tro, at de højere Samfundslag er blevne paaavirkede i Optræden og Handlinger af den store Mængde indvandrede Udlændinge, navnlig tyske lejede Tropper og af de svenske Soldater, der optraadte meget anmassende.

Selv om P. Jørgensen Torsch stod sig godt med Borger-skabet, fandt han dog af og til Anledning til at dokumentere dette overfor sine Modstandere. Saaledes anføres i Vilh. Bergs "Smaa Bidrag til Fredericia's Kultur og ældste Historie": "Som et Bevis for, at det menige Borgerskab endnu i Suverainitetens Barndomstid spillede en offentlig Rolle anføres; Aar 1672 mødte Præst ved dansk Kirke Peder Jørgensen Dorscheus (ogsaa kaldet Dorsch) for Magistraten med ikke færre end 37 menige Borgere, hvis gode Vidnesbyrd han paaholdt for at erhverve sig en gunstig Retskjendelse for sit præstelige Forhold. I et højtideligt Magistratsmøde under Præcidium af Borgmester Jacob Pedersen og i Overværelse af Raadmændene Grøthahm, Sten Hansen og Laumand samt af to kgl. Kommissærer, de velbaarne Herrer Jens Rodsten Knudsen og Ebbe Gyldenstjerne. Vidnerne gav ham enstemmig overfor Magistraten det bedste Lov og tilsagde ham at ville vedstaa deres Udsagn, naar og hvor det gjordes Behov. Hvortil han vilde benytte denne Kjendelse ses ikke. Ogsaa selv stod han i et Magistratsmøde 25/11 1670 frem sammen med et Par af Byens ældste Borgere og aflagde retsgyldigt Vidnesbyrd om Oberst Christian v. Blumenhart, der havde været Kommandant i Fredericia fra 1660. Efter Fredslutningen med Sverige begyndtes Genopbyggelsen af Friederichsodde 1660, og efterhaanden som Befolkningen voxede, navnlig ved Indvandring af mange Tyskere, rejste disse stærke Krav om en ny (tysk) Kirke, hvorfor Kongen i 1665 befalede, at der skulde bygges en saadan og dannes 2 Kirkesogne. Beboerne havde protesteret, og navnlig Pastor Peder J. Dorsch var en ivrig Modstander, og Menigheden paaberaabte sig, at Mester Peder Torsch jo var villig til at prædike paa tysk, "hvilket han hidtil gjort haver" (Raadstuebog 24/5 1657). Som anført, var han Feltpræst, idet han Anno 1657 Dom: Trinitat (27/5) blev "in Nomine S.S. Trinitat^{x)}", efter lovlig Kaldelse inaugureret^{xx)} til det hellige Præsteembede under Gyldenlöves Regiment til Hest af Hr. Hans Svane, Biskop over Sjælland. 30/4 1658 blev han af Hs. kgl. Maj. Frederik den 3^{die} kaldet, og holdt han sin første Prædiken Kristi Himmelfartsdag, som hans Sønnesøn Pastor Therkil Dorschæus i Vindinge skriver: "non sine obmurmuratione tandem tamen optime sedata". I Elbo Herreds Edsbog 3/5 1667 findes den af ham underskrevne, paa Latin udfærdigede Troskabs Ed. - I Ringkjøbing Kirkebog findes han og hele Slægten benævnt Torsch eller Dorsch. At han ofte følte sig ilde tilmode ved dette Navn, navnlig naar hans Modstandere ombyttede det med "Torsk", er forstaaeligt. Antagelig har han da raisoneret, at naar han var dansk Borger og Embedsmand, burde han ogsaa føre et godt dansk Navn, derfor kaldte han sig i 1658 i Ansøgning og Redegørelse til Kongen "Peder Jørgenssøn". Efterat have modtaget Kaldelse som Præst synes han, som Skik og Brug blandt Præsterne, at have antaget Tilnavnet Ringkjøbing

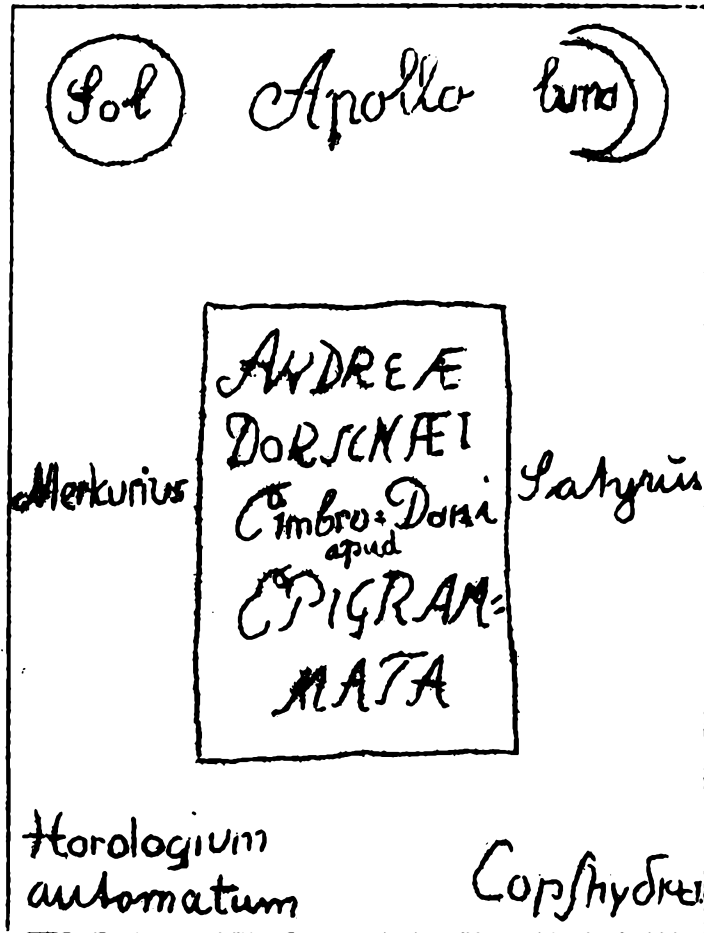
x) Hellig Treenigheds Navn: xx) indviet. xxx) ikke uden Indvending, men dog med megen Ro. (Ny kirkehist. Samlinger I. S. 102.)

efter sin Fødeby. I jydsk Indlæg 1660 findes et Andragende, dat. Friederichs Odde 13/12 1660, hvori han ansøger om Tilladelse for Jens Hansen Jull til, at han maatte ægte sit Søskendebarn Eline. Her underskriver han sig "Peder Jørgensen Ringkjøbing". Hans Børn latiniserede Navnet til Dorscheus, og dette bibeholder Slægten i Fremtiden.

Efter Præstegaardens Brand maatte han selv opføre den nye Præstegaard, men da Kongen havde erfaret om hans modige Optagelse i Kirken overfor Svenskerne, blev han af Kongen med herlige Bygninger beneficeret. Ifølge Fredericia Raadstueprotokol 5/3 1663 lader han, da Bygningerne er fuldendte, 8 Vurderingsmænd give Erklæring om den nye Gaard. 18/12 1684 erholder han Skøde paa Lod Nr. 13 i Magistratsvangen, antagelig købte han denne for at sikre sig en Byggeplads.

Peder Jørgenssøn Dorsch var gift 3 Gange. 1ste Gang viedes han 30/11 1653 i Helliggejst Kirke Kbhvn., hvor han copuleredes af dennes Præst Magister Anders, til Cathrine Ibsdatter, barnefødt i Ribe, Fødsels- og Døds-Dato ukjendt. (1 Søn Tavle A). 2^{den} Gang viedes han i Beder til Ane Cathrine Lauridsdatter f. / død Fredericia 26/2 1668 af en stærk Skørbug, som degenererede til Vattersot meget paa et pladidé^x). Hun var en Datter af Lauritz Jensen, Præst i Beder (1617-43). 3^{die} Gang viedes han i Randers 15/12 1668 til Karen Mikkelssdatter Hviid, Datter af Borgmester Michel Thygesen (Hviid). I sine Dagbogsoptegnelser skriver Datteren, at Bryllupet stod paa Rædhuset i mange adelige og hæderlige Personers Forsamling. (3 Sønner, 5 Døttre, Tavle E-M). I Ribe Cathedralskoles Archiv henligger nogle Indberetninger fra Stiftets Præster til Biskop Block, bl. andet nogle Optegnelser fra P.J.Dorsch's Sønnesøn Pastor Therchel Dorscheus i Vindinge. I disse skriver han: "min Faders Fader (Jørgen Pedersen Torsch, Tavle I) havde været gift tvende Gange og havde 29 Børn i disse Ægteskaber. Efter hans Død 10/1 1685 afholdes der 16/1 s.A. Skifte efter ærværdige, hæderlige og højlærde Mand, nu salig Magister Peder Jørgensen Dorsch, der efterlod sig anseelige Midler, tildels erhvervede ved Ægteskab med sin 2^{den} Hustru. Boets Formue var 2837 Rdl. 4½ Skilling, efter Datidens Forhold en stor Formue. Børnene af 2^{det} og 3^{die} Ægteskab vare sammen med Enken Arvinger, hvorimod den ældste Søn, Pastor Anders (Andreas) Dorscheus ikke nævnes blandt Arvingerne, antagelig har han, som ofte i hine Tider, ved Skiftet efter sin Moder givet Afkald paa Fædrenearv, som Æqvilant for Udgifter ved hans Studeringer. Efter Enken, der døde 9/9 1715 afholdes Skifte 1/10 1715, Boets Masse var da 81 Rdl. 5 Mark 11 2/9 Skilling. Det synes, som om Enken har siddet i smaa Kaar, thi ifølge Canceliprotokol Nr. 27 1695/96 Side 420 andrager hun allernaadigst, om hun maa nyde og beholde en Fordring i hendes afdøde Mands Bo paa 100 Rdl., som skulle tilkomme udlændige Arvinger efter tysk Præst, der her døde, hvilket Beløb hendes Mand som gejstlig Skrifteforvalter havde tilbageholdt. Arvinger havde endnu ikke meldt sig, og Tiden tilstundede, da samme Arv til Hs. Maj. skal forfalde, og det falder hende besværligt at tilbagebetale, i Henseende til Ilds Vaade og Tyve Haand samt i andre Maader^{xx}). Andragendet afsloges hende. Hendes Mand skænkede en Lysekroner til Kirken.

x) fromt og mildt. xx) Hun hentyder her til Præstegaardsbranden, samt at hun er bleven bestjaalen og i andre Maader slet stillet.

Tavle A. Side II

A n d e r s (A n d r e a s) P e d e r s e n D o r s c h e u s

f. i Ringkjøbing / 1654, d. i Nørre Omme (Hind Herred, Ringkjø- Amt 31/3 1710. Kaldedes til Præst i Nørre Omme-Breininge 1/8 1699, ordineret 5/9 1699. Hans Hustru Anna Cathrine Schytte f. / død Biert 15/11 1746, var Datter af Pastor Knud Nielson Schytte og Hustru Mariche Arntsdatter Bechmann i Søndbjerg-Odby (Thisted Amt). Sin paa Latin udfærdigede Ed aflagde han 16/9 1699 i Ribe Stifts Edebog. Som sin Fader og Brødre havde han ikke taget Magistergraden, men antagelig har han, som disse, været en lærd Mand. I de Thottske Samlinger Nr. 318 paa det kgl. Bibliothek findes en af ham paa Latin haandskrevet Epigramata x) i Octavformat. I denne, der er delt i 3 Afdelinger (+ 140 Sider) gjør han som oftest satiriske Optegnelser over Datidens mer eller mindre lærde Personer. Sin egen Familie nævner han ogsaa, saaledes i I' Afdeling Christophorus Dorscheus og Laurent Dorscheus, og i II' Afdel.

Side 30. Christierne Dorscheus (17/4 1712).

- 42 Andreas Nyeland og dennes Hustru Johanne Dorsch
- 43 Johannes Dorscheus (antagelig hans Broder Provsten ved Fru Kirke Kbhn.)

For den uindviiede er det uforstaaeligt, hvorledes denne Bog er havnet i den Thottske Samling. Uden al Tvivl har hans Broder Hofpræsten

x) satiriske (revsende) Optegnelser.

ved Frue Kirke, Magister Joh. Dorscheus, arvet denne efter ham, og tænker jeg mig da, at denne har foræret den til Geheimeraad Knud Thott, med hvilken han stod paa en meget intim Fod.

Da N. Omme Kirkebog savnes, og der ejheller findes Skifte efter Andr. Dorscheus, kan Børnene eller disses Fødselsdage ikke konstateres, men igennem et Skifte 21/5 1731 efter Sønnen Lauritz ser man, at han har haft følgende Børn, som angivet paa Tavle A.

Lauritz Andersen f. / , død i Odense Mai 1731, ugift, havde været fuldmægtig paa Amtstuen i Ringkjøbing, men synes senere at have drevet Prokuratorforretning i Odense. At dømme efter Skiftet i Odense 21/5 1731 maa han have været en ret velstaaende Mand. Som Arvinger i hans Bo nævnes hans Moder Anna Cathrine f. Schytte og nedennævnte hans Søstre. Ved Boets Slutning viste det sig, at en Del af hans udestaaende Fordringer maatte afskrives som uerholdelige, saa hele Boets Nettoformue blev ikun 37 Rdl. 1 Mark 3 Skilling. I Arv efter sin Fader havde han modtaget 60 Rdl. 5 Mark 15 Skilling, hvoraf 20 Rdl. senere i hans levende Live var udbetalt til Moderen. Blandt hans Skyldnere nævnes Laurs Dorscheus i Ribe (24/10 1719) og Onkelen pastor Michael Dorscheus i Vindinge. I en Skrivelse, dateret Vindinge 1/8 1728, undertegner denne sig som "Kiære Søsters, hulde Broder og villigste Tjener". Igennem denne Underskrift, der omsat paa nuværende Talemaade, vilde lyde: "Kære Svigerindes hulde Svoger", faar man Vished for, at han er Søn af Peder Jørgensen Dorsch (se Side 9) og saaledes Broder til Pastor Michael Dorscheus i Vindinge. I Underskriften, betegner han sig altsaa som Lauritz Dorscheus's Moder, Cathrine Schytte's Svoger.

De 3 Døttre vare:

Christine Birgitte Dorscheus gift med Enkemanden, Degn i Ejlby, Lauritz Mathiesen Trans, der første Gang var gift med Else Margrethe Clausdatter, død 1/8 1729. Efter Mandens Død har hun taget Ophold i Odense.

Barbara Hedevig Dorscheus, der i en Række Aar opholdt sig i Huset hos Generalinde Grambo paa Sandagergaard (Margaard) paa Fyn. Hun døde i Odense 31/12 1759. Ved Boets Afslutning viste dettes Formue sig at være 373 Rdl. 5 Mark 13 Skilling til Deling imellem hendes 3 Sødskende eller disses Arvinger. Af disse havde Trans Enke Birgitte modtaget i Forskud 30 Rdl.

Anna Sibylle Dorscheus var i Huset i København hos Cancelliraad Ramhardt, indtil hun giftede sig med Bedemand ved Nicolai Kirke Clemens Elvig, der efter hendes Død atter giftede sig (1762) med Bodil Jensdatter, med hvem han havde flere Børn, bl.a. cand. theol. Clemens Elvig f. 30/7 1763, d. 14/6 1806 (af Krampeslag), ugift, boede Aar 1801 Løvstræde Nr. 129 sammen med en ugift Søster Marie.

Vibecke Dorscheus gift med Degn i Sahl, Studiosus Henrich Hoffman, Student fra Ringkjøbing. Som saamange andre af Datidens "Studiosus" har han ikke villet afvente det Tidspunkt, da han har kunnet forvente at modtage Præsteembede, men har taget tiltakke med Degne-Embedet i Sahl. Først han erholdt dette Embede havde han været Hører i Ringkjøbing.

Tavle B Side III.

Anna Cathrine Dorscheus f. d. 4/6 1656, d. 5/11 1726 i Fredelia, hvor hun ligger begravet i Sct. Michaelis Kirke. Som Værg for hende beskikkedes Broderen Pastor Joh. Dorscheus, der paa dette Tidspunkt var Præst i Colding. I Skiftet efter hendes afdøde Mand Lauritz Jensen Beder var der en Formue paa 1080 Rdl. Som angivet paa Tavle I var hun gift 3 Gange. Hendes 3de Mand Chr. Jacobsen Hirschnaek, der var Rector i Ebeltoft, var Enkemand, da han blev gift med Anna Cathrine Dorscheus, g. 1) Sitzel Rasmusdatter + 28/2 1698, 2 Sønner, 2 Døtre, g. 2) 1/7 1699 Hedevig Barbara Hansdatter, + 1700.

Hendes ældste Datter Anna Cathrine gift med Controllør Bærent Weber, døde i Fredericia 1/12 1734 og begravedes i Michaelis Kirke under Officerstolen. Hendes Mand, der døde 2/10 1748, begravedes ligeledes i Michaelis Kirke under Mandsstolen. Af hendes Børn var den ældste Louise Vilhelmine Weber gift med den daværende Byfoged i Fredericia Christian Bless, der var Søn af Christian Ulrich Bless. 12/4 1728 ernøder han Bestalling i Odense som 3^{die} Borgmester uden Løn, indtil en af de andre Borgmestre afgaar. 17/2 1736 bliver han Kammerraad. 1744 erhoder han Tilladelse til at bo paa sin Gaard Fraugdegaard. Afsked 2/2 1798. Forinden han kom til Odense, havde han været Raadmand i Rudkjøbing 1722. Christian Bless synes at have været en energisk Lovens Haandhæver, der specielt vaagede over Sundhedsforholdene i Fredericia, hvor bl.a. Vandforsyningen var meget slet. Der fandtes kun faa Brønde i Byen, og i disse yndede Beboerne at drukne deres Hunde og Katte. Ifølge Fredericia Kæmnerregnskaber 17 41/42 betaltes der saaledes Natmændene "for en død Hunds Optagelse i Sprøjtehusets Brønd 1 Mark" og "nok efter Hr. Byfoged Bless Ordre betalt Natmanden for en død Hund og Kat's Optagelse af bemeldte Brønd, 2 Mark".

6/6 1740 udnævntes han til Byfoged i Fredericia og copuleredes 21/6 1743 til Louise Weber. Han synes ogsaa som Dommer at have været meget energisk, ofte blev hans Domme indankede for Højesteret, hvor disse 3 Gange bleve underkjendte, hvorefter denne Aar 1747 dømte ham fra Embedet. Herefter drager han -saavidt kan skønnes - til Odense, hvor han ernærer sig kummerlig som Prokurator. Efter et par Aars Forløb søger han atter Embede bl.a. i Svendborg, Skanderborg, Vordingborg og Sorenskriverembedet i Aggershus Stift. I sine Ansøgninger anfører han "at han for 6 Aar siden var bleven dømt fra sit Byfoged Embede i Fyn x) fordi han 3 Gange haver taget fejl i sine Domme, hvorover han "med Hustru og Børn" er geraadet i vilrste Elendighed". 1753 bliver Birkeskrivertjenesten ved Cronborg Rytterdistrikt ledig, han søger paany og giver sin Ansøgning en noget mere indtrængende Form. Han anfører, at han i 7 Aar har været Byfoged i Fredericia og har haft den Ulykke, at 3 af hans Domme blev underkjennt ved Højesteret, hvorfor denne dømte ham fra sit Embede, "hvorpaa neppe har været eller bliver Exempel". Han understaar sig i at beraabe sig paa Majestæten selv "thi skønt de dømte efter den yderste Rigueur xx) efter Forordningen, som siger, at naar en stakkels Underdommerer Domme 3 Gange bliver underkjennt, skal hand remoreris xxx) fra sit Embede, saa havde dog Højesteret selv uden Tvivl ventet at Sagen var bleven Hans Maj. refereret og Suplicanten ved Deres Mej. Naade var bleven sat i sit Embede igen. Suplicanten har nu i 6 Aar sukket i yderste fattigdom med Kone og arme Børn og haaber at han maa reddes af den store Nød han er i." Embedet erhoder han og bestrider dette indtil 1768. Under hans Tjeneste som Birkeskriver ved Cronborg Rytterdistrikt med Bopæl i Esrom beklager han sig over ikke at kunne leve af denne Tjeneste og erhoder derfor 1754 Bestalling som Prokurator ved Retten i Helsingør. (Der synes dog at foreligge fejlagtige Oplysninger om Bless, idet Aarstallene ikke er samstemmende).

Moderen Anna Cathrine Beder copuleredes hjemme i Huset 14/11 1715 efter allernaadigste Tilladelse og paa Hr. Captain Wachtmester v. Henderson's og Svend Mortensen, deres gjorde forløfte, til Controllør Bærent Weber. Denne ansøger 1728 om Raadmands Embede i Fredericia og anfører, at han "har tjent udi den højsalig Dronning Louise's Livréé og baaret samme i 14 Aar."

x) formentlig har han fejlagtig anført Fyn istedetfor Fredericia.
xx) strænge Grundsætninger, xxx) (som Belønning for ydet Tjeneste) afskediget.

Cathrine (Anna Cathrine) Lauritzdatter Beder gift med Rasmus Hørning (Due) f. i Aarhus 1670, Student 1688, døde under en Rejse til Aarhus 22/7 1723. Han efterfulgte 23/11 1694 sin Svigerfader som Præst i Beder. I Kirken findes ogsaa Epitaphium over ham. Antagelig stammer han fra en af de 2 jydsk Byer Hørning. I Aarhus havde han en Broder Jørgen Andersen Hørning gift m. Edel Christensen og en Halvbroder Michel Sørensen Hørning gift 21/9 1680 med Mette Christensen, denne var Borger og Skrædder senere Handelsmand i Aarhus og lod sig kalde Due. Han efterlod sig gode Midler, som Familien arvede, hvorfor den efter ham antog Navnet Due.

Tavle B 4. Side III a.

Anna Cathrine Hørning f. 1701, d. Aarhus 18/5 1786, gift med Præsten Peder Blix, der afløste Svigerfaderen i Præsteembedet i Beder, til hvilket saaledes uafbrudt igjennem 5 Generationer Slægten Dorscheus havde været knyttet. I Ægteskabet ingen Børn. Den anden Datter Anna Hørning var gift med Christian Bruun x) Slotsforvalter paa Skanderborg Slot. Denne var født i Fredericia og stammede fra den der kjendte gamle Patricierslægt Bruun. Oprindelig lød hans Bestalling paa "Slotsfoged og Gartner" paa Skanderborg Slot, men i Kirkebøger og andre Steder benævnes han som Slotsforvalter, antagelig er Stillingen som Gartner da bleven udskilt fra Slotsfoged Embedet, der i 1736 beklædtes af Monsieur Gundorf, medens Chr. Bruun paa dette Tidspunkt benævnes Gartner Bruun. Senere er han formentlig bleven forfremmet til Slotsforvalter. Efter hans Hustru, Anna Hørning's Død 6/12 1739 vies han 10/1 1741 til Mette Margrete Trane. I dette Ægteskab var der 5 Sønner. De omliggende Skove i Forbindelse med den rige Vildtbestand, hvoraf Vildsvinene var de dominerende, har antagelig haft en dragende Magt over Sønnerne, hvoraf flere bleve udmærkede Forst- og Jagtbetjente. Af Rasmus Hørning's Sønner blev den ældste Søren Herman Rasmussen Hørning Student fra Aarhus 1715, man maatte, grundet paa de mange Ansøgninger til Præsteembeder, som saamange "Studiosus" tage tiltakke med et Degne Embede. 1737 kaldes han til Degn i Snodstrup (Snolsthorp) i Frederiksborg Amt, hvor han forbliver indtil han i 1745 forflyttes til Tømmerup (Holbæk Amt). Her afbrændte hans Embedsbolig i 1752 og ved kgl. Rescript erholder han Hjælp til Gjenopførelsen samt Skattefrihed i 3 Aar. 1764 afstod han Embedet, formedelst "tiltagende Alderdom med Sinds og Legems Skrøbelighed", imod en aarlig Pension af 50 Rdl., der sammen med Arven efter sin Fader og sine Høstre Fru Kapt. Henderson f. Dorscheus og Jfr. Anna Dorscheus gav ham til Livsophold. Han synes ikke at have været gift thi 27/12 1763 begravet i Tømmerup Birthe Rasmusdatter, født Jylland 1714, havde tjent ham i 17 Aar. Naar og hvor han døde kendes ikke, men vides han endnu at leve 1784. Paa Skiftet efter Rasmus Hørning xx) viste hans efterladte Formue sig at være c: 4300 Rdl. Margrethe Lauritzdatter Beder, født i Fredericia 2/8 1677, død Fredericia 6/7 1733, gift med Pastor Mikkel Vibe Winterberg, Student fra Fredericia 1709 cand. theol. 1714, Magister Præst i Henne-Lønne (Ribe Amt, Vester Horns Herred) 2/10 1720.

x) fejlagtig af og til benævnet Bruhn.

xx) Faderen.

Tavle C. Side IV.

Johannes (Hans) Pedersen Dorscheus, født Fredericia
 26/4 1661 d. København 13/11 1706. Se Gierrings Jubellære, Treschow Jubellære I S. 143, Worms Lexicon II S. 84, Danske Magazin I S. 102, sjællandske Clerasi Side 742, Lengnich personalhist. Bidrag vedrørende Danmarks og Norges Gejstlighed II S. 7, Møllers Cimbria literata II S. 167, Patricierslægter III S. 44, Suhms Værker, Birchas Lexicon, F.L. Mouriers Levnedbeskrivelser og fransk reform. Kirkes Protokoller, danske Cancellies Archiv, Allgemeine historische Lexicon, person. Tidsskrift VI 1-2. Sin første Skolegang i Colding dernæst Fredericia, hvorfra Student 1677, dernæst studerer han ved Akademiet i Kbhvn. som Alumnus^x) paa Borch's Collegium, Baccalaurens^{xx}) 1678 Attestats^{xxx}) 1680 Magister s. Aar. 16⁶) Efter endt Examen rejste han til Udlandet, hvor han studerer i Tyskland, Belgien, England og Frankrig. Ved Universitetet i Leyden immatrikuleredes han 19/2 1684 som matematisk Studerende og 30/5 1686 sammesteds som mathem. og historisk Studerende. Hjemkommen herfra blev han Hovmester for de 2 Brødre Anders og Niels Trolle og rejste udenlands med disse (1683/84) der det sidste Aar, under hans Ledsagelse, studerede ved Universitetet i Leyden (Sydholland). Derefter rejste han 1686/87 med de 2 Brødre Jørgen og Ove Sheel fra Birkelse og var atter med disse i Leyden 1686. Efter Hjemkomsten beskikkedes han til Feltpræst og Provst ved Auxiliærtropperne^{xxxx}) som Aar 1689 bleve sendte Kongen af Storbritanien til Hjælp i Irland (1689-92). Han benyttede Opholdet i England til at reorganisere den dansk-norske Menighed i London, og en af de 5 Feltpræster, Ivar Brinch, blev ved Joh. Dorscheus's ivrige Bestræbelser ansat som dennes Præst. Efter endt Felttog 1692 tog han tilbage til Colding for at varetage Sognepræst Embedet, medens Magister Anchersen var paa Rejse med Kronprinsen (Fr. IV) som dennes Konfessionarius. Aaret efter 31/8 1693 ægtede han Anchersens ældste Datter Dorothea, og da Svigerfaderen efter sin Hjemkomst i Juni 1693 blev udnævnt til Biskop i Ribe Stift blev Joh. Dorscheus samme Dag (20/6 1693) kaldet til hans Eftermand som Sognepræst i Colding. Snart maatte han imidlertid atter paa Rejse, idet han 1695 blev udseet til at ledsage Kongens (Chr. V) 20-årige Søn, Hs. kgl. Højhed Prins Christian som Hofprædikant og Konfessionarius paa dennes Rejse til Italien. Prinsen døde imidlertid d. 27/6 1693 en Maaned efter Afrejsen af Kopper i Ulm (Württemberg), hvis Undervisningsanstalter besøgte.

Joh. Dorscheus vendte da tilbage til sit Embede i Colding, hvor han foruden at være Sognepræst tillige var Provst for Brusk Herred. 2/3 1697 forflyttedes han som Sognepræst for Helliggejst's Menighed i København. Allerede Aaret efter kaldtes han 2/4 1698 til vor Frues Menighed i Kbhvn. som Sognepræst, Stiftsprovst og Provst over Sokkelund Herred. Han angives som en meget lærd Mand, og som saadan nævnes han i det af Jens Worm samlede Lexicon over de danske lærde Mand, der har udgivet Skrifter (ikke at forveksle med de akademiske Disputationer, som de akademiske Stiftelser paabød Stipendiarius aarlig at udgive som smaa Prøveskrifter). Som Prædikant nød han stor Anseelse var Hofpræst, Medlem af Provsteretten. Som saadan afsagde han August 1703 sammen med H. Bornemann, P. Jespersen og H. Wandel Dom i en Sag imellem Biskop Thomas Kingo og Stiftsprovst Magister Jørgen Karsten, der vilde have hindret Biskoppen i at holde Brudevielser,

x) Plejesøn, xx) tagen den laveste academ-Grad svarende til nuværende Philosophicum. xxx) Embedsexamen. xxxx) Hjelpepetropper.

men hvem denne havde beskyldt for at have indført opdigtede Ord i Landemodets Protokol og for ikke at have gjort Rigtighed for oppebaarne Kollektor og andre offentlige Pengel¹⁷). 31/8 1693 ægtede Johannes Dorscheus Biskop Andersens ældste Datter Dorothea. Ogsaa hun tilhørte en gammel Præsteslægt nedstammende fra Ivarus Ancharius, der nævnes som den først kjendte Præst i Starup i det Haderslevske Amt efter Reformationen. Hendes Fader Magister Ancher Anchersen, der var Søn af Sognepræsten i Colding Søren Ancher Anchersen, fødtes i Kerteminde 16/1 1644, Student Odense 1661, Magister 1671, Præst i Colding 1682. Rejsepræst og Confessionarius for Kronprins Frederich 1692. Biskop over Ribe Stift 1693, død 19/6 1701.

Johs. Dorscheus karakteriseres som en udmærket Taler og en meget nidkær Provst, der med vaagent Øje fulgte alt indenfor sit Embedesomraade. Som den lærde Mand, der bl.a. havde udgivet 5 lærde Skrifter, foruden den af ham haandskrevne Relation^x) "über der Printzen Christian's Absterben" Ulm 30/6 1693¹⁸), nød han sin Konges Bevaagenhed og sine Kaldsfællers og andre lærde Folk's Højagtelse, og stod paa en meget venskabelig Fod med mange af disse, hvoraf adskillige nævnes som Faddere ved Børnenes Daab, saasom: Hertugen af Würtemberg, Professor ved Universitetet Konferentsraad W. Worm, kgl. Maj. Academie Rector og Justitsraad Ole Römer, Grev Chr. Ditlev Reventlov, Brigadier Palle Krag, Geheimeraad Knud Tott m.fl. Hans Helbred synes ikke at have været godt, herpaa kan tyde, at han Maaneden førend sin Død ansøger om kgl. Bevilling til at hans eventuelle Enke maa hensidde i uskiftet Bo; denne bevilges i Henhold til nedenstaaende¹⁹).

"At vi efter os Elskelig Magister Johannes Dorschæi, Stiftsprovst og Sognepræst til Vor Frue Kirke i Vores kgl. Recidensstad Kiöbenhavn, hans herum allerunderdanigst gjorde Ansøgning og Begjæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og herved bevilge og tillade, at hans Hustru, om hun hanamen overlevendes vorder, maa med umyndige Børn, foruden Rettens Midlers Forsegling, Registrering og Vurdering i uskiftet Boe efter hans død hensidde, saalænge hun i Enkestand forbliver og om hun imidlertid skulle blive tilsinds at skifte og dele, at hun da indbyrdes med Samfrænder maa handle og slutte en Skifteforhandling om dend Arv som hendes Børn efter forne hendes Mand, deris Fader, kand tilkomme som de bedst med hende til Børnenes Gavn kunde forenes, uden Rettens Midlers Overværelse, eller videre Registrering og Vurdering efter Loven, dog have forbemeldte Samfrænder et skriftligt Instrument^{xx}), derover at forfatte, som billigt kand være, og de i fremtiden, naar Børnene kommer til deris myndige Aar, eragter at kunne forsvare, og Ville Vi, allernaadigst have de Vedkommende befalct at de strax skal give den Øvrighed, under hvis Jurisdiktion de og ere, som dette Skifte ellers kunde tilkomme at forrette denne Vores Allernaadigst Tilladelse tilkjende, hvilken Øvrighed og derved i sin rettighed intet skal afgaa, forbydende Alle og Enhver o.s.v.

Hafnia 26. October 1706.

Den 18. November 1706 dør han i sit 47 Aar. Hans Lig indsættes 8/12 i Kapellet i Frue Kirke; her udtages Kisten 1/9 1708 og indsættes i egen arvelig Grav i Omgangen bag Choret tilligemed hans da afdøde Søn Frederik's Kiste. Som angivet blev Johannes Pedersen Dorscheus begravet bag Choret i Frue Kirke. Over hans Grav anbragtes en stor Ligsten med latinsk Indskrift. I Aarenes Løb hensmuldredes hans

x) Beretning, xx) Fordeling (Fortegnelse)

og Families Ligkister, hvorfor disse fjernedes og de paa Kisterne anbragte Metal Forsiringer med Indskriptioner henlagdes paa Kirkens Loft hvorfra disse - med mange andre - senere solgtes som gl. Metal. Ligstenen blev staaende i Rummet under Choret. Da dette i Aarene 1926-27 skulde indrettes til Kulkælder fjernedes Stenen som jeg forefandt staaende i Kælderen med et afslaaet Hjørne. Efter Paataale lovedes det, at Stenen skulde blive anbragt paa en Væg over Kælderen. Enken staar nu alene med 7 mindreaarige Børn, hvoraf den yngste 4 Aar. Aaret efter supplicerer^{x)} hun om kgl. Naade for sin ældste Søn Ancher maa nyde de kgl. Stipendier ved Sorø Skole efter Statuterne, denne bevilges. Senere supplicerer hun ligeledes om "kgl. Naade for sine 4 yngre Sønner, maa komme i Sorø Skole, naar det dem efter Statuterne kand tilkomme" ogsaa denne Ansøgning bevilges²⁰. I 34 Aar overlevede hun sin afdøde Mand, idet hun døde 28/11 (26/11) 1740. Da, ifølge de gældende Forordninger, Begravelsen kun maa finde Sted paa visse Tider af Dagen, ansøger hendes Efterladte om Dispensation fra denne Forordning, og udstedes da saalydende kgl. Bevilling "for afgangne Dorothea, afgangne Stiftsprovst Johannes Dorschæi Efterleverske, Bevilling angaaende hendes Liegs Begravelse":

".....gøre herved vitterligt, at vi, efter herom allerunderdanigst gjorde Ansøgning og Begæring, allernaadigst have bevilget og t ladt, saa og herved tillade og bevilge at afgangne Dorothea Anchersen, afgangne Stiftsprovst Johannes Dorschæi Efterleverske hendes Lieg maa, efter den Kgl. Forordning, som 1682 om Begravelse allernaadigst er udgangen, om Morgenens begraves, saa maa og Liegkisten med sort Bay overtrækkes, hvilket de Vedkommende til allerunderdanigst Efterretning strax skal kundgiøres."

Hafnia 2 Decbr. 1740.

Begravelsen foregaar 6/12 1740, og Kisten indsættes Kl. 8½ Morgen, kørt i Holmens Ligvogn, i Familiebegravelsen i Frue Kirke.

x) Ansøger.

Tavle C I. side IV.

Ancher (Ansgarius) Dorscheus f. i Colding 1/8 1694 død Kbhvn. 27/2 1769 begravet Frue Kirke 7/3 1769, og indsat udi eget anselige murede Begravelse i Bagchoret om Morgenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$, Cancellisekretair, Student fra Sorø 1712, latiniserede da, som andre Studerende sit Navn til Ansgarius, cand. phil. 24/5 1713. Rejste i 3 Aar i Udlandet 1717-1719-1722. Boede som Student paa "Borches Collegio". Blev Hovmester for Greve Laurvigens ældste Søn og boede i denne Hus indtil sin Død som ugift. Ansattes senere som Sekretær i det kgl. danske Cancelli "med hvilken Karakter han levede sin iøvrigt Livs Tid". Som Faderen hørte han til de lærde Mænd som optoges i Jens Worm's Lexica over Mænd, der udgav lærde Skrifter. Særlig synes han at have interesseret sig stærkt for alt hvad der angik Frankrig og dets Kultur; betegnende er saaledes at, ifølge Katalog over hans Bogsamling, der solgtes ved Auction, fandtes der i denne saagodtsom ingen dansk Lecture, alt var fransk. Han karakteriseres som en meget fornem Mand og efter Datidens Forhold en rig Mand. En Del af hans Formue stammede fra Arv, dels efter Forældrene, sin Onkel Chirurg Thyge Dorscheus død Randers 1718 og Søstrene Catharina Enke efter Kapt. David v. Henderson og hendes ugifte Søster Jfr. Anna Dorscheus død 1751. Da hans Testamente og Skiftet efter ham ere ganske karakteristiske og give et godt Indblik i Datidens Forhold, anføres dette her. Original "Skifte-Acten efter Cancellisekretær Ancher Dorscheus", indbunden i Læderbind, forsynet med Indskrift i Guldbogstaver, findes i Landsarchivet i København, og er saalydende:

Aar 1769 den 27. Februar, ifølge Udmeldelse, indfandt vi os i Stervboet udi Hs Excellence Hr. Admiral Greve Laurvigs Hotele i Dronningens (Tvergade) nemlig Hr. Assesor Fogh, Hr. Assesor Frølund tilligemed Hof Ratt's Secretær Hr. Marlings Fuldmægtig Harders og Lundsten. Ved Forretningen var tilstede Hr. Secretair og Bogholder Paul Rattiken, der anviste Boets Ejndelele. Et Chartol og et Klædeskab forseglede. En Fortegnelse optoges, blandt Ejndelelele fremhæves som særlig værdifulde:

1 Par Sølvstager vog 28 $\frac{3}{4}$ Lød taxeredes til	16 Rdl.	3 M.	5 Skl.
1 Bestik med Ske, Kniv, Gaffel og Vinske	— 11	— 3	— 2
forskelligt nærmere angivet Sølvstøj	— 11	— 13	—
1 Guld Uhr	— 30	—	—
1 Spanskrør med Guldknapp	— 24	—	—
1 Sølv-Kaarde	— 6	—	—
1 Rød Kjole og Vest	— 8	—	—
1 Atlaskes Slofbrock	— 4	—	—
1 Skildpades Daase	— 1	— 4	—

Udi en Koffert med sort Læderbetræk fandtes en Pose med Penge indeholdende:

950 Courant Ducater á Værdi	2 Rdl.	=	1900 Rdl.
50 Specier á "	15 Mrk.	=	125 "
52 Groner "		=	36 " 5 Mrk.
110 Courant Rdl. "		=	110 "
5 " Ducater á "	2 Rdl.	=	10 "
3 Guinear á "	5 "	=	15 "
2 Courant Rdl. "		=	2 "

2198 Rdl. 5 Mark.

Ligeledes forefandtes en Obligation med Enkefru Grevinde Laurvig's Paategning, efter samme at være skyldig til den afdøde 1400 Rdl. og

Renter afskrevet til 11. Juni 1708.

Endvidere en stor Bogsamling, saagodtsom udelukkende fransk.

Auctionen over Løssøret afholdes 11/4 1769 udi Hr. Excellence Admiral Grev Laurvig's Hotele og indbragte ialt 285 Rdl. 12 Skl. saaledes at der ialt fremkom en kontant Sum af 3883 Rdl. 5 Mrk. 12 Skl. + tilløbende Renter.

Omkostninger ved Begravelse, Auction og Skifte beløb sig til den forholdsvis store Sum 363 Rdl. 4 Mrk. 2 Skl.

Foruden det i Læder med Guldskrift indbundne Skiftebrev udfærdiges tillige 2 Cataloger med 150 Strimler (c: Sider) over Bøger og Løssøre. Disse med Bilag m.m. over Udgifterne findes ligeledes i her-værende Landsarchiv. For at man kan danne sig et Skøn over Udgifter og erholde et lille Indblik i hine Tidens Forhold fremsættes tre Gjenpar-ter af nogle af disse:

"Efter De Højædle og Velbyrdige Velædle og Velbyrdige Herrer Skifteforvalteres Respective Ordre og Befal have vi underskrevet forseglet efter afg. Cancelli Sekretair Ancher Dorscheus og derefter Registreret og Vurderet alle Hans efterladte Meubler og Effæter, item gjort Opvarnting ved Auctionens Holdelse, dels for at udlevere alle Ting efter Nr: Orden, dels og for at have tilsyn at intet blev forkomt, for hvilken Vores herved hafte Umager og forretning Vi allerydmygst forventede at Vor-de tillagt og betalt: 24 Rdl.

Kbh 23 May 1769

A. Cremern - L.B. Köpky

Dhrr: Skifteforvaltere maa imidlertid have fundet Regningen vel stor, thi under denne findes følgende Paategning:

"Denne Regning er os betalt med 16 Rdl., hvorfor herved Skadesløs quiterer. Kbh. 5 Juni 1769."

Begravelsesomkostningerne har, efter Datidens Forhold, ej været ringe. Ifølge Regningsbilagene anføres her:

Regninger over Udgifter ved Velædle og Velbyrdige Hr. Cancellisekretair Ancher Dorscheus Begiængelse

30 Alen fint hvidt Cartun	15 Rdl.
2 " hvide Baand	1 Mark 8 Skl.
2 Breve Knappenaale	1 " 4 "

Für den seligen Hern: Cantzley-Secretair Dorscheus habe ich ein weiss getalten Sarg gemacht 12 Rdl.

Für dass eisern Beslag dar zu 4 " - 3 Mrk.

Den tyske Sadelmager erholdt for Betrækning af Kisten med sort Bay 13 Rdl. 5 Mrk. 3 Skl. - Ligklædning 6 Rdl. - Görtler-Plade paa Kisten 6 Rdl. Hof Cantor Ibsen erholdt ifølge Regning 124 Rdl. 3 Mrk. Denne var bilagt følgende:

Regning over Udgifter ved Nedsættelsen af Liget i vor Frue Kirkes Bag Choer i Hans Høje Forældres Arvelige Mindebegravelser nemlig 3 og 4 Marts 1769 Antaget og Betalt 3 Pligt Karle i 1½ Dag som

optog de for Raadne og forfaldne Liigkister og opsamlede alle Beenene og har lagt Den i den Nye Been Kiste, samt optaget det mugent Muld og Gruus som var i Graven næsten 3 Vogn Mands Læs, med videre Arbejde, 1 Rdl. 4 Mrk. Betalt Kirkens Tømrer Mester Fr. Roll for de nye Planker efter Regning 3 Rdl. 1 Mrk.

Betalt Snedker Sterns Regning for en ny Beenkiste 5 Mrk. 12 Skl. Betalt Mørmester Fr. Svendsen's Regning for Muuren at forhøje samt Ligsteen og Flieser at paalægge med videre 3 Rdl. 12 Mrk. Betalt for 3 Læs Gruus at bortføre 3 Mrk. 12 Skl., ialt 9 Rdl. 4 Mrk. 12 Skl. Kongebrevet (for Standspersoners Begravelse udenfor den almindelige Begravelsestid) betales med 12 Rdl. Endvidere udbetaltes Gratialer til Staldfolkene, Ordonancer samt Dhrr: Inspecteure for Ulejlighed. Her-skabernes Lakajer, 4 Kuske (Grev Ahlefeldt's Enke Grevinde Ahlefeldt's Hr. Anchersen's og Fothmann's) erholdt hver 1 Rdl. og 7 Tjenere (Grev Ahlefeldt's, Baron Bülow's, Schautby's, Holst's, Hr. Fothmann's, Commandør Steffensen's, Hr. Anchersen's, Hr. Dorscheus's) erholdt hver 1 Rdl. Begravelsesomkostningerne androg ialt 197 Rdl. 1 Mrk. 12 Skl. Skifteomkostningerne androg 39 Rdl. Hertil kom andre Udgifter bl.a. 1 Vaskeregning for $\frac{1}{4}$ Aar - 6 Rdl. samt "Regning paa hvad jeg Tilkommer udi Hr. Selig Cancelli Sekretair Dorscheus's Starbo nemlig for 16 Gange jeg har Galbert ham a 8 Skl. er 1 Rdl. 2 Mrk. som jeg ydmygst beder Hans Herr Broder eller den respective Retten mig Lader u Betalte hvormest jeg Forklarer med al Estime.

Deres Lars Hansen,
Slaggerup."

Boets Formue incl. indvundne Renter (70 Rdl) androg 3953 Rdl. 1 Mrk. 12 Skl.
herfra gik Omkostning - 363 - 4 - 2 -
saaledes at der til Deling imellem Arvinger blev 3590 Rdl. 1 Mrk. 10 Skl.
der ifølge Testamentet deltes i 3 ligestore Dele á 1196 Rdl. 4 Mrk. 8 $\frac{2}{3}$ Skl., hvoraf Broderen Provst Peder J. Dorscheus i Maaløv erholdt 2 Dele 2393 Rdl. 3 Mrk. 1 $\frac{1}{3}$ Skl. og Søsteren Anna Cathrine gift med Pastor Michel Mule i Nørre Broby den $\frac{1}{3}$ Part - 1196 Rdl. 4 Mrk. 8 $\frac{2}{3}$ Skl., men da hun ved Døden var afgangne efterladende sig 1 Søn og 1 Datter vil Arven være at dele i 3 Dele, hvoraf Sønnen Pastor Johannes Mule i Nørre Broby erholdt $\frac{7}{9}$ Part 797 Rdl. 5 Mrk. $\frac{7}{9}$ Skl. og Datteren Mette Mule, værende i Ægteskab med Anders Larsen (Pilegaard) erholdt den $\frac{1}{3}$ Part med 398 Rdl. 5 Mrk. 8 $\frac{2}{9}$ Skl., men da ogsaa hun var død, erholdt hendes Børn Sønnen Michel Andersen Pilegaard 2 Parter - 192 Rdl. 2 Mrk. $12\frac{1}{2}$ Skl. og Døttrene Dorothea Conradine Andersen og Mette Andersen hver 99 Rdl. 4 Mrk. 6 $\frac{1}{18}$ Skl. Paa de 2 umyndige Arvinger, Michael Andersens og Mette Andersens Vegne kviterede Pastor Johannes Mule, hvorimod Dorothea afgav ved sin Mand saalydende Kvitering: "Dorothea Conradine, Datter af Velfornemme Mand Anders Larsen i Pilegaard Wester Aaby, Salling Herred, gift fornylig med Peder Helleesen boende i Naarup, Odense Amt, kviterer herved. Naarup 21/6 1769. Af Auctions Kataloget ses, at ved Auctionen købte Broderen Provst P. Dorscheus de 2 Sølvlysestager for 19 Rdl. 1 Mrk. (Vurdering 16 Rdl. 3 Mrk. 5 Skl.), Bestiket med Ske, Kniv, Gaffel og Vinske 11 Rdl. 3 Mrk. 2 Skl. (Vurdering 10 Rdl.) Spansk-røret med Guldknap 27 Rdl. (Vurdering 24 Rdl.) samt Skildpaddes Daasen. Gulduhret købtes af Grev Ahlefeldt for 40 Rdl. (Vurdering 30 Rdl.)

x) Admiral.

Tavle G. II. Side IV.

Anne Cathrine Dorscheus gift med Præsten i Nørre Broby (Fyn) Michael Clausen Mule, der nedstammede direkte fra den ældgamle Mule-Slæggt^{xx}, der i Vaabnet havde "et hvidt Mulehoved med sort nals saa og paa Hjelman et oprakt hvidt Mulehoved". (En anden Slægt skrev sig Mulle eller Muhle, denne "havde til Vaabentegn et sort hestehoved i hvidt Feldt og paa Hjelman et oprakt sort hestehoved"). Fra mange Aarhundreder er Mule-Slægten berømmelig og af lige Alder med Familien Urne^o. Den ældste af Slægten, der nævnes, er Tord Mule Aar 811 og Esbern Mule af de Hviders berømmelige Slægt samt Knud Mule (1300) Ridder, Kong Erik VIII Kammer Mester og Peder Mule."

Disse dannede 1ste Gren af Mule-Slægten. 2den Gren dannedes af Johannes Mule, der af Kong Fr. II nobiliseredes, denne Gren af Slægten uddør med Claus Mule (Othoniensis)^x. 3die Gren optages i det 14de Aarhundrede i Adelsstanden. Den første, man med Visshed kender, er Knud Mule, f. 1368 d. 1439, Borgmester i Odense. Fra denne Gren nedstammer Magister Claus Mule f. 27/3 1649 død 9/12 1712. Dennes Fader var Præst i Nr. Broby, og blev han Stamfader til Præsteslægten Mule, der igjennem 4 Generationer^{xx}) var Præster i Nr. Broby. Hans Hustru var Mette Erichsdatter, f. 3/ 1639 d. 1729, Raadmand Erik Jørgensens Datter af Odense. Hun var Enke efter Præsten i Jordløse Henning Christensen Achton. Han havde af Griffenfeldt faaet Tilbud om Præste Embedet ved Trinitatis Kirke i København imod at gifte sig med Griffenfeldt's Søster (som bekendt dømtes Griffenfeldt ogsaa for Salg af Præste Kald). I Ægteskabet var Sønnen Michael Clausen Mule f. 25/3 1683 d. 1/3 1743, Student Odense 1700, theol. Candidat 23/6 1703. Capellan hos Faderen i Nr. Broby 1706, afløste ham som Provst 1712. Forinden sin Død havde Faderen taget ham i Ed paa, at han aldrig vilde kalde sig Mule. Fredagen 10/11 1713 viedes han i Kohvn. (Huscopulation fra Frue Kirke) til Anne Cathrine Johannesdatter Dorscheus. Ogsaa Michael Mule hørte til de lærde Mænd, der optoges i Worm's Lexicon, idet han udgav forskjellige theologiske Skrifter. Hans eneste Søn indskreves 3/8 1719 til Friisernes Legat^{xxx}) med Professor Stenbuch som Rekommandent. Johannes Mikkelsen Mule, Student Odense 1733 Alumnus paa Borøhs Collegium cand. theol. 23/6 1735, Capellan hos Faderen i Nr. Broby 24/3 1741, Sognepræst efter dennes Død 1743, Magister & Provst for Salling Herred 1771, Hørte ogsaa til de lærde Mænd, der optoges i Worms Lexicon. Udgaav forskjellige theologiske Skrifter, Medarbejder ved Oversættelsen af den engelske Spectator. Viedes 1ste Gang Petri Kirke Kbhvn. 25/7 1742 til Conradine Ottosdatter Ehlers, 2den Gang viedes han antagelig i Vordingborg^{xxxx}) til Christine Marie Laugesdatter Borch, Datter af Præsten i Sdr. og Nr. Borch (Ringkjøbing Amt) Magister Lauge Pedersen Borch og Hustru Maren Kjær. I dette Ægteskab 5 Sønner og 5 Døtre. 3die viedes han 17/1 1772 i Odense til Margr. Melby Datter af Postmester Ulrich Christian Melby og Hustru Birgitte Thorsdatter; i dette Ægteskab 1 Søn 6 Døtre. Enken giftede sig 2den Gang i Nr. Broby 22/2 1788 med Axel Hviid Brechling. Af Johs. M. Mules 10 Børn i 1ste Ægteskab døde de 7 som mindreaarige. Af Døtrene bleve først Marie senere Conradine gifte med Pastor Hans Jørgen Mathiesen Gottschalck f. Viskinde (Holbæk Amt) 24/6 1741 d. 14/6 1816, Søn af Degnen Mathias Christoffersen Gottschalck og Hustru Cathrine Slaballe. Pastor Gottschalck havde tidligere været gift 29/5 1772 med

x) Odense, xx) (139 Aar), xxx) Legat stiftet af J. Friis, der ejede Hesselagergaard paa Fyn, til dette kunde Børn efter anbefaling indskrives til eventuel Legat Nydelse, xxxx) Kirkebøger savnes.

Sophie Christiane Sørensdatter Anchersen f. Odense /11 1735 d. 15/1 1777, Datter af Professor Anchersen af Sdr. og Nr. Borch og var saaledes forud beslægtet med sine 2 senere Hustruers Bedstefader Pastor Johannes Dorscheus. Med Marie Mule havde han 1 Søn, med Conradine Mølle 1 Søn 2 Døttre.

Af Johs' Mules 3die Ægteskab med Margr. Melby blev Sønnen Ulrich Christian Mule Præst i Nørre Lyndelse (Fyn), han døde i Odense 7/5 1860; hans Hustru Laurine Meyer, til hvem han var bleven viet i Odense 1/5 1817, Datter af Kæmnerkasserer og Lakfabrikant Lars Meyer og Hustru Cathrine Ottosen, fødtes i Odense 29/2 1796 og døde her 1/12 1868.

Mette Mikkelstdatter Mule gift med Anders Larsen født i Nr. Broby. Oprindelig bestyrede han Avlingen til Nørre Broby Præstegaard, indtil han blev gift med Datteren. Han købte da Pilegaard i Vesteraaby ved Svendborg. Denne Ejendom var oprindelig en Herregaard, der havde tilhørt Familien Brochenhus, senere blev den delt i 2 Gaarde og 1 Hus, hvoraf den oprindelige Gaard beholdt Hovedparten af Jordene med 18 Tdr. Hartkorn.

Tavle C. III. Side IV b.

Christian Johannesen Dorscheus Student 1716 fra Kbhvn's Universitet, hvorfra han demiteredes af Magister Mathias Anchersen, cand. theol. 1/8 1720, Magister 1722. 1ste residerende Capellan ved Trinit. Kirke Kbhvn. 14/10 1726. Gift med Drude Margrethe Hermansdatter Højer, Datter af Comerceraad, Raadmand Herman Højer (d. 14/10 1725) og Hustru Cathrune Wiel^x) f. 5/11 1688, d. 27/1 1762. Ogsaa han udgav forskellige lærde Disputatser, indtil hans tidlige Død afbrød hans saa lovende Livsbane. Han døde i sit 32' Aar 25/2 1730 og begravedes fra Trinitatis Kirke, hvor hans Kiste indsattes i Familiiebegravelsen øverste Tvergang op til Stentrappen ved Alteret. Efter hans Død blev der skreven 3 Sørgedigte over ham 22)xx) "Billig Klagemaal" af C.M.F., "Ligvers over Medtjener ved Trinit. Kirke Magister Chr. Dorscheus" af Ancher Borch^{xxx}) og Iver Madsen Wiel^{xxxx}). Destoværre findes disse Sørgedigte ikke heri Landet, men opbevares i Videnskabernes Selskabs Bibliothek i Tronhjem. Antagelig have disse været oversendte til den afdødes Svoger Pastor Peder Lund, Capellan ved Tronhjem Domkirke og efter dennes Død overdraget til nævnte Bibliothek.

I Ægteskabet 2 Børn, der døde som Børn; før sin Død havde Faderen ladet disse indskrive i Friisernes Legat. Enken giftede sig 8/3 1733 med Pastor Ancher Borch i Vordingborg f. 7/1 1702. d. 18/2 1762. Med denne havde hun flere Børn, hvoraf en Datter blev gift med Provst Henning Hansen i Vordingborg. I dennes Livserindringer 23) skriver han, at hans Svigermoder efter Mandens Død, flyttede til Næstved, hvor hun boede i 5 Aar, i hvilket Tidsrum hun havde en af dennes Sønner hos sig. Han karakteriserer hende som en god og kærlig Moder, af hendes Børn levede kun hans Hustru. Efter de 5 Aars Ophold i Næstved flyttede hun tilbage til Vordingborg og boede indtil sin Død hos Datteren og Svigerbørn. Hendes Godhed imod disses Børn var meget stor. I levende Live gav hun dem Pengegaver, der oversteg hendes Evner saaledes, at hun senere maatte modtage Renterne af Gaverne. I aarlig Pension fra Enkekassen, hvori hendes Mand havde indskrevet hende Aar 1743, havde hun 696 Rdl. 13 Skl. Angaaende hendes Slægt henvises til Christiern Nielsen's (Varde) Slægtsbog Side 3.

x) 2den Gang gift 13/2 1737 med Hans Peter Anchersen, Professor, Dr. juris, Justitsraad d. 22/8 1765. xx) ifølge velvillig Meddelelse fra Hr. Overlærer Emil Olsen, Christiania. xxx) Enkens Mand. xxxx) Enkens Moders Slægt.

Tavle C IV. Side IV b.

Peder Johansen Dorscheus, Præst i Ballerup-Maaløv og Provst for Smørum Herred (Kbhvns. Amt) Student Kbh. 1716, theol. Candidat 8/12 1718, Magister 1722, Præst i Ballerup-Maaløv 23/8 1728, Provst 1736. Viedes 22/2 1729 i Frue Kirke til Anna Brorstrupsdatter Albertin, Datter af Højesteretsadvokat Canceliraad Brorstrup Albertin og dennes Hustru, der var Udlænding. Efter endt Embedsexamen studerede han i Udlandet, hvor han bl.a. ogsaa i Leyden lader sig indskrive som literær Studerende. Hjemkommen begynder han at søge Embede; det første han søger (1723) er Kjeldby-magle paa Løen, til dette beraaber han sig paa Enkedronningens Recommendation, 1727 søger han Capellan Embedet ved Holmens Kirke. 1719-21 udgav han nogle lærde Disputatser. Senere udgav han "Davids alvorlige Bøn for Guds Kirke" fremstillet i en Prædiken ved Landemødet i Roskilde 11/6 1738. Ved et Landemøde traadte Provst Peder Dorscheus op imod Biskop Borneman ²⁴⁾ der bedrev Afgud med sit Skæg. Bispnen foreslog, at Præsterne skulde lægge sig Skæg til. Provst Dorscheus stod da op og viste sit skallede Hoved, idet han udtalte, at han ikke kunde lægge sig Haar til paa Hovedet eller Hagen (thi han havde kun lidet deraf). Af den Anledning skrev Sognepræsten i Nordrup en Disputation "de barbe Petri" ^{x)}, hvori han vilde bevise, at Petrus havde et langt Skæg. Da han kom med den til Bispnen, rev denne Papirerne i tusind Stykker. Han havde tilvisse fem Galotter altid paa og brugte en vis Orden i at tage dem af, den fjerde tog han uden al Tvivl af, naar han taledede med Kongen, og den femte, naar han prædikede og læste Fadervor.

1750 sagsøger han Sognepræsten i Vallensbæk, Hr. Lars Jæger, for Indholdet af en Prædiken, som denne har ladet Studiosus Sejersbøl holde for sig ved Smørum Herreds gejstlige Convent i Herstedvester Kirke 17/6 1750. ²⁵⁾ Provst P. Dorscheus og Hustru stifter 1764 et Legat paa 250 Rdl. (nu 500 Kr.), hvis Renter tildeles Læreren i Skovlunde, saafremt han er Student, eller uddeles til de Fattige. Legatet bestyres af Sogneraadet under Amtsraadets Tilsyn. (Gavebrev 14/10 1764) Hans Hustru, der døde 8/2 1764, begravedes 14/12 1764. Hendes Kiste indsattes i hendes Forældres Grav i Trinit. Kirke's brede Gang under Mandstolen; her blev ogsaa hendes Mand's Kiste indsat 22/5 1772. Mod Slutningen af sin Embedstid fik Provst P. Dorscheus Prædikat af "præpositus Honorarius" ^{xx)}. Om Morgenen 16/5 1772 blev han funden død i sin Seng. I Adresseavisen Nr. 44 1772 findes et Afskedsdigt for ham.

Tavle G VI. Side IV b.

Jens Johannesen Dorscheus f. Kbh. 18/3 1702, død 1/9 1736, Student 1717, cand. theol. 7/5 1722, Magister. Efter endt Examen studerede han i Udlandet. Kapellan 24/8 1728, Præst i Egebjerg 24/2 1730, gift med Ribborg Brorstrupdatter Albertin, Datter af Højesteretsadvokat Cancelliraad Brorstrup Albertin og saaledes Svøger til Broderen Provst Peder Dorscheus. Ogsaa han hørte til de lærde Mænd, der nævnes i Worm's Lexicon, udgav forskellige theol. Skrifter bl.a. om Apostelen Paulus. Han døde pludselig af Blodstyrtning 1/9 1736 uden at efterlade sig Børn. I Henhold til nedenstaaende Testamente 26) overtager Enken da Boet;

I den Hellige Guds Navn hafve Wir underschrefne Ectbolck Nemlig Jeg, Jens Dorscheus, Sognepræst til Egebjerg Meenighed i Ods Herred og Jeg Ribborig Albertin, af frie Willie og Welberaad Hue sluttet og samtyckt, (dog paa Hans Kgl. Majestæts Vor allernaadigste Herre, Arve-Herre og Konges Behag), at naar det Behager den gode Gud ved Døden nogen af os at henholde den efterlefeende da skal aleene Arve og Beholde Vores Fælles Boe, saafremt Wir os ellers ingen Livsarvinger Efterlader og det ubesejglet uvordert, uregistreret, uskyldt alleneste at den som efterlefer hafvet til Fælles Boes bortschyldige Giæld at svare, og siden det öfrige af Boens Midler at gøre sig saa Nyttig, som den Bedst veed og kand saa længe den sig ey udj eet nyt Æktskab indlathe. Da skal den til den afdødes Venner gifve - 100 Rdl. - siger Et Hundrede Rigsdaler, hvormed samtlige den afdødes arvinger for ald deres arve Prætension efter den Afdøde skal være gandske og fuldkommen tilfreds og fornövth. Men dersom thn sidste Lefvende af os ikke giftver sig men dør i Ænlig Stand, da skal Boens Midler Skiftes og Deles imellem Begges Vore Arvinger efter Løfven uryggeligen holthes og Efterkommes skal, hafve vi dette med Ægne Hænder underschrefvet og med Vores Signeter beseiglet og Venligen ombeet Velærværdige Hr. Svend Schive Sogne Præst i Vigle og Monsieur Sæphan Clausen fra Egebjerggaard med os til Vitterlighed at untherschrifve og forseigle.

Egebjerg den 13 Juli 1730. Jens Dorscheus - Ribborg Albertin.

L & S

L & S

Efter Begæring til Vedterlighed underskrefven.

Svend Schive

Ligeledes underskriver til Vedterlighed
St. Clausen.

Da saafremt fornefnte Hr. Jens Dorscheus og hans Kustru Ribborig Albertin, sig ingen Livsarvinger paa enten af Livet Efterlader, vil le Wi bemeldte forskrifvelse, udi alle thens Ord Clausuler og Puncter, saasom den verofven indført findes allernaadigst hafve Confirmert og Stadfæste, dog Sieldte x) og Tiendepenge samt ald anden Os Tilkommende arvefalds Redtighed i alle Maader uforkranchet, thsligeste at der strax Erlegges og Betales Tie Slettedalere Halfparten af til Vor Frelserens Kirck paa Christianshavn og den anden Halve part til Navigations Skolen i Wores kongl. Rezidentz Stad Kiöbenhavn.
Forbydende etc.

Hafnia den 5 June 1733.

Hans Enke afgaar ved Døden i Hillerød og indkaldes ved Proclama Arvingerne: Sekretær Ancher D, Kbh. Provst Peder D. Ballemo, Pastor Johs. Mule N. Broby, Mette Mule, Præste Enken Anna Albertin, Præste Enken afgangne Madame Sadolins Børn, nemlig Charlotte Amalie og Hr. Perle xx) paa Anholt. Jens Jacobsen Sadolin Præst x) Peder Rasmussen Perle (Perlestikker) gift med Charlotte Amalie Sadolin havde tidligere været Præst paa Anholt; han og hans Eftermand Ullig bleve ilde behandlede af den nederdrægtige Foged Truels Wiby. xxx) Arveafgift.

i Ramløse og Annisse g.m. Cathrine Brorstrupsdatter Albertin, Brorstrup Sadolin Skoleholder paa Falster og Helene Cathrine g.m. Snedkerøvend navnlig Birck i Kbhvn., Hr. Etatsraad og Amtmand Albertin og Fru Conferentsraadinde Schoubøe.

Table C VII, Side IV b.

Maren Marie Johannesdatter Dorscheus yngste Datter af Stiftsprovst Johannes Dorscheus. Hun fødtes i Kbh. 5/6 1703 døde i Birkerød 4/12 1735. Viedes første Gang til residerende Capellan ved Tronhjem Domkirke Peder Lund f. Snaasen (Norge) 168^x død Tronhjem 1731, yngste Søn af Sognepræst til Snaasen Niels Mortensen Lund (f. 1656 d. 1695, gift 7/2 1683 Sara Jacobsdatter). De 2 ældre Brødre vare Morten Lund Sognepræst til Overholden og Jacob Lund, Provst Sognepræst til Akerø. Disse havde 2 Søstre Anne Marie g.m. Sognepræst til Leksvigen Anders Nielssen og Magdalena Susanna gift med Sognepræst til Hadsel Willats Bing. Peder Lund tog theol. Attestats 14/8 1709, udnævntes 4/7 1715 til personel Capellan til Kværnes (Quernæs) 1720, resid. Pastor til Grib og Capellan pro loco til Quernæs, 1725 Sognepræst til Agerø og Februar 1729 kaldedes han til residerende Capellan ved Tronhjem Domkirke. 1ste Gang havde han været gift med Gunhild Marie Baxhan, Datter af Præsten i Quernæs Amund Baxhan, 2den Gang gift med Maren Marie Dorscheus. Andr. Erlandsen opgiver "ingen Børn". Dette maa imidlertid bero paa en Misforstaaelse, thi overalt i herværende Kilder nævnes Sønnen Hans Pedersen Lund som Søn af Capellan ved Tronhjem Domkirke.

Andr. Erlandsen nævner ved Frue Kirke i Tronhjem som resid. Capellan 1692 Magister Peder Lund f. 1664, d. 1735. Denne var gift ²⁸⁾ Anne Jacobsdatter Hersleb (d. 1719) g. 1720 Anne Schelderup Arentz, Datter af Sognepræst Arntz til Stadsbygden. Efter Mandens Død giftede hun sig med Herman Treschow person. Capellan til vor Frue Kirke i Tronhjem. Hendes Børn med Magister Lund angives at være 1) Hans Pedersen Lund, resid. Capellan til Holbæk i Sjælland 1753, 2) Peder Lund, Skriverkarl i Kbh. Ubetinget gør Andr. Erlandsen sig her Skyld i Forvexlinger; mulig at Skriverkarl Peder Lund er Søn af Capellanen ved Frue Kirke Peder Lund og dennes Hustru Anne Arntz; Hans Pedersen Lund er det afgjort ikke, hvilket tydelig fremgaar af, at hans Moder Maren Marie Dorscheus's første Mand Magister Peder Lund døde 1731, og selv viedes hun i Kbh. 7/10 1734 til Gerhard Herman Treschow, Sognepræst til Birkerød, hvor hun døde 4/12 1735 altsaa samme Aar som Capel. ved Frue Kirke Magister Peder Lund døde. Oplysningerne i Bureauchef Larsens Samlinger ere, saavidt angaar Faderen til Magister Peder Lund (Tronhjem Domkirke) enslydende med Andr. Erlandsens, men denne sidste angiver han gift 2den Gang M. Dorscheus. Her synes altsaa Forvexlingerne at have funden Sted. At Sønnen, Hans Pedersen Lund i herværende "Kilder" opgives født i Tronhjem 23/10 1723 synes vildledende, idet Faderen paa det Tidspunkt efter begge Forfatteres Optegnelser da var Præst i Quernæs, antagelig burde der i herværende Kilder have været anført Tronhjem Stift istedetfor Tronhjem.

I Ægteskabet med Magister Peder Lund havde Maren Marie Dorscheus Sønnen Hans Pedersen Lund f. Tronhjem 23/10 1723, Student Tronhjem 1740, theol. Candidat 1743, død Helsingør 1/8 1777, Sognecapellan Holbæk Merløse 22/6 1753, Sognepræst til Skanderborg-Skanderup-Stilling 25/3 1763, Sognepræst til Helsingør Sct. Olai Kirke 13/10 1775. Gift Roskilde 17/7 1754 Anna Kirstine Frigast, Enke efter Forvalter paa Skjoldnæsholm Hans Frederik Danielsen Lutken. Han berømmes som en udmærket Taler. Ved hans Død i Helsingør skrives i Kirkebogen: "Onsdag 6/8 1777 Velarværdige nu salige Hr. Hans Peder Lund, Sognepræst 55 Aar 9 Maaneder 18 Dage gammel, begravet i Kirken under Sten Nr. 4 lige for den store Gang under Orgelværket tæt indenfor den store Kirkedør, med fuld Ceremoni under alle Klokkernes Ringen. Grav-

stedet, Gravens Aabning og Klokkeringning blev altsammen efter Magi-
stratens Ordre til Kirkeværgen dat. Aug. 1777, frigivet og intet be-
talt." - Ingen Børn.

Viedes 2-den Gang 7/10 1734 til Gerhard Hermann Tres-
schow x) f. Tronhjem 4/7 1705 d. Kbh. 20/11 1765. Student 1720, Can-
didat 1730. Præst i Birkerød 21/4 1731. Præst ved Trinitatis Kirke i
Kbh. 29/3 1765. Faderen Hermann Treschow (født i Stege) ejede Lessøe
Jernværk i Gulbrandsdalen, var General-Toldforvalter i Tronhjem, Mo-
deren Mette Margaretha Krenchel, Enke efter Postmester Wildhagen, hun
havde i sit 1ste Ægteskab 1 Søn Casper Wildhagen, tysk Præst paa
Kongsberg. I 2det Ægteskab med Treschow 8 Døttre, der døde som unge
og 3 Sønner, af hvilke Maren Marie Dorscheus's Mand Gerhard Hermann
Treschow, der som 15aarig ung Mand kom til Kbh., 1723 kom han ind
paa Borchs Collegium, hvorfra han 1724-1727 udgav 4 Disputatzer. 1730
tog han med Berømmelse Examen Theologieum. Aaret efter kaldte Dronning
Sofie Magdalene ham til Sognepræst ved Birkerød's Menighed, og var
han den allerførste Præst, hendes Majestæt kaldede paa sit Gods. Af
sin Menighed var han elsket og æret for sin retskafne Vandel og Menne-
ske-Kærlighed, samt store Godgørenhed. 29/3 1765 forflyttedes han til
Trinitatis Kirke i Kbh, hvor han holdt sin Indtrædelsesprædiken net-
op paa 34 Aarsdagen efter at han havde holdt den i Birkerød, hvis Me-
nighed meget nødig vilde miste ham som Præst og gav dette offentlig
tilkjende udi et trykt Afskeds-Taksigelses Vers. I Kbh. var Glæden
hos Menigheden, hos Studerende, ja hos Alle, ved hans Ankomst usige-
lig stor, og blev mere end een Gang i Aviserne offentlig tilkjendegi-
vet ved Lykønskningsvers opsatte paa Trinitatis Menigheds Vegne. Han
karakteriseredes som en grundlærd Mand, men noget polemisk. Skrev
Sørge-Cantaten ved Kong Chr. VI's Død 1746, Ære-Minde over Statsraad
Gram 1748, Sørge Cantate over Biskop Hersleb 1757, Passions Cantater
opførte i Kbh's musikalske Selskab og mange andre trykte og utrykte
Vers, hvoraf et stort Bind skal gjemmes i en høj herres kostbare Bog-
samling. Alt viser, at han var en af vore bedste danske Poeter. 1753
udgav han den første danske Jubellære. xx)

Gjæssing skriver i sin Jubellære, i hvilken findes
Billede af Treschow:

"Om Treschow's sande Ros at siunge værdelig
"Jeg ganske tie vil, thi det ej lykkes mig.
"Hans Held i Tone-Kunst skal endnu ventes længe
"Om Kingo selv stod op og slog paa sine Strenge.

Knap 8 Maaneder forundtes det Treschow at virke i sit Kald ved Tri-
nitatis Kirke, idet han døde 20/11 1765. I Ægteskabet med sin 3den
Hustru Marie Berg, Datter af Vinhandler Hans Berg, havde han 5 Døttre,
hvoraf de 4 døde som mindreaarige.

Da ingen af Stiftsprovst Joh's Dorscheus og Dorothea
Anchersen's Sønner efterlode sig Sønner, uddør denne Gren af Slægten
paa Mandssiden, paa Kvindesiden fortsattes den derimod igjennem Slæg-
ten Mule.

x) Gjæssing Jubellære. xx) Jubellære: Omfangsrige Værker omhandlede
gejstlige Personer, der virkede i deres Kald over 25 eller 50 Aar.

Tavle D. Side V.

Anna Christence Dorscheus copuleredes 1ste Gang 1681 til Chr. Andersen Højsgaard (Højsgaard), Magister, Rector i Fredericia. Denne var Enkemand med 3 Børn af 1ste Ægteskab, ingen Børn i dette Ægteskab. Han var g. 1) Odense 25/9 1667 Johanne Madsdatter, Enke efter Daniel Johansen, af Sønnerne var den ene Borgmester i Rigsa. Embedet som Rector synes ikke at have været særlig godt aflagt, 1687 ansøger han om at erholde et ham formentlig tilkommende Vederlag, og tilstaaes det ham i Henhold til nedenstaaende Røscript: "Eftersom Magister Chr. Højsgaard, Rector ~~Scolæ~~ i vor Stabel-Stad Fredericia, for os allerunderdanigst har ladet andrage, hvorledes han samme Bestilling henved 7 Aars Tid haver betjent, og imidlertid aldeles intet af Kirken deri Byen til Huuse Værelse efter Ordonantzten, og som paa andetsteder brugeligt skal være, nydt og tilkommet: Da have vi efter allerunderdanigst Ansøgning og Begjæring Allerunderdanigst bevilget, at han dertil af begge Kirker i Fredericia aarligen 12 Slettedalere, nemlig af hver 6 Daler, maa nyde og opberge, thi er Vor Allernaadigste Villie, at I^x) strax om samme Penges Betaling paa behørige Steder fornødig Anordning gør. Dermed skeer Vor Villie, befalendes Eder Gud. Skrevet paa Vort Slot København den 10 August 1687.

Under Vort Zignet

Christian "

2den Gang gifter hun sig med Rasmus Olsen Hirschnach residerende Cappellan ved Trinit. Kirke i Fredericia. I dette Ægteskab ejheller Børn. Enken synes da at forlade Fredericia, nogen Tid synes hun at have opholdt sig i København. 1751 boede hun i Astrup (Aarhus Stift). Ogsaa hendes 2den Mand var Enkemand og i Stiftet efter ham 5/2 1690 nævnes Preben og Michael Hirschnach.

x) Stift Amtmanden og Biskoppen over Riber Stift.

Tavle E.

Thyge Dorscheus dør i Randers 21/2 1718 ugift. Efter Optegnelserne i Ribe Cathedralsskoles Archiv er han ikke, som antaget, den ældste af Provst p. Dorscheus's Sønner i 3die Ægteskab, herefter skal Præsten i Vindinge Michael være det, og Thyge maa da være født 1772/73 eller endog senere. Han rejste udenlands for at studere Medicin. Efter et længere Ophold i Udlandet, navnlig i England, kom han hjem, og synes det som han i 1703 har ladet sig indskrive som studerende ved Københavns Universitet.^{x)} 1706 lader han sig engagere som 3die Bartskaar^{xx)} paa vestindisk-gueneiske Compagni's Slaveskib "Christianus Quintus". Da det kan have sin Interesse at erholde et lille Indtryk af Forholdene ved den privilegerede Slavehandel, der dreves herfra Danmark, og da man herved ogsaa faar et Indblik i de Strabadser og Farer, som Besætningen maatte gennemgaa, anføres her et lille Uddrag af Compagniets Skibsbog, Dokumenter og Regnskab 1706/10²⁹⁾ 11/11 1706 udstedes Instrux fra Comp: om hvem der skal bo i Chahütten, nemlig:

Over Barberer Lars Jørgensen Gonggaard, Kaptain Niels Boomfeldt, Oppø Styrmand (1ste Styrmand) Cosmoes van der Stolck, 2den Styrmand Erik Olsen og Assistent Matz Christensen. Udi Hytten skal bo Styrmand, 2 Vagtmænd, 2den Barberer Jacob Christensen, 3die og 4de Barberer Thyge Dorscheus og Joh. Christoifer Drabitzius samt de 2 Assisterter Anders Boye og Johan Daniel Richelieu, der skal blive ude i Guinea. Senere anføres, at de 4 Læger skal opholde sig i "Achelegiet"^{xxx)}. (Naar henses til Lægernes store Betydning for Slavernes Conservering, synes det ikke som om man, socialt set, tog særlig hensyn til disse, hverken hvad Logement eller Opholdsrum angik.)

Af Kaptainens Instrux fremgaar, at Sejladsen ikke var ufarlig. Han skulde, saasnart Skibet var sejlklart, ved allerførste føjelige Vind, i Guds Navn, begive sig til Sejls, sættende sin Cours norden om England imellem "Hitland" og Færøerne, siden holde sig saa langt ud i Søen, at han ikke havde at frygte for de tyrkiske Røvere, og saa gaa lige til den guineiske Kyst, men maatte ikke opholde sig længere ved Kysten end til han havde faaet indkøbt saamegen Millie (Hirse) og Grein (Guinesisk Peber) samt om muligt i Hast forhandle de medgivne Armringe med Elefanttænder, men ikke spille mere end et Par Dage herpaa, og da gaa til det danske Fort Christiansborg (paa Guineakysten) for at indtage saa mange Slaver, han kunde faa og medtage Guldkisten samt Bøger og Breve til Direktionen. Dernæst skulde han sætte Kurs lige til St. Thomas i de karaibiske Ejlænde, aflevere Slaverne til Compagniets Vicecommandant sammesteds Jochum v. Holten og da snarest indskibe Ladning og føre den til København.

Besætningen mønstredes samme Dag, toges i Ed, 13/11 forlod Skibet Rheden, 17/11 sejlede ud af Sundet, Skibet førte 24 Kanoner, Ladningen bestod af Tøjer og Lærreder (2 a 3000 Schlaplagener) gamle Vaaben, Krudt og andre Sager specielt beregnet paa en barbarisk Smag, men gode til Udvexling med Slaver; saasom 2400 Pund Messing Armringe, 5 Kister Koraller samt 146 Tdr. Flensborger Kornbrændevin i Achelegiet. Kosten ombord ugentlig: $\frac{1}{2}$ Pund Flask, 2 Pd. Kjød, $1\frac{1}{2}$ Pd. tørre Langer^{xxxx)} eller anden Fisk, 1 Pd. Smør, 1 $1\frac{1}{3}$ Ottingkar Gryn, $1\frac{1}{2}$ Ottingkar Ærter 4 Pd. hart Brød, 7 Pd. blødt Brød i de første 4 a 6 Uger, $1\frac{1}{2}$ Pot Brændevin og 1 Tdr. Øl for hele Rejsen, samt 1 Pot Vand daglig, naar Øllet slap op. Desuden erholdes, efter Skibsraadets Godtbefindende, Olie, Øl-addike og Svedsker. Laa Skibet paa Rheden nogen Extraforplejning. De der spiste i Hütten hos Botteleren^{xxxx)} fik det Fortrin at opnaa halv-

x) Universitetets Distinctionsprotokol. xx) Barber-Chirurg, Stilling forinden Lægeskolen "Theatrum anatomico-chirurgium" Aar 1736 oprettedes i Kjøbenhavn. xxx) Ammunitionsrummet. xxxx) Fisk fra Bankerne i Nordsøen ved hanoveranske Kyst. xxxxx) Vinmaaler c: Hovmester.

den Ranson af Flæsk, Kjød, Smør og Brøndeveen. Slaverne erholdt ugentlig 1/2 Pund Flæsk, 1 Ottingkar Bønner, 1 Ottingkar Gryn, 1/3 Ottingkar Killie, 1/2 Pot Brøndeveen, 1/8 Pd. Tobak og 1 Tobakspibe (Kridtpibe) Olie de Palm (Palmeolie) gaves altid i Grød, ugentlig 1/2 Pøgl.

"Skipperen med Styrmand og Badskerne (Lægerne) skal have saa flittig Indseende med Slaverne, som mod smaa Børn, at de deris Kost i rette Tide efter Nødtørfit bekommer, at de skiftes til hver Dag at komme paa Obberlobbet (Overdækket) for at faa frisk Luft og at gjøre Arbejde, saameget, de kunde være friske ved og kan tjene Deris Sundheds erholdelse. At deri hver Dag bliver kæmmet og vasket hos dem i Rummet og under Dækket saa tit fornøden gjøris, og at Lugerne midlertidig der skeer blive oplukket, dog saa at Slaverne ingen Lejlighed kan faa sig myssig at gjøre, eller at tage for sig selv. At der smøges tidt hos Dem med Enebær, dog saa maadelig, at de ikke af Røg forkommer, og for alting, at havis flittig Agt, at deris Sundhed kan vorde conserveret og at de med Guds Bistand alle levende og sunde vorde leverit paa St. Thomas."

Skibet ankom til Christiansborg 18/2 1707 uden Uheld eller Dødsfald. Slavehandelen begyndte strax ligesom Elfenbenshandelen. Mandslaver indkøbtes for 34 Rdl., Kvindslaver for 25 Rdl.. Elefanttænder 13 Rdl. for 50 Pund. 12/4 afsejlede Skibet med 88 Mark x) Compagniet tilhørende Guld vurderet til 11264 Rdl., 241 Elefanttænder, 234 Slaver, der supleredes ved "Popo" og "Fida", hvilket Richelieu forud havde truffen Aftale om med "Kong Ofori". Richelieu døde inden hans Expedition var afsluttet, hvorfor man kun fik 72 Slaver ved Popo, Skibet gik da til Fida, hvor 139 Slaver indtoges, saa man ialt havde 445 Slaver ombord. Paa Fida døde Obermester Lars Jørgensen Gonggaard (1ste Læge) Skibet afsejler nu mod St. Thomas og havde en drøj Rejse. 11/9 1707 opstaar der en voldsom Orikaen, hvorved mange Skibe gik under. Den 22. Novbr. 1707, 11 Dage efter Orkanen, indkom til St. Thomas en Chaloup med Meddelelse om, at det højlovlige Compagnis Slavehaler Skib "Christianus Quintus" laa ved Buchen Eiland til Anchers. Ombord var c: 400 mest levende Slaver, c. 40 Stk. død undervejs. Skipperen Boomfeldt syg paa lode Uge, ligesaa 5 a 6 Matroser hidrørende fra en drøbende Sygdom, der var begyndt at brede sig imellem Slaverne. Samme Aften Skibet kom i Havn døde Skipperen, ny Skipper, van der Stolck, indsattes af Gouvernøren og "det sekrete Raad" (Øvrigheden), hvorefter affyredes 9 Skud til Ære for den ny Chef (han var Hollænder). 27/9 1707 bringes 406 Slaver iland. Kaptain, Styrmand og Læger vare interesserede i at saamange som mulig kom iland, thi ifølge Kontrakt med Compagniet erholdt disse en Doucør efter følgende Skala, for de Slaver, der kom levende i Land. For den første Halvdel ydedes intet, for de derpaa følgende 50 Stk. 1 Rdl. pr. Stk., for de næste 50 Stk. 2 Rdl. pr. Stk., de næste 50 Stk. 4 Rdl. pr. Stk., næste 50 Stk. 8 Rdl. pr. Stk., næste 50 Stk. 12 Rdl. pr. Stk. og sidste 50 Stk. 20 Rdl. pr. Stk. Forholdene paa St. Thomas havde efter Orkanen været fortvivlede, Hunger og Sygdom hærgede Landet, 80 Mennesker vare døde "saa der snart i Landet ikke er andet end Sorg og Bedrøvelsze". Som Følge af disse Forhold gik det ikke let med Afsætning af Slaverne, og da man savnede Levnedsmidler til disse, solgte Gouvernøren hurtigst mulig a 100 Rdl. pr. Slave eller udlejede saa mange som mulig, for at de ikke skulde "krepere" og bortdø til ikke liden Skade for det højlovlige Compagni. Sygdommen holder sig imidlertid imellem Slaverne og Besætningen, af hvilken der en Tid lang døde daglig 2 Mand. 23/3 1708 afsejlede Skibet fra St. Thomas Af den oprindelige Besætning paa 67 Mand bortdøde de 41, saa da man ankom til Kbhn. 20/6 1706 havde man kun 26 Mand af den oprindelige Besætning, hvoraf Thyge Dorscheus var den eneste af Lægerne, der undgik

x) 1 Mark Guld = c: 233,8 Gram Guld.

Døden. Blandt de hjemvende var ogsaa Peder Wessel (Peder Tordenskjold). 3/11 1706 lader han sig forhyre som yngste Skibsdreng og erholder i Forskud udbetalt 3 Mdr's Hyre med 3 Rdl. Paa denne hans første Rejse har, saavidt skønnes, en af hans Beskæftigelser været - under Lager-nes Tilsyn - at kæmpe Slaverne. Efter Hjemkomsten udbetaler Compagniet til adskillige Sognepræster og Capellaner i København og Helsingør, henholdsvis 2 og 1 Dukat "for deris hafde Umage at bede for Compagniets, Gud være lovfet löckelige arriverende Slub Christianus Qvintus kaldet". Ogsaa det hjemvendte Mandskab betænkte de Fattige med en Gave. P. Wessel gav saaledes 1 Mark.

Efter Hjemkomsten erholder Thyge Dorscheus Bestalling som kgl. priviligeret Chirurgus i Holstebro, hvorfra han senere flytted til Ånders, hvor han døde 1718. Skifte afholdtes 23/3 1718.

Tavle F, Side VII.

Michael Pedersen Dorscheus f. Fredericia 11/11 1672, d. 28/5 1749. Student Fredericia 1690, cand.theol. 1693, Magister 1700, Hører i Colding 1697. Kaldtes 10/10 1704 til Præst i Vinding-Vind Ulfborg Herred, hvor han var Præst i 52 Aar. Provst 1740.

Viedes 1ste Gang i Lemvig 4/11 1695 til Antoinette Augusta Jacobsdatter Riis f. 1675 d. 31/12 1709. Datter af I. Riis Commisarius i Christianssand. I dette Ægteskab 6 Sønner og 4 Døttre. Viedes 2den Gang i Vinding 15/4 1712 til Elisabeth Magdalene Therkildsdatter Horsens f. 1688, d. 16/7 1753. I dette Ægteskab 3 Sønner, 6 Døttre. Af alle hans Børn overlevede kun 3 Sønner og 3 Døttre ham. Slægten Horsens nedstammede fra Herredsfogden i Hellum Herred Niels Jensen. Hans Børn antog Navnet Horsens efter Landsbyen Horsens i Blenstrup Sogn, hvor han boede. Blandt hans Sønner vides intet om Therkild, hvorimod en af Sønnerne Jens Nielsen Horsens var Præst i Bælum (Aalborg Amt) g. Maren Pedersdatter, Præstedatter fra Rødding. Elisabeth Magdalene Therkildsdatter Horsens var opkaldt efter sin Moders Søster Købmand og Bartskaar i Aalborg Didrick Blicher.

Som tidligere anført findes i Ribe Cathedralskoles Archiv nogle Indberetninger fra Præsterne i Ribe Stift til Biskop Block. Blandt disse ogsaa Indberetning fra Præsten i Vindinge Therkel Dorscheus, der i Tilslutning til ovennævnte almindelig kjendte Data oplyser om sin Fader, Michael Dorscheus, at "denne blev ordineret 25/11 1704 i Nykirke (Skads Herred) af Biskop Muus, indsat i sit Embede i Vindinge Dominica 3 Advent ^{x)} af Hr. Jens i Mejrup, Provst over Hierum Herred. ^{xxx)} Yderlig oplyser han, at Faderen fra Michalz 1691-92 var Informator hos Hr. Claus Sehested paa Estrupgaard, for hvis 3 Børn han læste samtidig med, at han selv studerede til Examen philosophicum, som han bestod December 1692 og Aaret efter August 1693 Examen theologicum. 27/3 1694 blev han da af Biskop, Doctor Ansgarie ^{xx)} kaldet til at være Collega ^{3tia} Schole Coldingensis, hvor han continuerede til 27. Mai Anno 1695, da han udkom, tilligemed sin Broder Magister Joh's Dorscheus i Coldingeti, af Landet med H: Prins Christian, men da denne H: Herre døde strax derefter paa Rejsen i Ulm i Swaben, kom han siden igjen med sin Broder i August hos hvilken han forblev indtil 22/1 1696, da han kom til velbyrdige Henrik Juel paa Lindberg, hvor han informerede hans 3 Børn. Anno 1697 blev han udnævnt til at være Rector i Lemvig Skole af Biskop Anchersen i Ribe, hvor han blev indsat i August af Provsten i Lomborg Hr. Lauritz Borch."

Som ses af ovenstaaende, faar man Indtryk af, at ogsaa han har været i Prinsens Følge (se Side 14). Dette har han dog neppe, antagelig har han slaaet Følge med Broderen og da studeret sammen med denne ved Universitetet i Leyden.

I sine Optegnelser anfører Sønnen tillige hans Fader i 1ste Ægteskab havde 10 Børn, hvoraf 6 Dreng 4 Piger. Denne hans Angivelse er uden Tvivl rigtig, overalt ser man anført, at han ialt havde 19 Børn. Paa Tavle F er der imidlertid kun anført 17 Børn, idet der ikke findes flere indført i Kirkebogen, saa det har været umuligt at konstatere disses Existens. Uden al Tvivl er disse 2 savnede Børn fødte og døde som Børn i Lemvig, hvis Kirkebog paa dette Tidspunkt var meget

x) 3die Søndag i Advent. xx) Biskop Anchersen, Svigerfader til Broderen Provst Joh's Dorscheus Colding-København. xxx) Hjerm Herred i Ringkøbing Amt.

skødesløst ført. Under en Barnedaab 17/1 1702 indfører Præsten i Kirkebogen døbt "Rector Dorscheus og Dorthe Sindals Barn." Præsten har her forvexlet Rector Dorscheus's Kone Anthoinette Riis med sin Formands Enke Dorthe Sindal. Ved nævnte Lejlighed døbttes en Dreng Laurs, og staar der i Kirkebogen, at denne bares af Barnets Møster Mdlle Marie Jacobsdatter Riis (c: en Søster til Rector Dorscheus Hustru). Da imidlertid Datoen 17/1 1702 ikke kan være rigtig (antagelig 17/1 1701), idet Rector D's Søn Peder (den senere Byfoged i Skive) døbttes 7/1 1702, har jeg ikke villet optage Laurs paa Tavle F, men er dog tilbøjelig til at antage, at han er Søn af Rector D. Kan en saadan Unøjagtighed praktiseres i Kirkebogen, er det ogsaa forklarligt, at endnu et Barn kan være født og dødt uden at indføres i Kirkebogen. I min Antagelse af, at ovennævnte Laurs er Søn af Rector D, bestyrkes jeg ved den Omstændighed, at der ved Skiftet i Odense nævnes, netop i Forbindelse med Michael D, -Laurs Dorscheus i Ribe (se Side 11). Sine Optegnelser slutter Therkel Dorscheus nu med, at hans Faders første Hustru døde 31/12 1709 efter en dødfødt Datter og begravedes 5. Januar 1710 i Vindinge Kirke i Gangen for begge Dørene. "Efter 2 Aarsforløb forlover min Fader sig med min Moder Elisabeth Magdalene Horsenii, Hr. Terchel Jensen Horsenii Datter i Balle Præstegaard i Bredsten Sogn, forlovet 10/12 1711 paa Kiøldkiær^{x)} og holdt Bryllup i Vinding den 15. April Anno 1712, sammenviet af Provsten Hr. Hvass i Felding, thi min Moders Forældre var da døde dette Aar, da hendes gode Fader døde om Søndagmorgen i Balle Præstegaard bortkaldte Gud hendes fine Moder Ebbe Pedersdatter Munch den næstfølgende Tirsdag 1. Marts 1711."

"Aar 1749 den 28. Mai Kl. 2 om Eftermiddagen døde min Fader Mag. Mich. Dorscheus. Anno 1753 den 16. Juli døde min Moder Elisabeth Magdalene Horsenii 65 Aar gammel nær 13 Dage, og havde født 9 Børn til Verden, altsaa havde min Fader 19 Børn i dette Livets Kald."

Magister Michael Dorscheus skænkede en Lysekrone til Kirken. Hans Præstevirksomhed strakte sig over et Tidsrum af c: 45 Aar, men da han forud havde været Rector i Lemvig i 7 Aar medregnes disse som Tjenestear, saaledes at han i alt var i Embede i 52 Aar, hvorfor han i Treschow's Jubellære erholder Prædikate af "Semifecularis."^{xx)}

Sønnen Therkel Dorscheus har indført i Vindinge Kirkebogen: "Anno 1749 28/5 hjemkaldte den allerhelligste Gud til sit himmelske Riges Herlighed min gode Hr. Fader Magister Michael Dorscheus som blev begrafen 5/6 i Vindinge Kirke i Gangen ovenfor sin første Sl.: Kone."

"Gud glæder, trøster og forsørger min Fru Moder, og alle som efterlevener, ja givet os alle med Vores Hj Fader, en salig og ærefuld Opstandelse paa den yderste Dag. Amen."

Magister Michael Dorscheus var gjentagne Gange indkaldt for Provste-Retten, men da han forblev i sit Embede indtil sin Dødsdag, er han formentlig kommen skyldfri fra sine Provste-Retssager. 1728 havde han en Sag med Præsten og Magistraten i Ringkjøbing, men ved Landemødet kom man til det Resultat, at denne Sag kunde behandles færdig ved Provsteretten, hvor han fik Ret. 1740 anmeldte han for Landemødet en Lejermaalssag og 1741 besværer han sig over, at en Embedsprotokol han har modtaget, ikke har det lovbeftalede Stæmpelmærke. Uvilkaarligt fear

x) en Herregaard i Bredsten Sogn. xx) c: tjent halvt Hundrede Aar.

man Indtrykket af, at han har været af en noget stridbar Natur, hvis da ikke, som sandsynligt, hans Retsinds-Følelse og Nidkærhed har dikteret hans Handlinger. Som fremgaar af Ansøgning til Kongen (Side 37) angaaende Søsterdatterens Arv, faar man ogsaa Indtrykket af, at han har været utilgængelig for Imødekommenhed. Destoværre har jeg ikke paa nærværende Tidspunkt haft Lejlighed til at gennemgaa foregaaende nævnte og bemeldte Sags Akter, men jeg har Følelsen af, at han har holdt sig til Testamentets Ordlyd, og at de 2 ommeldte Arveposter skulde anbringes indtil hendes Myndigheds-Alder. Testatorerne, saavel som han, har vel haft den Opfattelse, at Faderen burde kunne underholde sit Barn. Det kom Datteren tilgode, at Pengene blev hende forbeholdt til Myndighedsalderen, thi ved Hjælp af Arven blev hendes senere Mand istand til at købe Ejendom i Fredericia. Til Belysning af Provst Michael Dorscheus Karakteristik kan yderlig anføres: 6/5 1706 indkalder han for Provsteretten Mathias Højer, fordi denne ikke vil betale ham for de af ham en lang Tid forrettede Embedssager. Sagen forligedes. 26/11 1727 indkalder han for Provsteretten af Magister Allerup i Ringkjøbing og af Magistraten for hans uanstændige Beskyldninger imod disse ved et Skifte efter Christence Hejlsund i Fredericia, efter hvilken der var falden en Arv til et Fattiglem i Ringkjøbing. Sagen henvistes til civil Ret.

Efter hans Død beskikkes som Værge for Enken Velærværdige Magister Morten Lund, Sognepræst til Ørre og Hodsager.- Da Skifteprotokollen savnes, kan intet oplyses om Boet, men at dømme efter Auctionen, der afholdtes i Vindinge Præstegaard 27/4 1750, faar man Indtrykket af, at Provst Michael Dorscheus har været en velstillet Mand, saavel som at der, efter den Mængde Bohave og andet Husgeraad der solgtes, maa have været en stor Avling til Præstegaarden med tilsvarende stor Husholdning. Som Kuriosum kan anføres, at der, ifølge Rescript af 22/5 1743 ved Repartition af 250 Tdr. Salt "af Københavns fine Raffinaderi", der fordeltes til Amtets Beboere udenfor Bondestanden, tildeltes Præsten for Vindinge Sogn Magister Dorscheus, 1 $\frac{1}{2}$ Tdr. til en Pris af 4 Rdl. 3 Mrk. 8 Skl.

Ved Auctionen bortsolgtes saaledes

1) 1 Guldkæde vog 3 Lod 1 quint for 26 Rdl. 2 Mrk. 2) 1 Sølvkande 78 Lod 36 Rdl. 3) 1 Pokal, forgyldt, 25 Lod - 11 Rdl. 2 Mrk. 12 Skl., 4) 1 Pokal upoleret 16 Lod - 7 Rdl. 4 Mrk. 1 Skl. 5) 1 Fad, 13 Lod - 6 Rdl. 1 Mrk. 13 Skl., 6) 1 Sølvsaltkar, 7 Lod - 3 Rdl. 2 Mrk. 10 Skl. 7) 1 Sølvbæger, 14 Lod - 6 Rdl. 2 Mrk. 8 Skl., 8) 1 Krus med Laag, 9 Lod - 4 Rdl. 3 Mrk. Af rede Penge solgtes Hollandske Ducater, Sølvdalere, Courant Ducater, Specier, Smaa og store Dalere, danske Croner, Markstykker m.m. for ialt c: 30 Rdl. Det meget store Bibliotek, der i Auctionscataloget fyldte 30 Folio-Sider købtes af Byfoged P. Dorscheus og Pastor Therkel Dorscheus. 2, 3, & 8 købtes af Byfoged Peder Dorscheus.

Angaaende Michael Pedersen Dorscheus og Sønnen Therkel Dorscheus henvises iøvrigt nærmere til en af Esbern Jespersen i 1934 udgiven Bog: Kirker, Præster og Degne i Vinding-Vind, der paa ikke mindre end 30 Sider - pag. 71 og 101 - beskæftiger sig med en Mængde interessante Detailoplysninger om disse to Præster og Sognets Forhold i deres Embedstid. Bogen kan faas saavel gennem Folkebibliothekerne som gennem Boglader.

Tillige kan henvises til en af samme Forfatter i 1932 udgiven Piece Elendige Almisse-Lemmer. Af Fattigplejens Historie i Vinding-Vind.

Tavle G.

Anna Dorscheus, naar født vides ikke, hun er imidlertid Datter af Provst Peder Dorscheus' 3die Ægteskab og døde 29/3 1751. I Therkel Dorscheus's Optegnelse i Ribe Cathedralsskoles Archiv angiver denne, at hun døde i sit 86 Aar; dette er imidlertid ikke rigtig; idet hendes Faders 3die Ægteskab først blev indgaaet 15/12 1668. (Jfr. Tavle H). Efter hende og Søsteren Cathrine Hendersen afholdes samtidig Skifte i Fredericia 8/5 1751, hvor Arvingerne vare disses Søskende. Som Værge for de Børn, hvis Forældre vare døde, mødte Provsten, ærværdige Magister Lyder Larsen, og Degnen i Borbjerg, Studiosus Johan Dorscheus, mødte for sine Brødre Byfoged P. Dorscheus i Skive og Pastor Therkel Dorscheus i Vindinge. Disse 3 arve hver 27 Rdl. 4 Mark 4 Skl. og disses Søstre Kirstine Andersen (Holstebro), Karen, Anthoinette og Anna, samt Rebeccas Datter Anna Brandt og Marie Ursin's Datter Marie Kiærskov tilligemed Brodersønnerne Provst P. Dorscheus i Ballerup og Ancher Dorscheus arve hver især 13 Rdl. 5 Mrk. 2 Skl. Anna Bruun g.m. Søren Hansen i Malling arver 6 Rdl. 5 Mrk. 9 Skl. og af Resten erholder Mules og Webers Børn hver 2 Rdl. 5 Mrk. 13 2/7 Skl., medens Bless's, Hørnings og Bruuns Børn hver arve 1 Rdl. 2 Mrk. 14 2/14 Skl.

Tavle H.

Catharina Dorscheus, gift 1ste Gang med Peder Hellekande, Købmand i Fredericia. I dette Ægteskab havde hun 6 Børn, der alle døde som unge. 2den Gang viedes hun i Fredericia Trinitatis Kirke 7/12 1713 til David von Henderson^x, der var af skotsk Afstamning. Faderen, John Henderson skal have ført det polske Infanteri i Slaget ved Warschau 16/7 1656 og gjorde dernæst Tjeneste ved den danske Arme under Svenske-Krigen. Afsked fra Hæren 15/3 1658.

Sønnen David indtraadte i den danske Hær og var 7/2 Kornet i Rytteriet under Kbhvns Belejring. Var i Juli 1677 uden Ansættelse i Hæren, men ansattes 16/10 1677 som Fændrik i Kaptajn Frost's Kompagni af nordjydske Infanteri Regiment med Garnison i Wismar. Indstilledes i Marts 1679 af Feltmarschal Wedel til Afsked men var dog 31/3 1679 Fændrik i Prins Christians Regiment, udnævntes 12/11 1684 til Premierleutnant ved samme Regiment, der fra 1695 fik Navn af Prins Carls Regiment. Premierleutnant i dette 1695-1700, Kaptajn og Kompagnichef i fynske nationale Infanteri Regiment (Ditlev Holstein) 26/3 1701 - 15/7 1714. Død i Fredericia 29/4 1716. I dette Ægteskab ingen Børn.

I Optegnelserne i Ribe Cathedralskoles Archiv anføres, at hun døde i sit 88 Aar; dette maa være en Fejltagelse, thi isaafald maa hun være født 1663 i Faderens 2det Ægteskab, notorisk er hun, ligesom Søsteren Anna (Tavle G), der ogsaa døde i 1751, og ogsaa fejlagtig angives død i sit 86 Aar, Datter af 3die Ægteskab.

Slægten Hellekande nedstammer fra en fattig Jyde Anders Hellekande, der 1625 blev gift med Rasmus Hansdatter fra Guldaager i Norge (se pers. Tidsskrift 1891) En Broder til ham var antagelig Rasmus Jensen Hellekande, f. 1603 d. 1648, gift med Karen Pedersdatter, f. 1609, d. 1654, hun var Enke efter Lorentz von Meulengracht. Rasmus Jensen Hellekande var en rig Købmand i København, der var særlig bekendt ved, at et af hans Skibe deltog i Slaget paa Kolbergheide (Kiølerfjorden, sammen med Christian IV Skib Trefoldigheden) (se iøvrigt Bruun, Slaget paa Kolbergheide Side 77). Hans Datter Karen Rasmusdatter Hellekande, d. 1673 var gift 1ste Gang med islands Købmand Mikkell Hansen og gift 2den Gang med Sekretær Mathias Rudolf Reinfrench, der var Moder til Griffenfeldt Hustru Cathrine. Dennes Datter Charlotte Amalie blev gift med Baron Frederik Krag til Stensballegaard og igjennem hende nedstammer den grevelige Familie Krag Juel Friis (Frisenberg og Juellinge). En 3die Broder var antagelig Hans Hellekande, der havde en Datter Maren Hansdatter Hellekande, der 24/4 1697 viedes til Ove Christian Frooh i Lassens, Romsdalen, Norge (se person. Tidsskrift 1926 Side 201). Endelig har der antagelig været en 4de Broder Lauritz Hellekande, der i saa Fald var Fader til Cathrine Dorscheus' Mand, Peder Lauritzen Hellekande.

x) Kaptajn og Kompagnichef i fynske nationale Infanteri-Regiment, havde for et Tidsrum Kvarter paa Rønningesøgaard ved Nyborg.

Tavle I. Side V.

Abigael Dorscheus døde efter sin Datters Fødsel 29/10 1705, var gift med Claus Richardsen, Urtekræmmer i København. Dennes Fader havde været Borgmester paa Møen, sandsynligvis har Faderen heddet Richard Williamsen, thi i Skifter benævnes Sønnen Claus Williamsen, medens dennes Datter benævnes Dorothea Clausdatter Richardsen eller Dorthea Williamsen. At dømme efter nedenstaaende har hans rette Navn sikkert været Claus Richardsen og har han antagelig siddet i smaa Kaar, eftersom han ikke selv kunde opdrage sin Datter, hvis Opdragelse han overlod til sin Søster og Svoger, der i nedenstaaende Ansøgning til Kongen søger at erholde Godtgørelse for Datterens Ophold:

Stormægtigste, Allernaadigste Arve Konge og Herre:

Min Hustrues Broder Claus Richardsen har i sit første Ægteskab med Abigael Dorschæus, avlet en ganske vanfør Datter, ved Navn Dorthea Claus-Datter. Samme Barn har, da Moderen var død, og Faderen fornævnte Claus Richardsen var geraaden i Fattigdom og meget slet Tilstand, i hvilken han og endnu lever, ej kundet finde nogen Venner, som sig hende til nogen Opfostring har villet antage, indtil jeg, omtrent halvsjette Aars Tid siden, i henseende til hendes skrøbelighed, saasom hun var ganske vanfør, og for min Hustrues Skyld, som er hendes Faster, tog hende i mit Hus, her i Byen, til Opfostring, hvor jeg og siden har efter min Evne vel forsynet hende med fornøden Klæde og Føde. Siden er jeg kommen i Eriaring, at bemeldte Barn, Anne Dorthea Clausdatter, er efter hendes Mor-Moder, afgangen provst Dorschæus' Enke i Fredericia, tilfalden en Arvepart paa et hundrede og nogle Rigsdaler, som medfølgende Copi udviser, for hvilken Arve-Kapital ene hendes Morbroder Tycho Dorschæus har været Værg, men som han i Randers ved døde. afgik, er Værgemaalet, saavel for samme Capital, som for hver hende paa Skifter efter fornævnte Tycho Dorschæus, som døde uden Arving, i Arv tilfaldet, som efter Beretning skal beløbe til 36 Rdlr. endelig transporteret paa ene hendes Morbroder, ved Navn Mg. Michael Dorschæus, Sogne Præst for Vinding og Vind Menigheder i Jylland, i Ulfborg Herred ved Holstebro.

Da jeg nu om alt dette var kommen i erfaring, har jeg ofte tilskreven bemeldte Mag. Michael Dorschæus, og derved berettet hannem Barnets Tilstand med Begjering, at som min arme og slette Tilstand ej vilde tillade, at jeg uden Betaling hende underholde fornævnte min Hustrues Broderdatter, han da vilde til nogen liden lettelse for mig, lade mig bekomme Rente af forbemeldte hendes Arve-Capitaler, i de Aaringer jeg har underholdt hende; men som jeg ej har erholdet til Svar fra ham, uden et eneste Brev, hvoraf hernos følger Copi, og jeg deraf noksom kan se og forvente han ej er sindet at fyldestgjøre min saa billige Anmodning, helst Dorschæus der udi melder ligesom, at han samme vanføre Barn skulde ham været bekjendt hvor det var at finde; hvilket kan ej saaledes være; thi deres Syster bor her i Staden, og ej alene haft Barnet hos sig A^{no} 1716, et halv Aars Tid, mens endog alle Tider været bevidst hvor hun siden var at finde. Saa har jeg fundet fornøden saadant for Deres Majst allernaadigste at lade andrage, med inderlig Bøn, at Deres Majst vil lade anstalte hos vedkommende, at Mag. Michael Dorschæus maatte vorden tilfaldt at betale mig for de Aaringer, jeg har haft fornævnte Anna Dorthea Clausdatter hos mig, som er siden A^{no} 1717, den 18 Aprilis, de imidlertid af forberørte hendes Arve-Capitaler tilfanden Renter, som dog ikkun kan beløbe sig for de

første Aar 5 a 6 Rdlr, og for de senere Aar 7 a 8 Rdlr. som er lidet imod det, som hendes Underholdning har kostet mig, og det indtil hun fra mig bliver afhændet, da det skulde glæde mig, om hun, som Mag. Dorschæus udi hosfølgende sit Brev ommelder, hende tilskikkes og fornøden underholdning nyde sted udi et Hospital, eller og om Capitalerne maatte her over remitteres til Magistraten her i Staden, da jeg vilde sørge at faa hende indsat i Vartov.

Jeg haaber paa allernaadig bønning og forbliver
Stormægtigstes allernaadigste
Arve Konges og Herres
allerunderdanigste Undersaat
og tro forbeder hos Gud.
Rasmus Neumand.

Kjøbenhavn den 29. Mai.

A^{no} 1722.

Anna Dorothea Clausdatter Richardsen, gift med Christian Brandt, Borger og Skræder i Fredericia, Søn af Byfoged Casper Brandt i Fredericia. Ved Hjælp af sin Hustrus Arv købte han 1 Gaard i Wendersgade i Fredericia. Efter hans Død 10/10 1759 var der Skifte efter ham, hvor Boets Ejendele taxeredes til: Gaarden 150 Rdl., Løsøre 32 Rdl. 3 Mrk. 3 Skl., ialt 182 Rdl. 3 Mark 3 Skl. Arvingerne var hans Enke, samt hans Helbroder Casper Brandt i Amsterdam og Halvbroderen Ferdinand Gutfleisch Brandt, Skræder i England. Som Væge for Enken beskikkedes Gæde Michelsen Sylling.

Tavle L. Rebecca Dorscheus der forinden hun blev gift opholdt sig hos Hr. Etatsraad Torbp paa Bøfresgaard, var første Gang gift med Kbm. i Aarhus og Ejer af Vorsøgaard ^x Michael Mogensøn Fog, der døde 1722, og som var Søn af Selvejrbonde Mogens Michelsen, Fløjstrup og Hustru Maren Michaelsdatter i Malling, en Slægt, der i 450 Aar har levet og endnu lever i Aarhus-Egnen. Som ung var han Foged hos Peder Fædder paa Øritslevgaard v. Horsens. 30/11 1693 ægtede han Maren Andersdatter Kruuse, d. 31/8 1701. Michael Fog havde 30/9 1693 taget Borgerskab som Købmand i Aarhus, hvor han ejede en Gaard (nu Thorups Vinhandel). Efter Hustruens Død ægtede han efter Kongebrev 24/6 1703 paa Worsø (i Horsens Fjord) Karen Burchard f. 17/3 1678 begr. Søvind 24/2 1713, Datter af Sognepræst til Tranbjerg paa Samsø Jens Hansen Burchardt og Hustru Ingeborg Nielsdatter. Karen Burchard havde første Gang været gift 9/8 1701 med Oluf Svane til Vorsøe, d. 8/4 1702. Oluf Svane var ikke som anført i 1ste Udgave, Side 60, direkte Deroendent af Erkebiskop Hans Svane, men Brodersøn af denne, lidet Faderen var Borgmester i Horsens Oluf Hansen Svane, g. Else Eisenberg. Michael Fog og Karen Burchardt's ældste Søn Oluf opkaldtes efter Oluf Svane og antog Slægtsnavnet Svane, hvilket bibeholdtes af Sønnen Michael Chr. Rudolpf Svane og dennes Søn Jens Michelsen Svane, der senere antog Slægtsnavnet Qvist efter sin Faders 1ste Hustru. Efter Michael Fog's Død giftede Rebecca Dorscheus sig atter 10/12 1722 i Vejle med Købmand der, Hans Svane, der senere blev Skoleholder i Vejrum hvor han døde 25/4 1742. Hans Svane var Søn af Borgmester i Vejle Hans Svane (se Hauch Fausbøll "Hjort Lorenzen Patricier Slægter"). I Vejle Amts Aarvog 1921 skrives "Hans Svane har handlet meget lidet, men senere noget mindre, jo senere ganske intet. Ellers ernærer han sig af at logere fremmede Reisende. Har her og en Del Avling og findes i Vognmandslægget, har og lidet Huusnæring af Øl og Brændevinssalg. Han har og Stempel-papirer under Forvaltning. Hans Tilstand, saavidt vides, er ikun maade-

x) ved Horsens.

lig. Først efter Hustruens Død bliver han Skoleholder i Veirum. Han havde 1ste Gang været gift med Maren Pedersdatter Høeg f. 1680, d. 7/6 1720 i Vejle, Søster til Statsminister Ove Høeg Guldbergs Fader, Jørgen Pedersen Høeg i Horsens. Hans Svane har uden al Tvivl været en endog meget daarlig Økonom, thi hans Hustru Rebecca Dorscheus arvede efter sin første Mand Michael Fog 1309 Rdl. 14 Shl., efter Dødtidens Forhold en stor Formue. Tillige arvedes adskilligt af det store Bohave. Hendes Formynder var Etatsraad Oluf Krabbe til Bjerre og Hastrup, der var Svoger til Borgmester Thomas Svane i Viborg.

Tavle M. Side VI.

Marie Sophie Dorscheus f. 18/1 1681 d. 30/8 1720, viedes 1ste Gang paa Sæbygaard til Laurids Ursin, der antagelig var Embedsmand i Fladstrand x). Ved hans Død nævnes hans Stilling ikke og Skifte efter ham findes ejheller, saa f. T. har det ikke været mig muligt at konstatere hans Stilling. I sin Dagbog (se nedenfor) skriver hun 16/6 1719 "spiste Kongen her i mit Huus og Kron Prinsen da han tog til Norge" dette kan tyde paa, at hendes Mand havde været højerestaaende Embedsmand. Efter Laurids Ursin's Død 22/1 1719 gifter hun sig 22/11 1719 med Steen Daniel Brockmand, Regimentsfeldskjær i Fladstrand, men dør hun allerede Aaret efter 30/8 1720, kort efter Sønnens Fødsel. St. D. Brockmand var Søn af Sognepræsten i Ude Sundby Christen Gudmandsen Brockmand og Hustru Else. Efter Marie Dorscheus's Død gifter han sig 5/2 1721 med Inger Marie Vinge f. 1692 d. 24/5 1770. Nedenstaaende gengives Familie Optegnelser fra Fladstrand af Oluf Kalsrud. Paa Gaarden Balke i Lauten (Løiten) Præstegjeld paa Hedemarken fandtes 1908 et lidet Papirshaandskrift i bred Octav indeholdende Optegnelser af forskellige Slags, skreven i Begyndelsen af 18. Aarhundrede. Bogen tilhører nu stud. med. Haakon Balke, som har arvet den efter sin i 1872 afdøde Morfar Haagen Nielsen, der sandsynlig har arvet den tilligemed et righoldigt Bibliothek efter Faderen N. H. Dullerud (Klokker paa Veldre). Sandsynlig er Bogen erhvervet ved Auktion efter en eller anden Embedsmand xx). Bogen bestaar af 48 Blade beskrevet af 4 forskellige Hænder og paa forskellige Tidspunkter. Den første af Haandskrifterne - en uøvet Kvindehaand - tilhører Marie Sophie Dorscheus som inderst paa 1ste Side har skrevet sit Navn, under dette med anden Haand tilføjet hendes Dødsdag 30/8 1720 skreven af hendes anden Mand Steen Daniel Brockmand. Bogens Indhold er Kogebogsopskrifter (59 Stk.) og Løgeraad (18 Stk.), desuden findes Vejledning til at støbe Lys og farve karmosinrødt. Nu følger forskellige personlige Optegnelser.

"Anno 1705 den 29. October dør min sl. Søster i Kiöbenhavfn efter hinde første Barn da hun var 28 Aar og 13 November blev hun begravet (og leger i Helliggejstest Kercke i Københavfn)."

"Anno 1668 3 Søndag i Advent stode Mine hiertte Kerre forældres Bröllup i Randers paa Raadstuen i mange adelige og nederlige fornemme Personers Forsamling."

"Anno 1681 - 18 Jaunovary om Natten ved et Slet er jeg barnefødt i Frederitsia under Mortii Tegn."

"Anno 1709 23 April stod min Kieristes og mit Bröllup paa Sæbygaard i Venszøsell og Anno 1709 25 April kom vi til Fladstrand at bo."

"Anno 1710 den 17 August velsigner vor Herre os i vort Egsteschab til Sammen med en ung Datter kaldet Anna Kathrina."

"Anno 1711 30 Juny velsignet Gud os i vor Egsteschab tilsammen med en Ong Datter kaldet Elsze Malene og blev født om Aftenen Kl. 9, gud lade hinde falde i gudsfrøgt og være gud behagelig og lefue hinde forældre til glæde, sig selv til Salighed for Jeszu schyld Amen."

"Anno 1711 18 October døde vor salig Datter Elsze Marie og leger i Fladstrandz Kerche."

"Anno 1719 22 Janovary klokken 8te Aften døde min sl. Mand Lars Ursin og blev begravet 31 ditoe."

"Anno 1719 16 Juii spiste Kongen her i mit Huus og Kron Prinsen da han tog til Norge."

"Anno 1719. 22. November stod min fromme Mand Steen Daniel Brockmand's og mit Bröllup heri mit Huus i Fladstrand".

x) Frederikshavn. xx) sandsynlig efter Capell. ved Tronhjem Kirke Peder Lund gift med Maren Marie Dorscheus.

∕Anno 1720, 25 Julij blev vor Søn Christian født til Verden Klochen 7 om Morgenen gud lade ham føde i Guds frygt og være Gud behagelig."

Da hun dør kort efter denne Søns Fødsel ophører hendes Optegnelser og hendes efterlevende Mand fortsætter da.:
 "Anno 1720 30 August Kl. 7 om Aftenen døde min sl. Hustru Marie Dorscheus, Gud gifve hinder En glædelig og Ærefuld opstandelse med alle troe Christne paa Dommens Dag og at vi begge maa samles i Guds Rige i Ævig glæde."

"Anno 1721 5 Februarj stod mit Andet Bryllup her i Norder Fladstrands Schandse med min fromme Kiereste Inger Marie Winge."

Nu følger Optegnelser om 3 Børns Fødsel (1721-26) med hans anden Hustru. Derpaa gaar han tilbage til sin 1ste Hustrus Død efter Sønnen Christian og skriver:

"Anno 1720 25 Julij blev vor Søn Christian født om Morgenen Klochen 8, Provstens Kiereste holdt ham over Daaben og Edmille Anna Spliid, de andre Fæddere var Obrist Leutnant von Catterbach Captain Winge Hans Bower og H. Oluf Vessel, den 30 August næst efter døde min salig Hustru i samme Barselseng."

Atter gjentages hans Bryllupsdag og Børnefødsler og til Slutning skriver han:

"Anno 1685 1 October Er jeg fød til denne Møysommelige Verden I Udesundbye Præstegaard i Schelland," og Anno 1696 6 Maij Er min Kone Inger Marie Winge fød til Verden i Christiania i Norge."

Anna Cathrina Ursin f. Fladstrand 17/8 1710. Viedes til Lyder Thomsen Kjærskou f. Saby 28/8 1708, Søn af Borger Th. Lydersen og Hustru Marie Kjærskou. Student Aalborg 1730, theol. Candidat 1737. Lovverdagspræst og Catheket ved Aalborg Budolfi Kirke 42. Fra dette lille Embede paa 200 Rdl. søger han forskjellige andre Kald, saaledes 1749/50 Spandet Præstekald, i Ansøgning til dette anfører han, at han er 42 Aar gammel, 20aarig Student og at han har været i 9 Aar i live uden Løn indtil han fik Frihed til igjen at søge Kald. Dernæst søger han Hvidbjerg og Lynæs Kald, og til disse møder han med Attest fra Biskoppen om at han har ført et retskaffent Levnet, og lider stor Mangel for det daglige Brød (200 Rdl. i Gage). I 1750 maa han da tage tiltakke med Tabring Degnekald paa Mors; her forbliver han indtil han 20/6 1760 kaldes til Præst ved Hammer-Horsens Menighed (Aalborg Amt), her døde han 1769, (begr. 21/5). Naar han havde saa vanskeligt ved at faa Kald, maa Grunden antagelig søges dels i de mange Ansøgere og dels i hans slette Embedsexamen i Forbindelse med hans personlige Optræden. Han karakteriseres ³⁰⁾ som en højst uvidende Person, der efter mere end engang at være bleven rejiceret, omsider af Naade admitteredes til Attestats. Iøvrigt ypperlige Gaver, stærk Stemme og et godt Bryst, samt en ugemeen Dristighed.

Naar Anne Cathrine Ursin viedes til ham vides ikke. Efter hendes Død (begr. 23/12 1760) gifter han sig med Anna Nielsdatter Willer f. 1723, der efter Kjærskou's Død atter gifter sig 2/10 1772 med Jens Mathiesen Birckerød, Præst i Elling-Tolne (Hjørring Amt).

Tavle F I. Side VII.

Kirstine Dorscheus f. Lemvig 12/6 1699, gift med Prokurator Morten Andersen i Holstebro. I Ægteskabet vides at have været 4 Børn, men af disse er kun det ene Barn indført i Kirkebogen 27/7 1723 som "født Morten Andersens navnløse Barn", og findes der intet Skifte efter hverken ham eller Hustrue. Om Morten Andersen oplyses i Holstebro Borgerskabs Protokol, at han var iødt her og tog Borgerskab 4/6 1721.

Tavle F IV. Side VIII.

Peder Dorscheus - se Side 44.

Tavle F VI. Side VII.

Jacob Dorscheus f. 1/9 1705. Om denne vides kun, at han Aar 1737 tjente som Rytter ved Militairet i Holstebro. I Holstebro By's Regnskaber 1737 findes Domsafsigtelse m. m. i en Sag anlagt imod Rytter Jacob Michelsen Dorscheus af Borger Peder Tallund for Fornærmelse m. m. Dommen afsagdes ved Holstebro Bything 12/3 1737 af Seigneur Lars Sivertsen Svanholm autoriseret Sættedommer, Herredsfoged i Hammerum Herred med tiltagne 8 Meddomsmænd, og dømtes han til at betale Trende Fyrre = Tyve Lod Sølv.

Samme Dag afsagdes Dom i en anden Sag imod ham, anlagt af Byfogeden i Holstebro Velædle Sgmr. Cordt Jacobsen til Sin og Sines Æres Conservation. I denne Sag dømtes han til ligeledes at betale Trende Fyrre = Tyve Lod Sølv samt ifølge Lovens 6te Bog's 8. Capitel Artik; 6, gøre Byfogeden sømmelig Afbigt og Erklæring og det saaledes som Sgmr. Cordt Jacobsen kand være fornøvet, samt i Procesomkostninger lo Rdl. Det synes som om Jacob Dorscheus efter Dommens Afsigtelse har forladt Byen, hvorhen vides ikke. 13/2 1738 indberettes, at han ikke har betalt og ej kan findes. Siden høres intet til ham, intetsteds i Skifter efter sin Slægt nævnes han, saa antagelig er han død forinden Faderens Død 28/5 1749.

Tavle F VII. Side VII.

Karen Dorscheus erholder 1760 Raadighed over sin Fædrenearv, død som ugift.

Tavle F XII. Side VII a.

Therkel Mikkelsen Dorscheus f. i Vinding 9/1 1718, Student fra Viborg 1738, theol. Candidat 12/3 1744, personl. Capellan hos Faderen i Vindinge 12/5 1747. Kaldedes som Præst efter Faderen 1/8 1749. Therkel Dorscheus skriver i sine Optegnelser i Ribe Cathedralskoles Archiv, at han blev ordineret som Capellan hos Faderen d. 7. Septbr. 1747 i Estvad Kirke af Biskop Hans Adolf Brorson og "Anno 1749 den 1ste August blev jeg uvardig kaldet til Sognepræst til Menighederne af H: Kong Frederik den Femte". - Viedes 10/6 1750 i Middelfart til Anna Margrethe Møller, Datter af Kobbersmed Hendrik Hendriksen Møller og Hustru Anna Pedersdatter.

Af Lundenæs og Bølling Amters Beregning over Gageskat-

ten i Aarene 1783-87 findes et "Pro Memoria" fra Rentekamret af 1/2 1783, hvori efter Ansøgning fhv. Præst i Vindinge - Vind Hr. Thorchel Dorscheus andrager om Fritagelse for at svare den paabudte Procentskat af de 80 Rdl., som ham aarlig udi Pension af Kaldet er tillagt. Rentekamret opgiver, at Embedets Indtægt er ansat til 169 Rdl., hvorfra fragaar Pension, saaledes at der kun bliver tilbage 89 Rdl. Hr. Thorchel Dorscheus, saavel som hans Eftermand i Embedet Hr. Joachim Friderick Kulmann fritages for Skatten 5 Rdl. 6 18/25 Skilling x). Under 31/12 1784 udstedes fra Ribo Bispegaard Leveattest for Therkel Dorscheus, ligesaa 20/2 1786, hvorefter Biskop Middelboe i Ribe 7/5 1787 indberotter at Therkel Dorscheus døde 11/4 1786. Iøvrigt henvises atter til de Side 34 nævnte udførlige Oplysninger i Esbern Josporsens Bøger.

Tavle F XIV. Side XX.

Johan Dorscheus - Se Side 67.

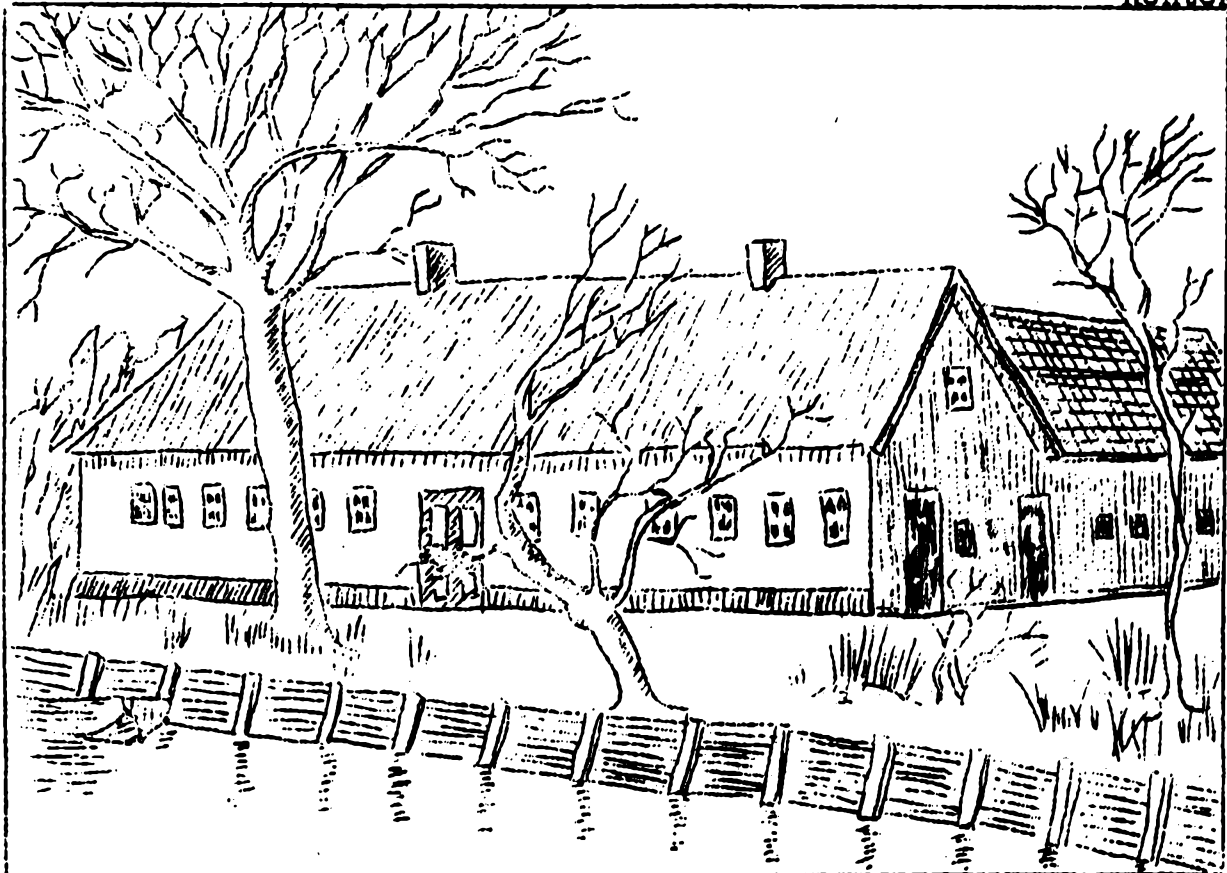
Tavle F XV. Side VII a.

Anthoinette Augusta Dorscheus var som yngre i Huset hos et Herskab i Christiania, men tager hun Ophold i Slesvig, hvorfra hun, ifølge Ulfborg gejstlige Skifteprotokol, ved Brev af 18/3 1774 søger om at erholde Raedighed over sin Fædrearv 80 Rdl.

Tavle F XVII. Side VII a.

Anna Dorscheus. I Oplysningerne i Ribe Cathedralskoles Archiv skrives, "at om hende vides intet".

x) Denne Resolution blev underskrevet af ikke mindre end 8 Medlemmer af Rentekammeret

Gl. Skivehus

Tavle F IV. Side VIII.

Peder Dorscheus f. Lemvig 7/1 1702, d. Skive 6/4 1758. Som Faddere ved hans Daab nævnes Mosteren Mdsml. Marie Jacobsdatter Riis, der bar ham, Jeppe Trans, Gregers Lang; Studiosus, Jens Vandborgs Datter Anne Marie og Søren Staunings Datter Anne Margrethe. Om han har været Student, vides ikke. Nogen særlig teoretisk juridisk Uddannelse ^{x)} har han næppe erholdt udover den han erhvervede sig under sin Tjeneste hos forskellige Godsejere, der i hine Tider vare Birkeskrivere (Dommere) indenfor Godsets Omraade. I en Række Aar opholder han sig paa forskellige Godser som Forvalter og Ridefoged, sidst paa Rydhauge ved Holstebro, og maa han i disse Aar have erhvervet sig tilstrækkelig juridisk Viden, thi 12/7 1732 udnævnes han til Byfoged i Skive og Herredsfoged i Harre-Nørre Rødding og Hindborg Herreder samt i Aasted og Kreiberg Birker og Øen Fur. Ifølge Suppliquer ^{xx)} Anno 1732 ansøger Paul Fabricius, som i 44 Aar har været By- og Herredsfoged i Skive og Salling men nu, formedelst Alder 80 Aar, og den dermed følgende Svaghed, ikke vel længer kand forestaae Embedet, afstaar derfor paa Hs. Maj. Approbation samme sine Embeder til Peder Dorscheus Forvalter paa Rydhauge, bedende at samme Person dertil maatte vende betroet, da hans herved haaber ved ham at for Livstid conserveret og sit fattige Huus efter hans Død. Andragendet ledsages af en Memorial ^{xxx)} fra Peder Dorscheus som 20 Aar ^{xxxx)} har tjent adskillige fornemme Her-skaber for Ridefoged og Fuldmægtig. Paa samme Memorial attesterer Stiftsamtmanden Hr. Geheimeraad Guldenchrone, at By- og Herredsfogden behøver en Medhjælper, og at den forslagne dertil er habil, samt at den gamle derved kunde hjælpes og hans Hus efter hans Død conserveres.

Andragendet bevilges og 16/6 1735 copuleres han af Hr. Hasse til Ellen Mette Paulsdatter Fabricius, Datter af Formanden i Embedet Paul Fabricius (d. 3/3 1735) og Hustru Margrethe Pedersdatter. Som sine Forfædre var ogsaa Peder Dorscheus en dygtig og nidkær Embedsmand, der 21/7 1735 efter Ordre fra Regeringen, giver Oplysning om Skive og Oplands økonomiske Forhold. Igjennem "Aar bog for historisk Samfund for Skive og Omegn" faar man et karakteristisk Billede af Peder Dorscheus: Under et Møde hos Provst Jacob Hasse i Skive angaaende Skolelokaler i Hem-Hindborg og Dølby havde Biskoppen modsat sig et fremsat Forslag, og Bisp og Amtmand fremsatte et nyt Forslag. Peder Dorscheus gjorde da opmærksom paa, at dette Forslag ikke uden videre kunde gøre Krav paa at blive taget tilfølg, da Forordningen gik ud paa, at man skulde indrette det hele paa "menagerligste Maade", saa det ikke altfor meget skulde "grave Almuen", et Hensyn som Forfatteren ^{xxxxx)} skriver "efter hvad vi andetsteds fra kjender til Byfoged Dorscheus, har vejet meget for ham". I Aarbogen skriver Jeppe Aakjær under "Ret og Skjel" angaaende Retsforholdene indenfor Jurisdiktionen, at dennes første Retsbetjent i Skive dømtes af 8 Mand ved Bythinget fra Ære og Bestilling foruden Voldsbøde, denne Dom stadfæstedes ved Højesteretsdom 12/10 1689, - Denne afløstes af Fabricius, der ej heller var videre bevendt, derimod roses dennes Eftermand Peder Dorscheus. Samme Forfatter beretter under "Rækkerliv" om en større Retssag 23/9 1752 imod et Complot paa 13 unge og gamle, som Byfoged Dorscheus havde ladet arrestere. Senere berettes, at da 26/9 1752 Byfoged Dorscheus, som er en hurtig og rosværdig kgl. Betjenter kom med en Tyvebande, som

x) juridisk Examen, først indført heri Landet ved Forordning af 10/2 1763. xx) Ansøgningsprotokol, 1ste Halvaar S. 844 (Rigsarchiv) xxx) Erindrings Optegnelse (c: Anbefalinger) xxxx) menes antagelig fra sit 2ode Aar, idet han er født 1702. xxxxx) Jacob Lykke.

han "med største Bekostning og personlig Omrejse" lod arrestere til Fængslet i Viborg. Biskop Anders Wöldicke og Stiftsamtmand Wille be-
retter, at Byfoged Peder Dorscheus indfandt sig og selv overbragte
disse 13 Mennesker paa 4 Vogne med behørig ridende Eskorte forsynet
med Gevær.

Foruden Bestridelsen af sit omfangsrige Embede var
Byfoged Dorscheus Forpagter af Hovedgaarden "gl. Skivehus". Formødelst
en større Brand, ved hvilken han led stort Tab, frigives ham "efter
aparte kgl. allernaadigst Bevilling" at svare Princessestyret 1749-50.
Efter hans Død opsattes et Gravmæle over ham i Kirken.^{x)}

For sin eneste Datter, Margrethe Dorscheus, f. 27/10
1743 indbetaler han 1747 en Sum i Livrente-Societetet.

Peder Dorscheus var i 7 Aar - 1/5 1725 til Juli 1732 -
Ridefoged paa Rydhauge, indtil han (1732) blev Byfoged i Skive. Han
var kun 22 Aar, da han kom til Rydhauge og formentlig har han der væ-
ret Medhjælper eller Underfoged hos Ridefogedes Jens Foss. Antagelig
har han samtidig med, at han var Ridefoged paa Rydhauge, været Bestyr-
rer af mindre Godser, som ikke havde været knyttet til nogen Hoved-
gaard, ligesom han bestyrede en Del af Stubbergaards Gods, der paa det
Tidspunkt var delt imellem mange forskellige Besiddere, vistnok 14
ialt og blandt disse hans Principal Fr. Sehested, der havde købt en
Del af Godset. P. Dorscheus formentlig, samtidig med at han var Ridefo-
ged, at have været Forpagter af en større Ejendom. Medens han var By-
foged i Skive, var han i flere Aar Forpagter af Herregaarden Kaas i
Vester Salling. En streng Herre var han, medens han var Forpagter paa
Kaas, tildelte han saaledes engang den daværende Ridefoged Chr. Søren-
sen nogle Ørelussinger, fordi denne havde ladet udskrive som Soldat
en Karl, som Dorscheus havde fæstet som Røgter. Ejeren af Kaas, Casper
Bartholin, anlagde Sag mod Dorscheus og som Vidner under denne mødte en
Præst, en Leuitnant og Byskriveren i Skive.

Senere købte P. Dorscheus imellem 1744-53 meget Gods,
bl.a. Halvdelen af det Fæstegods, som Kronen (Staten) bortsolgte sammen
med Hovedgaarden gl. Skivehus.

P. Dorscheus havde været gift 2 Gange, hans første
Kone døde 1730 i 26 Aars Alderen. Nogen Mulighed er der for, at hun
tilhørte den ældre Thuoslægt v. Holstebro.

I Skive Folkeblads Julenummer for Aaret 1927 har cand.
mag. I. C. Hansen skrevet en længerå og yderst interessant Artikel om
"Borgmester Dorscheus", hvorefter citeres:

"Som Justitsøvrighed og Dommer har Dorscheus ikke hørt
"til dem, der lagde Fingrene imellem. Den af hans Øvrighedsbehandlinger,
"som i sin Tid vakte størst Opsigt, var, da han fik den stakkels Ann Dyn-
"by i Hvidbjerg dømt som Lordbrænderske og henrettet paa Tinghøjen i Bo-
"strup. Folkets Dom var i den Sag en helt anden end Byfogdens. Det var
"en mishandlet og forurettet Kvindes Hævnfølelse, der et Øjeblik havde
"taget Magten fra hende og faaet hende til at sætte Luntten til; men al-
"drig saa snart saa hun Ilden blusse, før hun rædedes for sin Gerning
"og slukkede den igen, saa der ingen Ulykker skete, og dog maatte hun
"lade sit Liv; - og tilmød var ved Forhørene Tilstaaelsen bleven hende

x) Dette eksisterer vistnok ikke mere.

"fralokket eller fralistet ved underfundige Løfter, påstod man. Men det var rigtignok ogsaa en Gaard, der tilhørte Byskriveren Peder Sommer - Byfogdens højre Haand -, som hun havde forsøgt at stikke Ild paa, og det forklarer maaske noget af den Hærdhed, hvormed der blev faret frem mod hende.

"Almuen paa Egnen glemte ikke den Historie og har ikke helt glemt den endnu, skønt der er gaaet næsten 200 Aar siden.

"Overfor "Kæltringerne", der var bleven en hel Landeplage, var Dorschæus heller ikke naadig. I Flokkevis drog de omkring og gjorde Egnen, hvor de færdedes, usikker. Fik han indenfor sin Jurisdiktion Spor paa en saadan Flok, tvøvede han ikke med at sætte efter den, og adskillige Gange lykkedes det ham at haspe den, og saa anvendtes den hurtige Retsforfølgning. Efter et kort Forhør blev Banden læsset paa Vogn, og saa gik det af sted - med vænet Eskorte bandede for og bag og paa Siderne - lige til Viborg Tugthus. Over et Dusin kom han engang med paa een Gang, og da var det lige ved at være rent galt; for man havde hverken Plads eller Mad til dem i Tugthuset; - men ind skulde de alligevel.

"Der er ingen Tvivl om, at Dorschæus hørte til den Slags Embedsmænd, der ligesom Per Degn forstod at "forbedre sit Embed". Hans Formand, Fabritius, klager tit nok over sine elendige Kæar og over, at han ingen Løn faar for sit Arbejde, og han havde sikkert Ret i sine Klager. Dorschæus forstaar det bedre. En Byfoged og Borgmester havde Lejlighed nok til at skaffe sig Fordel, og der lyder Klager nok rundt om fra Byerne over, at Borgmestrene trykker Borgerne eller begunstiger nogle enkelte paa de andres Bekostning og skaffier sig selv uretmæssig Gevinst. Særlig deres Skifteforvaltning var man ofte ude efter, mangt et velhavende Dødsbo smuldrede under skiftebehandlingen hen til intet, og Opgørelsen trak ud i Aarevis. Og saa var der Auktionerne. Særdels hyppigt er det Byfogden selv eller Byskriverne eller en dem nærstående Person, der byder op, naar en god Ejendom i Byen skal sælges, og det påstodes, at Hammeren havde en Tilbøjelighed til at falde lidt rapt efter saadan et Bud, eller at andre ikke gerne vovede at byde over, naar Byfogden selv havde budt.

"Hvordan dette nu end var i Skive i Dorschæus' Tid, saa er det sikkert, at han efterhaanden har været Ejer af mange af Byens bedste Ejendomme. Ved sin Tiltrædelse 1732 blev han gift med sin Formand Fabritius' Datter, Ellen Mette, og fik med hende den store Gaard paa Hjørnet af Adelgade og Slotsgade, dengang vistnok Byens største og fineste Gaard. Ved Byens Brand 1749 er han da ogsaa - næst efter Bertel Mogensen - den, der vurderer sit Tab højest, nemlig til 3650 Rdlr., hvad der paa den Tid svarer til flere Gaardes Værdi. Ved sin Død 1758 ejede han foruden ovennævnte ogsaa Gaarden paa Hjørnet af Adelgade og Vestergade og den saakaldte Smed Christensens Gaard i Vestergade. De 3 Gaarde var dengang hver for sig meget store Ejendomme, der nu er stykket ud i mange mindre.

"Langt de største af Dorschæus' Besiddelser læn dog paa Landet; han var nemlig ogsaa efterhaanden bleven en stor Godsejer. Begyndelsen hertil blev gjort 1740, da han købte en Part i Rønbjerg Kirke med Tiender. Fire Aar senere udbødes ved Dorte Gjeddes Død en stor Del af det gamle Skivehus Bondegods til salg, og da Dorschæus just som Formyndet for et Par Søsterdøttre havde faaet deres Arv 2250 Rdlr. udbetalt og skulde gøre disse Penge frugtbringende, købte han af det falbudte Fæstegods 88 Tdr. Kartkorn i Brøndum, Dalby og Lyby Sogne og

"anbragte Pengene som Laan deri. Samtidig købte hans Ven, Peder Esper-
 #sen, Brøndum, den Del af Godset, som laa i Hvidbjerg, Odense og Otting
 "Sogne, men da denne nogle Aar efter (1754) købte Herregaarden Glom-
 "strup paa Mors, solgte han sit Gods i Salling, 116 Tdr. Hartkorn, til
 "Dorschæus, der altsaa nu var Ejer af over 200 Tdr. Hartkorn eller mere
 "end der behævedes til at gøre en Herregaard skattefri.

"Hvordan Dorschæus har været som Herskab over for si-
 "ne mange Fæstebønder, vides der intet om.

"Hans Død kom kun faa Aar efter (1758).

"Hans Enke flyttede snart fra Byen og tog Bolig i en
 "Gaard i Jebjæg hos en af sine Fæstere. Efter nogle Aars Forløb solg-
 "te hun Godset og flyttede til Hylke ved Skanderborg, hvor hun døde
 "1777. Hun efterlod sig 5 Sønner og 1 Datter.

"Dorschæus kaldes "en hurtig og rosværdig kongelig
 "Betjener", og det var han sikkert ogsaa. Som Embedsmand har han staa-
 "et over de fleste af sine Embedsbrødre med Hensyn til Nidkærlighed, Ini-
 "tativ og Handlekraft, og de Fejl, vi nu finder hos ham, var mere Ti-
 "dens end hans. At han kunde tage Fejl var menneskeligt. At han benyt-
 "tede sin Stilling og den Magt, den gav ham, til selv at gøre Fremgang,
 "fandt man dengang saa naturligt, at vist kun faa har tænkt over, at
 "det kunde være anderledes. Men var under Enevælden bleven saa vant til
 "at respektere Magten og Magtens Princip, saa man vilde have studset
 "over og rystet paa Hovedet af den Mand, som ikke brugte den Magt, han
 "havde, og stræbte fremad. Men ved Siden heraf herskede der i Folket
 "en aldrig sløvet Retfærdighedsfølelse i stort og smaat og en fast
 "Tro paa, at Straffen fra oven nok skulde ramme den, der forbrød sig,
 "og faldt Herrens Hammer, da var man ogsaa tilrede med at regne ud,
 "hvorfor Straffen havde ramt den syndige. I den Henseende var Almuen
 "ikke mindre streng end den strengeste Dommer, og en Lands Eftermæle
 "har ofte været paavirket af, hvordan Skæbnen har handlet med ham mod
 "hans Livs Ende".

Tavle F IV 1. Side IX.

Paul Dorscheus, f. Skive 14/6 1736, Student fra Aal-
 borg 1752, cand. theol. 13/9 1756. Trods sin theologiske Embedsexamen
 valgte han ikke den gejstlige Stand, men betraadte den militære Løbe-
 bane. Omkring 1770 erhoder han Garnison i Skanderborg Rytterdistrikt,
 mulig sorterende under Sophiendal, der paa dette Tidspunkt var kgl.
 Ryttergaard. 17/6 1772 viedes han i Yenge Kirke til Hedevig Sophie Ko-
foed f. 16/10 1748, Datter af Jørgen Kofoed og Hustru Edel Marie Hans-
 datter d. 1751 i Hede Mølle. Denne Vandmølle var beliggende i Fruering
 Sogn ved Skanderborg Sø og har sandsynligvis hørt ind under Sophiendal
 Rytterdistrikt, thi overalt nævnes Hedevig Sophie Kofod som værende
 fra Sophiendal.-19/5 1779 udnævnes Paul Dorscheus til Regimentskvarter-
 mester ved fynske Infanteri Regiment, men samme Aar maa han være for-
 flyttet til Slesvig, hvor hans yngste Søn Frederik fødtes 5/9 1779.
 Han erhoder dog først kgl. Kaldelse 28/1 1785 og tager sin Afsked
 10/6 s.A. Han flytter da til København, hvor han erhoder Ansættelse
 som Consumptions skriver ved Østerport med Bopæl Bryggerens Vanghus
 Nr. 58.

I Ægteskabet 9 Børn (se side 50).

Tavle F IV 2. Side VIII.

Michael Dorscheus f. i Skive 13/9 1737. Oplysninger om hans tidligste Ungdom savnes, saavel som om hans sidste Leveaar. 1750 tjente han som Rytter i slesvigske Kyrrasser Regiment og var 1761 Vagtmester ved samme Regiment, hvor han 19/6 1761 udnævntes til Reserve-Kornet for 1/6 1762 at udnævnes til virkelig Kornet med Garnison i Aarhus. 6/10 1763 udnævntes han til karakteriseret Secondleutnant, men sættes paa Vartpenge (96 Rdl. iflg. kgl. Resolution af 9/12 1763). Ansættes 14/5 1768 atter som Secondleutnant i slesvigske Kyrrasser-Regiment, der fra 30/5 1767 kaldes for slesvigste Dragon-Regiment og fra 23/7 1772 for slesvigske Rytteri-Regiment. Antagelig er han nu blevet afskediget eller tager sin Afsked, thi han er udeladt i Kongens Haandbog fra 1772 x). Siden da haves ingen Oplysninger om ham. Hvorvidt han var gift vides ikke, men har han været det, har han ialtfald ikke efterladt sig Livsarvinger, thi han nævnes ikke i Testamentet eller Skiftet efter sin yngre Broder Kæmnerfuldmægtig i Kbhvn, Jacob Dorscheus d. 23/10 1787; han er da antagelig død forinden dette Tidspunkt.

Tavle F IV 3. Side VIII.

Jacob Dorscheus f. i Skive 26/9 1738, Student fra 1759 (Privatist), cand. theol. 27/3 1760. Som Broderen Paul har ejheller han følt sig kaldet til gejstlige Embeder, søger derfor over i Kommunens Tjeneste, hvor han var Kæmnerfuldmægtig indtil sin Død, ugift. Begravet 22/10 1787. Hans Testamente samt Skiftet efter ham forefindes i Landsarchivet i Kbhvn. saalydende:

Carl Conrad Lund, Borger og Brygger heri Staden, Ole Andersen, Prokurator ved Hoff-og Stadsretten, gøre vitterligt at paa Grund af det af afgangne Jacob Dorscheus, forrige Fuldmægtig ved Kæmner Kontoiret, den 17. Juli 1787 oprettede og den 9de Novbr. næsteften allernaadigst konfirmerede Testamente som er saalydende:

Vi, Christian den VII af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers Hertug udi Slesvig Holsten, Stormarn, Ditmarken og Oldenburg gøre alle Vitterligt at eftersom hos os allerunderdanigst er bleven ansøgt og begjært vores allerunderdanigste Confirmation paa efterskrevne Forskrivelse lydende Ort efter andet som følger:

"Da jeg ikke ved hvorlænge det vil behage den gode Gud at forunde mig Livet og min Fornufts fulde Brug har jeg besluttet at forfatte mit Testamente og sidste Villie og fortsætter jeg herved som min sidste Villie følgende:

Det som jeg mig efterlader tages under Behandling af Brygger Carl Lund og Prokurator Ole Andersen, som jeg indsætter til executor Testamenti, med at bringe mit Bo i Rigtighed, da Skifteretten intet skal have at bestille i nogen Maade.

Begravelsen besørges paa anstændig Maade og uden Vidtløftighed og skal bemeldte Hr. Lund som Bevis paa min Erkendtlighed have mit Guld Jagtuhur og mit Spansk Rør og Prokurator Hr. Ole Andersen mine tvende Sporer, 3 Kobberstykker i Ramme med Glas for, et Tafeluhur, et Rullebord og 6 Stole, som alt findes i Stuen til Gaarden. Bøgerne min Broder Præsten Hr. Peder Fabricius Dorscheus og min anden Broder Regimentskvartermester Dorscheus's Søn Frederik Chartollet og

x) Fortegnelse over Officerer (Oberst Hirsch).

min Sølvkaarde, dog ej forinden han bliver Officer. Min 3^{die} Broder Anthon mine Klæder og Lindtøj - en Klædning med Atlaskes Foer undtages - samt Klædeskabet. - Jomfru Christiane Smith, Kammerjomfru hos hendes Neede Kammerherreinde Rosenkrants Lewetzow skylder jeg for det bestandige Venskab min Erkjendtlighed og til et ringe Bevis skal hun have min Seng med Omhæng og Sengklæder, 2 Fag Portierer Vinduesgardiner og et Par af de fineste nye Kagener. Min Broder Hr. Peder Fabricius Dorscheus i Live værende 9 Børn og det Barn, min Broders Hustru gear frugtsommeligt med skal nyde 10 Lodder. Min Broder Regimentskvartermester Paul Dorscheus's 6 Børn skal nyde 6 Lodder. Min 3^{die} Broder Anthon Dorscheus, hans 3 Børn 3 Lodder og skal sidstnævnte min Broders ældste Søn Peder have tvende Portioner, saa han nyder 3 Lodder."

Ved Boets Slutning blev der til Fordeling imellem Børnene 1863 Rdl. 4 Mark 5 Skl. saa hver Portion blev paa 81 Rdl. 3 Skl. der indsattes i Overformynderiet.

Tavle IV 4. Side XII.

Peder Fabricius Dorscheus - se Side 57.

Tavle F IV 5. Side VIII.

Anthon Dorscheus f. Skive 15/12 1741, yngste Søn af Byfoged Peder Dorscheus i Skive. Som sine 3 Brødre valgte han ikke Studeringerne, antagelig har han erholdt Uddannelse i en Forretning og allerede 1764 ses han at have været etableret som Theandler i Larsbjørnstræde 18, denne Forretning maa han have opgivet, thi 1767 angives han som Tobakshandler paa Vesterbro, indtil han opgiver denne og indtræder som Regnskabsfører ved Marinen, senere Skibsintendant. Ejheller dette synes at have tiltalt ham. Sandsynlig har Broderen Jacob, der var Kæmnerfuldmægtig i København, protegeret ham ind i Kommunens Tjeneste, thi den af ham udfærdigede Fortegnelse over sine Børns Alder (se Side 58) daterer han Rathuus 30/1 1788. Aaret 1800 erholder han Stillingen som Stokmester ved Stokhuset x) og Bud ved Inquisition Commissionen, i hvilken Stilling han døde 1801.

1764 viedes han til Else Marie Stenholm, Datter af Farver i Slagelse Christian Stenholm og Hustru Bertelina Andersdatter. Ved hendes Daab nævnes som Faddere: Fru Krigsraad Lamdrup, Apotheker Gotliebs Kone fra Kallundborg, Borgmester Wohnsen, Raadmand Hærring, Monsieur Jelling fra Brenede og Capellanen fra Kallundborg.

I Ægteskabet 4 Børn, hvoraf den ældste dør i 14-Aars Alderen. Børnene døbttes i Petri Kirke, og ved Sønnen Peders Daab nævnes som Faddere Madame Elisabeth Hjorthøj, Jfr. Catharina Sunr, Agent Ryberg, Apotheker Gottfried Becker og Hr. Lorentz Lorentzen.

Ved Datteren Agnetes Daab nævnes som Faddere: Fru Margretha Finckenhagen, Fru Anna Marie Jessen, Etatsraad Ryberg, Etatsraad Langebeck og Etatsraad Kortzen. - Ved Johanne Marie's Daab nævnes som Faddere: Fru Christine Hjelmstjerne, Geneimeraadinde Finckenhagen, Konferentsraad Hans Christoffer Herstef, Pastor Dr. Mynter, Etatsraad Niels Ryoerg og Kammerherre Peter Friederich Suhm.

Af de tre Børn tilfalder der i Arv efter Onkelen Jacob Dorscheus, den ældste Søn Peder 243 Rdl. 9 Skl. og dennes 3 Søstre

x) Strafarbejdsanstalt for Fæstningsslaver.

hver 81 Rdl. 3 Skl., og afgiver Faderen Kvittering dateret Rathhaus 30/1 1788. Af Døttrene blev den ældste Agnethe gift med Stokhusforvalteren Hans Arnesen, der tidligere havde været gift med Christine Sofie Schönberg (f. 1764). I Ægteskab med hende var der 7 Børn. Af de 3 Børn i 2det Ægteskab med Agnethe Dorscheus, var Sønnen Anthon Ludvig bosat som Bogbinder i Odense, og gift med Anne Cathrine Nielsen og efterlod sig 2 Børn: Karen Anette Laurine Arnesen (f. 24/9 1838) og Carl Lauritz Theodor Arnesen (f. 30/12 1839).

Tavle F IV 1 I. Side X.

Frederik Emanuel Kofoed Dorscheus, født 15/3 1773, ældste Søn af Regimentkvartermester Paul Dorscheus. Allerede som 12aarig Dreng optoges han i Kostkadetskolen og gennemgik denne, indtil han 19/1 1789, ikke fyldt 16 Aar, afgik fra Skolen som Landkadet, hvorefter der 18/12 s. A. tildeltes ham Fændriks Anciennitet. 13/12 1793 ansattes han som Fændrik i norske Livregiment med Anciennitet fra 28/12 1789. Udnævntes til Reserve Secondleutnant 15/5 1795 og til virkelig Secondleutnant 9/6 1797. Forsat til Marinækorpsset 11/5 1798. Premierleutnant 16/6 1802. Korpsset indlemmedes 10/3 1803 i Marine Regimentet. Tog 12/8 1803 Landmaalereksamen. Reserve Kaptain med Anciennitet fra 5/3 1808. Lærer ved danske militære Institut (Frikorporal Institutet), Stabskaptain 22/12 1808. Sat a la suite i Regimentet og Lærer ved Landkadetkorpssets Pageskole i militær Geografi og Statistik 1/11 1811. Kaptain for 2det Kadetkompagni 1/1 1812, Reserve-Major med Anc. 13/12 1823, Karakteriseret Major 18/1 1824, Rd. af Db. 1/8 1829, Afsked som Oberstleutnant 6/12 1837, Død 30/10 1843 (70½ Aar).

Erholdt 29/4 1803 Tilladelse til at ægte Charlotte Amalie von Banner, Datter af Oberst Johan Henrik v. Banner (f. 1735 d. 1813) og Hustru Anna Dorothea Pöehn (f. 1755 d. 1819). Efter kun 4 Aars Ægteskab afgaar hans Hustru ved Døden 12/4 1807 uden at efterlade sig Børn, og han hensad da i uskiftet Bø. Forinden hans 2det Ægteskab afholdes 1811 Skifte efter den 1ste Hustru (Protokol I fl. 166). 29/8 1811 erholder han Tilladelse til at ægte sin afdøde Hustrus Cusine Hedevig Charlotte Sophie v. Banner, Datter af Major Carl v. Banner (f. 1733 d. 1830) og Hustru Laurine Christine Hjerm (f. 1760 d. 1830). Slægten Banner nedstammede direkte fra den kjendte Regnebogsforfatter, Klokker ved Trinitatis Kirke Søren Mathiesen (f. 1653 d. 12/2 1740) og Hustru Maren Nielsdatter Banner x) (d. 1719). I Ægteskabet 3 Døttre og 1 Søn. Af Døttrene var den ene i sit 3die Ægteskab gift m. Major Kaas og fra denne afledes den senere tyske Exkejserinde Augusta's Afstamning. Sønnen Nicolai Banner Mathiesen, Cancelliraad, Assesor i Hofretten og Statsbygmester (d. 1771) gift med Charlotte Amalie Huhn (d. 1781) efterlader sig 3 Sønner, der bortkastede Efternavnet Mathiesen. Af disse 3 Sønner var Carl v. Banner (Hedevig Charlotte Sophie Dorscheus's Fader) den ældste og dennes ældste Sønnesøn, Nicolaus Olaus v. Banner (f. 1780 d. 1841) gift Christiane Sofie v. Holstein (f. 1791) adledes 1811.

Da det for kommende Slægter kan have sin Interesse at erfare, hvilken haard Skole Eleverne paa Kostkadetskolen maatte gennemgaa, anføres her et Uddrag desangaaende fra en af Fr. Dorscheus's Samtidige. xx)

"Den 21de November 1783 kom jeg paa Academiet, friseret - efter Datidens Mode - med Hesteskoes Toppee og stive Bukler, rød Kjole og Vest af en af min Faders gamle Overkjoler, trekantet Hat med Sølvtræse og rød Cocarde, sorte Emses-Buxer, blaa Strømper, Messing-spænder paa Fod og Knæ, og Kaarde ved Siden; følgerigen i et ret originalt Costume. Her saa jeg min Svoger Rømer for første Gang.

Jeg blev paa sædvanlig Maade indviet med Prygl af mine Kammerater, og mine Foresatte sparede mig senere ikke, da ingen Dag i

x) antagelig norskfødt. xx) "Af en gammel Hofmands Mindeblade" (Konferensraad Carl Henrik Holtens Optegnelser).

de første Aaringer gik forbi uden Tampens Brug. Dette var deels den Tids Pædagogik, deels min egen Skyld, da jeg var meget uordentlig af mig, og Skjødsløshed ikke svarede til den strønge militaire Opdragelse, der iøvrigt langt fra var roesværdig. Chefen, Oberstlieutenant Harboe, var en god, men svag Mand, som ei synderligen brød sig om noget. Den Næstøommanderende, Major Breuer, besøgte Tallotteroe-Collecteuren saa flittig, at han tilsidst deserterede med den tildeels tømte Casse, og endte som Børstenbinder paa Hveen. Den Tredie, en gammel tysk Captain Neumann, underholdt Børnene med sine Feldtogs-Historier, der vare af den Art, at ingen troede dem, og var iøvrigt en Mand, som intet Begreb havde om Opdragelse. Den naturlige Følge af dette Personale var, af Underofficererne, der vare unge Mennesker uden Klogskab og Erfaring, dirigerede Maskinen, og at disse i Almindelighed tyranniserede deres Undergivne paa alle muelige Maader. Saaledes fik jeg engang Tamp, fordi Krampen af min Hat var forkommet, skjøndt den, der bankede mig, selv havde taget den. Blandt disse Smaatyranner udmærkede sig især een ved Navn Fritz Restorff; han fandt en diævelsk Glæde i at pine de stakkels Dreng og raffinerede sin Ondskab saa vidt, at han efter at have pidsket Børnene morede sig med at lægge dem med det blodige Legeme i den med Salt og Peber bestrøede Seng. En af hans største Forlystelser var at lade tvende gode Venner skamprygle hinanden, og naar han ret vilde gjøre sig tilgode, foranstaltede han om Natten et Slags Autodafé, som bestod deri, at han bandt en Dreng fast til en Madratts midt paa Gulvet og tvang de andre Gutter til at pidske den stakkels Synder. - Imidlertid slap jeg dog nogenlunde fra disse Grusomheder, da min Fader var en Ven af Chefen, og jeg paa Grund deraf fik Tilladelse til hver Løverdags Aften at gaae ud; jeg bragte da adskillige Levnetsmidler hjem med i Lommen, som var min Underofficer velkomne, og da min Fader desuden indbød ham at spise hos sig om Søndagen, blev min Ryg ikke saa hjemstøgt som de andres.

Nogle Lærere var af samme Surdei som Officererne; i blandt disse var f. Eks. een ved Navn Jacob Dannefeer, hvis Omstændigheder vare saa forstyrrede, at man kunde bestikke ham med nogle Penneposer eller Ark Papir. Han prædikede imellem for Præsten i Citadellet for den civile Priis af 32 Sk., hvilke almindeligviis fortæredes paa Vertshuus, da han var en stor Elsker efter at spille Kegler, den eneste Ting jeg troer at han forstod til Gavns. Ligeledes var der en Professor des Campaux, som i Almindelighed sov sin Aftenruus ud istedetfor at informere. Han var en Elsker af at leve godt, og da min Fader holdt et godt Bord, skrev han gerne i min Caracteerbog: "Meget godt. Jeg kommer at spise hos Oberstlieutenanten i Morgen."

Som anført blev Fr. Dorscheus 1/11 1811 Lærer ved Landcadetacademiet, hvorfra han 1789 var afgang som Landcadet. I de mellemliggende Aar var Forholdene for Eleverne blevet noget bedre. Generalmajor Paludan skriver i sine Erindringer ³¹⁾ fra hans Ophold som Eley paa Skolen; "En af Lærerne Hr. Schnor havde tituleret Eleverne i 2^{den} Klasse "Straszenjunge". Eleverne, der havde Befalingsmands Charge, følte denne deres Ære krænket og begyndte at pibe og huje. Læreren gik da til Næstkommanderende Kapt. Dorscheus, der under en af Chefen du Plat's hyppige Fraværelser, fungerede som Chef og meldte Eleverne. Kapt. Dorscheus kom til stede med dragen Sabel, stillede sig op i Døren og beordrede Eleverne til at forlade Gæthuset ^{x)} og efterhaanden som disse passerede forbi, fik han sin Tugt. En af Eleverne, den unge Baron Brandenstein, der extraordinært var bleven udnævnt til Secondleutnant og denne, der boede hos Kapt. Dorscheus, vidste at han ikke turde slaa ham; derfor gik han ganske langsomt forbi Chefen, saa

x) tidligere Kanonstøberi paa Kongens Nytorv, fra 1785 Artillericademi-institut, fra 1830 militær Højskole indtil 1872, da det blev nedlagt. Historie Online
 og det kgl. Theater opførtes paa en Del af Grunden.

de smaa Elever smuttede forbi, undgik Sabelen og slap ud paa Gaden, hvor de da stod paa Torvet uden Hat, Sabel eller Overtøj, der senere Hulter til Bulder blev smidt ud til Eleverne. Dagen efter mødte Eleverne som sædvanligt, men der skete intet videre". Kort Tid efter blev Schnor afskediget. Generalmajor Paludan fremfører mange karakteristiske Træk om Kapt. Dorscheus: ("den ældre" i Modsætning til hans yngre Broder, der ogsaa hed Frederik.) "I Aarene 1807/09 var Spadseretoure til Frederiksberg Have paa Moden, man pyntede sig som til Galla, og Kapt. Dorscheus var i sin smukke Marine Uniform, højrrød Kjole med mørkeblaa Rabatter med Guld, blandt de mest pyntede. Til den øvrige Stads fjøede han hvide Casemirs Knæbenklæder, hvide Silkestrømper samt Sko med Spænder. Saaledes udstyret vandrede han af den uhyggelige, slet brolagte Vesterbrogade, igjennem Frederiksberg Alle ud til Haven, hvor Maalet var Terrassen ud for Slottet's Facade, man sad paa de overfyldte Bænke eller promenerede frem og tilbage for at se eller blive beset, indtil man atter tilfods vendte hjem. Som et Sidestykke til Kapt. Dorscheus i Pyntelighed nævnes Søofficeren Leutn. Wolfgang Kaas i sin klædelige Uniform med store Epauletter og med Benklæder, Strømper og Sko som Kapt. Dorscheus. Ligesom denne var en Statelig Person var Leut. W. Kaas det ogsaa, men Kapt. Dorscheus var af Naturen kun svagt udstyret med Lægge, hvorimod disse hos Leutn. W. Kaas var ualmindelig store, men nogle svære Aareknuder hjalp med og gave Benene Udseende af slet udført Udstopning." Forfatteren skriver videre: "Smuk var Kapt. Dorscheus vist ikke - tvertimod - men overfor Damer havde han altid et sødladent og indsmigrende Væsen." Han boede paa Kronprinsessegardens Kaserne, hvor han havde 4 smaa Værelser, desuagtet arrangerede han et Bal, hvor det kneb stærkt med Plads. Generalmajor Paludan anfører bl.a., at ved dette var dennes afdøde Søster, tvende Comtesser Raben og tvende Søstre Römer de smukkeste. Da Ballet var forbi, og Vognen kørte frem, kom Kapt. Dorscheus hen til Forfatterens Moder og meddelte hende denne Efterretning med Ordene: "Jeg er ulykkelig ved at skulle træde frem som Dødens Sendebud, men Deres Vogn er for Døren". Til Slutning anfører Generalmajor Paludan at "Kapt. Dorscheus's Tilbøjelighed for Slikkerier paaførte ham en temmelig stor Konditorgæld, der atter medførte, at han ved en Reduction blev afskediget. Senere erhvervede han sig en Landejendom, Rosengaarden ved Roskilde, hvor han, saavidt vides, døde". Dette sidste er nu ikke korrekt, thi han døde i Kbhvn. paa Garnisons Hospital af Alderdomssvaghed i sit 71de Aar. Uden al Tvivl har Kapt. Dorscheus i alle Maader været en meget forfængelig Mand baade hvad hans ydre Optræden og Omgangskreds angik, - dette faar man Indtryk af bl.a. ogsaa ved at gennemlæse Navnene paa de Personer, der stod Faddere til hans Børn. Blandt disse nævnes: Hs: Durchlaugthgheit Prins Vilhelm af Hessen, Kammerherrene: v. Gossel, v. Haxthausen, v. Ferrel, Generalerne: v. Bertolock, v. Lorentz, v. Schulenburg, v. Lemning, v. Bülow, v. Höffner og v. Krag, Oberst du Plat, Major v. Brock og de Seve, Kommandør Stiebolt, Kammerjunckerne: v. Rosenvinge og v. Bardenstein, Kapt.: v. Prunst, v. Linde og v. Stockfleth, samt Frknr: Hegermann, Monrad og Borneman.

Tavle F IV 1 I 2. Side X.

Christian Frederik Sophus Dorscheus f. Kbhvn. 5/12 1813
død Arresødal 11/9 1868 Søn af Oberst Frederik Emanuel Dorscheus og
Hedevig v. Banner, Kadet 10/1 1825, Secondleutnant a la suite 21/12
1828, indtraadt i Nummer i 2^{det} Livregiment 5/12 1829. Premierleutnant

13/6 1836 med Ancien; fra 18/1 1841 og 1/7 1842 ansat ved 4de Batl.; Kaptain (II) 27/5 1848, Kapt. (I) og Kompagnichef i 2^{det} Forstærkningsjægerkorps 21/1 1849. Rd. af Db. 9/9 1849, Afsked 4/5 1856, karakt: Major 3/10 1856, dernæst udnævnt til Postmester i Kalundborg, hvorfra Afsked 9/7 1866, død paa Arresødal ved Frederiksværk 11/9 1868.

Deltog som Kaptain i Krigen 1848/50 og var med ved Udfaldet fra Fredericia 6/7 1849. Oberst N. P. Jensen skriver i sit Værk: ^{x)}"Kampen begyndte og Fjendens Ild blev saa heftig, at Oberst Wallon maatte lade alle Reserverne rykke ind i Kæden, saa at hans Bataillon kun dannede en eneste tynd Linie, Major Stückradt opdagede dette, og for at faa Frihed til at udføre Tilbageetoget besluttede han at gjøre et Fremstød. Eskadronen, der stod paa venstre Fløj, gjorde en Attake ad Treldevejen, men blev slaaet tilbage. Samtidig lod Stückradt III Batl: omgaa l. lettes Batl: venstre Flanke, hvorved denne Batl: s venstre Fløjkompagni under Kaptain Dorscheus blev nødt til at bøje sig tilbage. Men General de Meza sendte strax Hjælp".

Hans Egede Schack (f. 2/2 1820) cand. juris, der som Frivillig deltog i Krigen, hvor han avancerede til Underofficer, skriver i Brev ³²⁾paa Aborre ved Assens 1848 til sine Sødskende: Jeg kan ikke noksom beklage, at alle højere og tildels lavere Officerer ikke gjøre sig mindste Umage for at indvirke paa Soldaterne og vække den "point d'honneur"^{xx)}, som de upaatvivlelig have, om den end ligger i Baggrunden. De føre disse imod Fjenden med et traurigt Aasyn og med det ene Ord "Marsch". Hedemann ^{xxx)} og Dorscheus dog tildels en Undtagelse derfra; med begge disse og min 3^{die} Kompagnileutnant Marcus ^{xxxx)}staar jeg paa den bedste Fod, og de vise mig mere Opmærksomhed, end jeg paa nogen Maade kunde vente." Af denne lille Udtalelse om Kapt. Dorscheus faar man Indtrykket af, at han har været besjælet af den rette Soldateraand, og har han uden al Tvivl udmærket sig under Krigen, eftersom han 9/9 1849 benaadedes med Dannebrogordenens Ridderkors.

19/9 1849 viedes han til Henriette Vilhelmine Lithin, der efter hans Død flytter til Kbh, hvor hun 1870 boer i Baggesensgade Nr. 1. Samme Aar eller Aaret efter gifter hun sig (i 56 Aars Alder) med sin Svoger Adolf Hillarius Flejscher i Næstved, hvor hun dør 21/9 1871 uden at efterlade sig Børn.

F IV 1 I 5. Side X.

Charlotte Emilie Dorscheus f. 22/8 1819, død Næstved 27/11 1867, viedes i Vartov Kirke, Kbh. til Adjunkt ved Herlufsholms lærde Skole Adolf Frederik Hillarius Flejscher, f. Aarhus 12/6 1816, Søn af Overlærer ved Aarhus Latinskole Edvard Chrystie Flejscher (f. 16/3 1780) og Hustru Rachel Ache. Denne var Søn af Stiftsprovst Phillip Flejscher i Bergen (f. 1745) i dennes 2^{det} Ægteskab med Anna Hegelund Chrystie.

x) "Kampen for Sønderjylland", Pag. 169. xx) Æresfølelse.

xxx) Sophus Vilh. Hedemann, Kammerjunker Kaptain 1848/73.

xxxx) antagelig Niels Rathenburg Marcus f. 1827, falden ved Sundeved 1848.

Tavle IV 1. I. 6. Side X a.

Sophie Hedevig Dorscheus, f. 23/12 1821, d. Ø. Jølby 23/1 1904. Som ung var hun Lærerinde i Marvede Præstegaard hos Amtsprøbst og Sognepræst Anders Brøndum og Hustru Johanne Martine Willeyus, Enke efter Pastor W. Hun viedes i Marvede Kirke til Christian Ulrich Nissen, Søn af Forvalter og Fyrinspectør paa Christiansø, Søkrigskommisær Christian Frederik Nissen og Hustru Ane Cathrine Olsen, Student fra Metropolitanskolen Kbhvn. 1837, cand. theol. 11/5 1849, Missionær og Seminarielærer i Julianehaab 21/4 1852-61, da i Danmark 1861/63, Seminarieførstander Jacobshavn 1863, Sognepræst Ugilt Taars. Af Sønerne var Olaf Emil Leutnant og Postexpedient.

Tavle F IV I-V. Side IX.

Helene Mathilde Koefoed Dorscheus levede som sin Søster Elisabeth af den Livrente, Faderen havde tegnet for hende. Uden al Tvivl ere disse 2 Søstre de to Frkn. Dorscheus, som Professor Karl Larsen benytter som Model i sin Bog "Fra det gamle Voldkvarter" og bestyrkes jeg i denne Min Antagelse ved den Omstændighed, at der i samme Fortælling optræder en Kaptain Rested, og denne var netop intim Ven af Oberst Fr. Dorscheus (se Side 51).

Tavle F IV I-VI. Side XI.

Ludvig Anthon Julius Dorscheus, Consumption øskriver ved Østerport, gift med Elisabeth Susanne Aagaard, født Lange. Hun var en Datter af Justitsraad Lange og Anne Beckmann; denne var Søn af Postdirektør, Etatsraad Chr. Lange og Anna Cathrine Beckmann (se Langes Stamtavle) Elisabeth Susanne Lange viedes 1/10 1804 til Carl F. Aagaard, Urtekræmmer, i dette Ægteskab en Datter Anna Pauline Aagaard, i andet Ægteskab ingen levende Børn. Enken døde 23/1 1866 paa Sygehjemmet, Rølighedsvej, København.

Tavle F IV -I-VII. Side XI.

Frederik Dorscheus født i Slesvig 5/9 1779, d. Kbhvn. 9/5 1864, yngste Søn af Regiments-Kvartermester Paul Dorscheus. Han, som den yngre Søster Ida, synes ikke at have erholdt Tilnavnet Kofoed. Som Dreng kom han, ligesom sin ældre Broder Frederik Emanuel, ind paa Landkadetacademiet. 14/1 1791 som Reserve Fændrik med Ancien; fra 12/12 1795, da han overgik som Fændrik i holstenske Infanteriregiment paa 114 Rdl. Extra-Gage fra 16/12 1796, Fændriks Gage 24/2 1797, forsat til Marinekorpset 24/5 1799, karakt: Secondleutnant 30/5 1800, virkelig Secondleutn. 19/5 1801, karakt: Premierleutnant 5/8 1803 med Anc; fra 10/6 s.A., virkelig Premierleutn: 18/5 1804, 2^{den} Lærer ved Frikorporal Institutet i Kbhvn. (danske militære Institut), og docerer de skønne Videnskaber og Tysk med 200 Rdl. Gage. 28/3 1808 - 5/4 1808, beordret til Matrikuleringsarbejde, 13/4 1810 Reserve-Kaptain, 1/1 1811 Stabskapt; ved Marineregimentet's Indlemmelse i Københavns Infanteriregiment. 25/1 1813 Kompagnichef ved 3^{die} jyske Infanteriregiments annekt; Battalion, fortsat tilbage til Kbhvn's Infanteriregiment 31/1 s.A. ved Bytte med Anthon Georg Hartung. Ved Kbhvn's Infanteriregiments Opløsning 1/2 1816, forsat til 3^{die} jyske Infanterireg.: . Sat a la suite i Regimentet 13/7 1817, forsat til 2^{det} jyske Reg:

19/1 1820, Kompagnichef 9/3 1823, Reserve Major m: Anc: 9/8 1829, Major ved Reg: s 2den Battl: 5/6 1833 (Anc: 9/8 1829) karakt: Oberstleut: 19/7 1839, Oberstleutn: 11/12 1840, Rd. af Db. 28/6 1840. Oberst og Kommandør for 9 Linie Infanteri Battl: 1/7 1842, Dbmd. 11/12 1845, Afsked 30/3 1848, død Kbhn. 9/5 1864 i sit 84de Aar. Erholdt 9/4 1811 Tilladelse til at ægte Anna Cathrine Hylleborg Patbjerg, Datter af Hørkræmmer Ludvig Harboe Patbjerg (f. 1751) og Hustru Abelone Cathrine Evald (f. 1765). Denne var en Søn af Præsten i Jebjerg Vilhelm Henrik Patbjerg (f. 28/4 1714) gift 1. Gang Anne Cathrine Mentz og gift 2. Gang Hylleborg Johansen Assels.

Efter at han havde taget sin Afsked boede han paa Hjørnet af Hauserplads og Suhmsgade. Her havde han som Pensionær en Svoger til Sønnen Pastor Theodor Dorscheus. Denne Svoger Apotheker Chr. Joh. Aarrestrup, Odense har meddelt mig følgende: "Efter at Oberst Fr. Dorscheus i 1846 var afgaaet fra Hæren, meldte han sig, da Krigen brød ud 1848, straks til Tjeneste, men blev "hovisk" afvist af Krigsminister Anthon Tscherning. Herefter taalte Oberst Dorscheus ikke, at Krigsministerens Navn blev nævnet i hans Nærværelse, det var som at vise en Tyr en rød Klud. Landgreve Vilhelm af Hessen forærede da Oberst Dorscheus en Æressabel, som Sønnen arvede efter ham, og efter hans Død foræredes denne til Kolding Musæum, hvor den antagelig endnu findes. Hver Søndag kom Svigerinden, Oberst Fr. Em. Dorscheus's Enke, født Banner (Side X), der boede i det adelige Kloster i Stormgade, til Frokost. Naar Døren aabnedes, meldtes "Hendes Naade Oberstinde Dorscheus". Svogeren modtog hende, der dybt nejende traadte ind, da dybt bøjende sig staaende paa det højre Ben strækkende det venstre Ben bagud, kyssende paa Finger til hende, idet han udtalte: "Vær velkommen Deres Naade." Denne Ceromoni gentog sig hver Søndag, saalænge Obersten levede, til ikke ringe Fornøjelse for de tilstedeværende.

Tavle F IV I VII 3. Side XI.

Theodor Julius Dorscheus f. Kbhn, 2/8 1816, d. i Malt 2/8 1871, Søn af Oberst Fr. Dorscheus og Hustru Anne Cathrine Hylleborg f. Patbjerg. Som Faddere ved hans Døb nævnes bl.a. Leutnant Røsted. Student 1827, cand. theol. 24/10 1843, Præst i Folding-Malt x) 28/3 1866, gift med Marie Vilhelmine Aarestrup, Datter af Kbmd. i Naskov Vilhelm Aarestrup og Hustru Petra Marie Engel. Efterat Theodor Julius Dorscheus havde absolueret sin Embedsexamen gav han Undervisning ved københavnske Skoler indtil han 5/3 1856 udnævntes til Catheket i Skjelskør, her forblev han, indtil han 28/3 1866 kaldedes til Præst i Folding-Malt. Under hans Embedstid ombyggedes Præstegaarden i Malt, og som Anerkjendelse for det gode Arbejde, forærede Præsten Arkitekten xx) et kostbart Elfenbens-Schaackbrædt. Efter Theodor Julius Dorscheus's Død ægtede hans Enke 6/11 1872 Joh. Frederik Mønsen, Rd. af Db., Ejær af Skovlyst ved Folding St.

Tavle F. IV-I-VIII. Side IX.

Elisabeth Dorothea Kofoed Dorscheus f. Slesvig 2/2 1781, d. Kbhn. 22/5 1845, vides 1840 at have bestyret Huset for Krigs-assesor Consumptionsskriver Anders Peter Rye, boende Nørrebro Nr. 3.

x) ved Kongeaen i Ribe Amt. xx) Den landskjendte Bygmester Peder Holdensen. Foruden Schackspillet forærede Præsten tillige Bygmesteren en Kikkert og et Maleri.

Tavle F IV - I - IX. Side IX.

Ida Dorscheus f. i Slesvig, d. i Kbh. 11/11 1863, ugift. Broderen Oberst Frederik Dorscheus bekendtgør hendes Død i Adresseavisen 16/11 1861 og heraf erfares, at hendes fulde Navn er Ida Caroline Dorscheus; mærkværdig nok nævnes hun ikke som Arving, hverken efter Broderen Ludvig Anth. Jul. Dorscheus eller Søsteren Helene Mathilde Dorscheus.

Tavle F IV 4. Side XII.

Peder Fabricius Dorscheus, Søn af Herredsfoged i Skive Peder Dorscheus og Hustru Ellen Fabricius, Student Aalborg 1758, theol. Candidat 2/12 1761, 2/3 1770 Præst i Hylke, Aarhus Amt. Om Hylke Kirke, der er opført af Kampesten med muret Taarn og Spiir, fortælles, at den er bygget af 2 Mænd, som boede i Sognet, men bleve uenige og kom i Tvekamp, hvori de begge faldt. Man har endnu det Mundheld: "Eske Brok og Oluf Topp, de bygged Hylke Kirke op". Præstegaarden beliggende nærved Skanderborg Sø.

Peder Fabricius Dorscheus viedes 1. Gang i Aarhus Frue Kirke til Kristine Brendstrup f. 1750 d. 4/8 1791, Datter af Vejermester Brendstrup (i Aarhus) og Hustru Mette Brendstrup. I dette Ægteskab 15 Børn. Viedes 2. Gang til Helene Engel Reinfranck f. Colind 12/7 1772 d. Kbh. 19/3 1837, Datter af Sognepræst til Kolind-Ebdrup-Skarresø (Randers Amt) Frederich Reinfranck (f. 1742 entlediget 1792) og Hustru Christiane Sophie Storm (f. 1743 d. 9/11 1788) Datter af Pastor Rasmus Pedersen Storm (f. København 10/1 1693 d. 14/4 1766) og Hustru Helene Sophie Guldager (f. 1697 d. 26/6 1666). I dette Ægteskab 8 Børn, hvoraf kun de 3 overlevede Moderen. Om Præsten P. Fabricius Dorscheus vides intet særligt udover at, vistnok enestaaende i dansk Præstehistorie, han blev Fader til 23 Børn, og at han forbavsede sin Samtid ved, med Embedets smaa Indtægter, at kunne opføde saa stor en Børneflokk. Som en samtidig har udtalt, kneb det meget med at skaffe Føden og langt mindre en standsmæssig Uddannelse til saa stor en Børneflokk. For Børnene af 1. Ægteskab hjalp det, at de 10, der var ilive 1787, arvede hver 81 Rdl. 3 Skl. (se Side 49), og ses det da ogsaa, at der er ofret noget paa flere af disses Uddannelse, bl.a. vides, at Faderen i 1791 satte Sønnen Frederik Ludvig Christian (Tavle F IV 5) i Horsens lærde Skole, men blev denne, grundet paa Dovenskab, atter taget ud af Skolen.

Peder Fabricius Dorscheus og Hustruer har uden al Tvivl haft en stor Vennekreds, ikke alene blandt Egnens Beboere og Kaldsfæller, men ogsaa udensogns. Ved BARNEDAABENE ses meget sjældent de samme Navne gaa igen.

I Hylke Kirkebog anføres: "13/4 1804 døde Hr. Dorscheus, han blev kaldet til Præst 1770 den 1ste August af Cancelliraad Biørn til Testrup". Derefter angives hans Ægteskaber, Børnenes Antal, hvoraf i 2det Ægteskab "4 Efterlevende tilligemed en sørgende Enke begravede Tabet af en trofast Fader, Forsørger og Velgører." Dødsfaldet meldtes samme Dag til Herredsprovsten, der strax forføjede sig til Sterbbo Stedet for at iagttage sine Pligter. 16/4 mødte Provsten Hr. Friederich Gram og Sognepræsten fra Svenstrup Hr. Søren Bagge for at foretage Registrering. Som Vidne Sognefoged Jens Eriksen af Hylke og Peder Damgaard Jordbjerggaard. Af det meget store Indbo og Løsøre kan

anføres: I Spisestuen: 1 indlagt Dragkiste, 1 Skab med Glaslaager, hvori fandtes 10 Sølv Spiseskeer, 1 Sølv Sukkerskaal, 1 Sølv Thekande, 1 Sukkerklemme, 1 Potageske, 1 rød og hvid Porcellains Kaffe-kanne, 2 store lignende Thepotter, en 2-Etages Kakkelovn med Kobberør, 1 indlagt Bord, 1 Spejl med Glas Ramme. 1 Dækketøjsskab, I Børnekammeret: 1 lille Dragkiste. I Ammestuen: forskellige Møbler, i Sovekammeret: 1 Dragkiste, 1 stort og 14 mindre Skilderier. I Dagligstuerne: forskellige Møbler bl.a. 1 Hjørneskab hvori 1 Kande, Kopper, Mælkekanne, Peberbøsse m.m. Køkken med mange Tintallerkener og Fade, Bryggerset, Kobberfyrbækken med Messinglaag, meget Messing og Kobbertøj, Lysestager, Dørslag, Morter, 2 Messing Strygejern, Rullestue, Kammer og Skolestue velbesat med alt, 1 Vognporten rigelig med Vogne, Seletøj til 4 Heste, i Stalden 1 Rytterhest, 1 brun og 2 gamle Hopper. Registreringsforretningen blev ikke tilendebragt paa denne Dag, men fortsattes 14/5 og foruden de tidligere nævnte var nu tilstede Hr. Lauritz Saaby Præst i Østbirk og Hr. Hans Brandt Præst til Kattrup-Tolstrup-Øritslev. I Herberget Sengested med Dynner, 1 Faarehuset Faar. Efterat alt var ført i Pennen tilkaldtes Enken, der udtalte, at hun vidste ikke noget andet at paavise, hvorefter Boets Registrering og Vurdering fortsattes til 30 Dage derpaa. Protokollen underskrevs af Hr. Søren Bagge som Lavværge for Enken. Som Formynder for Børnene af 1ste Ægteskab indsattes Hr. Michael Riis Dorscheus Sogneøegn i Sdr. Onsild og for Børnene af 2det Ægteskab Forvalter Reinfranch fra Skafføegaard, men da han ikke kunde give Møde den berammede Dag, paa- tog Hr. Rathausen i Hylke Mølle sig hans Hverv for den Dag.

Ved Vurderingen ansattes i Storstuen bl.a. 1 indlagt Klædeskab 4 Rdl., Skab med Glas Laage 3 Rdl., 10 Sølvspiseskeer 20 Rdl., Sølv Sukkerskaal 2 Rdl. 3 Mrk., 6 Thekeer 2 Rdl., 1 Sukkerklemme 4 Mrk., 1 Potageske 5 Rdl., 1 toetages Kakkelovn med Kobberør og Dør 14 Rdl., 1 indlagt Fyrretræsbord 2 Rdl., 1 Spejl i Glas Ramme 1 Rdl. 2 Mrk. I Dagligstuen vurderedes 1 Glasskab 10 Rdl. 1 Peberbøsse 1 Rdl. 2 Mrk., 1 Jernkakkelovn med Kobbertud og Rør 16 Rdl., 1 Tombak Lommeuhr 5 Rdl., 1 8 Dages Stueuhr 10 Rdl. I Sovekammer: Dragkiste 1 Rdl., Dun-Overdyne (tavlet) 5 Rdl., Dun-Underdyne 3 Rdl., Sengested med Omhang 5 Rdl. I Køkkenet af Tintallerkner 6 flade 4 Mark, 2 lange 1 Rdl. 2 Mrk., 1 rundt 2 Mark, 1 Kobber Fyrbækken 4 Mrk., 1 Kobber Themaskine 2 Rdl., 3 Messing Lysestager 1 Rdl., 1 Kobberkeddel 2 Rdl., 1 Messingkeddel med Kobberbund 1 Rdl. 2 Mrk., 1 Stegespid 3 Mrk., i Studerekamret: 1 Egetræs Chatol 6 Rdl. Bøger, en meget betydelig Samling, mest theol. og philosoph. Værker 150 Rdl. Af Besætningen vurderedes 1 Rytterhest (9 Aar) 34 Rdl., 1 brun Hest (7 Aar) 16 Rdl., 1 gl. Rytterhest (15 Aar) 6 Rdl., 1 sort Rytterhest (17 Aar) 4 Rdl. 5 Køer henholdsvis 14-12-12-10-10 Rdl., 6 Faar 2 Væddere 16 Rdl. 1 So 6 Rdl. Michael Riis Dorscheus havde undskyldt dig for den Dag. 28/3 1805 afholdes Auction i Præstegaarden og Dagen efter Skiftesamling og paa denne fremlagdes følgende Gældsfordringer 1) pantobligation til Madame Stauning x) 700 Rdl. - 2 Aars Rente 56 Rdl. 2) Provst Jordhøj 100 Rdl., Erik Sørensen i Aastrup 100 Rdl., Peder Rasmussen i Hylke 52 Rdl., Kbm. Kiær i Horsens 245 Rdl. 4 Mrk. 6 Skl., Kbm. Møller i Skanderborg 183 Rdl. 3 Mrk. 12 Skl., Kbm. Bolsen i Horsens 282 Rdl. 3 Mrk. 5 Skl., Kbm. Frausing i Aarhus 141 Rdl. 1 Mrk. 1 Skl., Peder Damgaard 80 Rdl., samme Laan til Sønnen Peder 20 Rdl., Skolelærer An-

x) Præstekone.

ders Lemming 25 Rdl., Herschind 12 Tdr. Sædebyg leveret 1804 a 4 Rdl. 3 Mrk. = 56 Rdl., Enkens Lavværge udlagt i Naadsens Aaret til Avlskarlen 24 Rdl., Markmanden 7 Rdl., Tærskeren 10 Rdl., Røgteren 4 Rdl., Ammen 16 Rdl., Pigen 10 Rdl., Udepigen 9 Rdl., Barnepigens 4 Rdl., samt nogle mindre Beløb ialt 140 Rdl. 2 Mrk. Fordringerne løb ialt op til 2416 Rdl. 3 Mrk. 1 Skl. Ved Auctionen indkom 547 Rdl. 9 Skl. andre Indtægter 188 Rdl. 3 Mrk. 11 Skl. Successor indbetalt 1000 Rdl. ialt 1725 Rdl. 4 Mrk. 4 Skl., saaledes at der i Boet var en Underbalance paa 680 Rdl. 4 Mrk. 13 Skl.

Kreditorerne erholdt en Rate Udbetaling. 13/5 1804 afholdes atter Skifte i Overby Skole, tilstede var Hr. Fr. Gram Jordhøj, Hr. Hans Brandt i Kattrup, som Assessor og Hr. Laurids Saaby i Østbirck som Notarius, samt paa Embeds Vegne, i Hr. Bagges Fraværelse, Hr. Nyegaard fra Horsens. Skiftet udsat, men fortsattes 6/11 1805 i Tvingstrup Skole, hvor forhandlede Kreditorernes Stilling til Boet og skriftlige Indlæg fremlagdes. 4/12 1805 afholdes nyt Skifte, hvor fremlægges Regnskab over Successor's, Pastor Andersens, Mellemværende med Enken. 24/6 1805 afsiges "Decision i Skiftet efter afgang Hr. Dorscheus i Hylke, afsagt Hylke Skole 24/6 1806".

Indtægt 1830 Rdl. 0 Mark 12 Skl.

Udgift 2592 " 5 " 3 "

Underskud 762 Rdl. 4 Mark 7 Skl.

Nogle efter lovlig Indvarsling fremkomne Fordringer kunde ej godkjendes, Peder Daugaards Fordring paa 20 Rdl. til Sønnen Peder anerkjendes ikke og fradrages derfor Udgifterne. Udlodning finder Sted og Boet sluttes.

Efter Peder Fabricius Dorscheus's Død flytter Enken til København, hvor hun levede af sin Enkepension (50 Rdl. aarlig) samt en Afgift af Kaldet (80 Rdl. aarlig) og i sine sidste Leveaar Renten af en Kapital paa 200 Rdl., hun 1835 arvede efter sin Søster Hansine Erasmine Reinfranch Enke efter Frederik Nicolai Riise fhv. Sognepræst til Marie-Malene Sogn (Randers Amt) sine sidste Leveaar henlevede hun i Gaarden Nr. 171 Overgaden neden Vandet, hvor der 31/3 1837 afholdes Skifte efter hende. Ingen af hendes 3 levende Børn var tilstede ved Skiftet, men disse repræsenteredes af Fæteren Major Frederik Dorscheus (den yngre), der tilkendegav, at Enken efterlod sig følgende Børn; Hector Frederik Dorscheus, Underofficer og Fourer ved sjællandske Jægercorps, Consumbetjent i Roskilde Søren Bagge Dorscheus samt en Datter gift med Lærer Olsen i Vigersted (Ringsted Herred). Boet registreredes, og af Penge forefandtes 4 Rdl. 7 Skl., som overgaves den tilstedeværende Søn til Bestridelse af Begravelsen. Endvidere en Sparekassabog, hvorpaa indestod 80 Rdl., der toges i Forvaring af Retten. Det oplystes, at Enkepensionen (50 Rdl.) og Afgiften fra Kaldet (80 Rdl.) vare hævede indtil 1. Januar s.A. Major Fr. v. Dorscheus mødte som befuldmægtiget for Lærer Olsen ifølge saalydende Fuldmagt:

Undertegnede meddeler herved Velbaarne Hr. Major Frederik v. Dorscheus uindskrænket Fuldmagt til at varetage min Kone Sofie Olsens Tarv ved Skiftet efter afdøde Præsteenke Helene Engel Dorscheus f. Reinfranch, ligesom det er mit Ønske, at stervboet maatte vorde hende og Medarvinger extraderet.

Vigerslev 22/3 1837.

A. Olsen. Skolelærer og Kirkesanger.

Fuldmagten var ledsaget følgende Skrivelse:

Ærbødigst

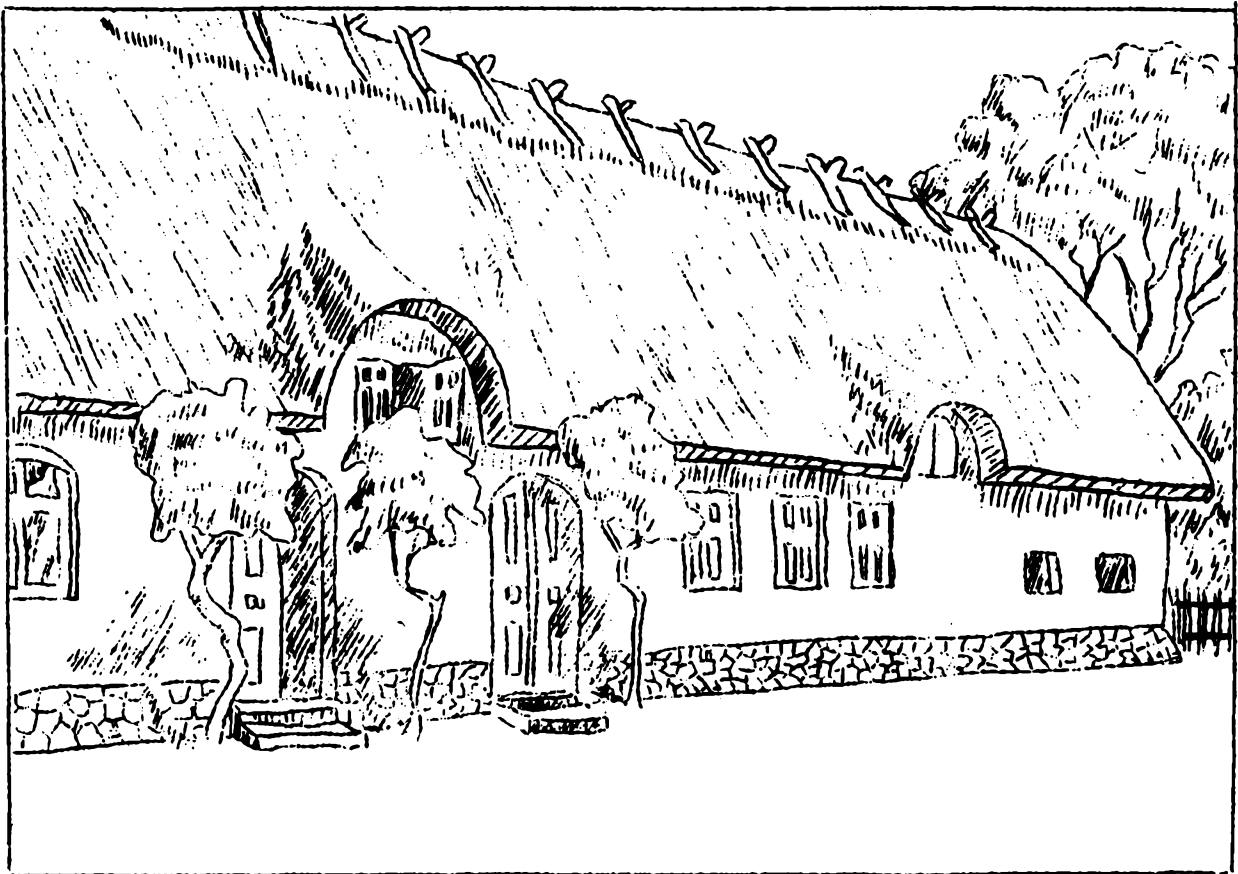
Da Deres Velbaarenhed har haft den Godhed for mig paa min Kones Vegne, at give Møde ved Registreringen efter hendes afdøde Moder, Salig Madame Dorscheus, saa aflægger jeg Dem derfor min forbindligste Tak. Men til ovennævnte Godhed giver jeg mig den ærbødige Frihed at føje endnu en, nemlig frødelos paa mine Vegne at varetage min Kones Tarv, forsikrende at jeg i Et og Alt samtykker i hvad De i saa Henseende beslutter.

Vigerslev 22/3 1837.

Ærbødigst A. Olsen.

Tavle F IV 4 I. Side XII.

Peder Dorscheus f. Hylke 2/3 1773 død Guinea 1807. 14/8 1807 fremlagdes i Skifteretten en fra det vestindiske Gouvernements Rente-og Generaltoldkammer ankommen Skrivelse af 11/8 med Fortegnelse og Skiftebrev over afdøde Skolelærer og Degn Peder Dorscheus, død i Christiansborg paa Guinea.

Sdr. Orsild Skole

Tavle F IV 4 II. Side XII.

Johannes Ellerup Dorscheus f. Hylke 24/8 1778, ugift, kgl. Toldbetjent i Maribo, hvor han som angivet i Kirkebogen begravedes 16/5 1807 "i første Klasse med Sang og Klokker."

Tavle F IV 4 III. Side XIII.

Michael Riis Dorscheus f. Hylke 14/12 1775, død Sdr. Onsild 27/9 1857. Som Faddere ved hans Daab i Hylke Kirke 3/1 1776 nævnes Niels Gundorph, Nissumgaard, x) Hr. Friis af Rindkloster, x) Hr. Jens Leth af Lethenborg, x) Madame Nørlem af Jordbjerg x) og Pastor Langballe af Snepstrup Præstegaard. 1797 kaldedes han til skoleholder i Hylke, hvorfra han 1/1 1803 forflyttedes som Sogndegn og Skoleholder i Sdr. Onsild. Han karakteriseres som en dygtig og nidkær Mand, der bestred sit Embede i c: 40 Aar, og blev han Stamfader til den eneste nulevende mandlige Gren af Descendenter efter Præsten Magister Peder Jørgensen Dorsch i Fredericia. Ved en Løbskkørsel i Sdr. Onsild Aar 1850 væltede Vognen, hvorved han paadrog sig en Skade, der i 7 Aar holdt ham til Sygelejet, indtil han døde i sit 87de Aar. I sit Ægteskab med Maren Christensen havde han 7 Børn, hvoraf 4 overlevede ham, og har hans Slægt nu uafbrudt i 120 Aar været knyttet til Sdr. Onsild. Gift / 1805 med Maren Christensen (se ovenfor) f. i Qvorning 1774, Datter af Gaardejer Christen Andersen (f. 1749) i dennes 2det Ægteskab med Agathe Espensdatter (f. 1753).

Tavle F IV 4 IV. Side XII.

Anna Marie Larsen Dorscheus f. Hylke 16/12 1776, Som Faddere ved hendes Daab 3/1 1777 nævnes Kammerherre Beenfeldt xx), Leutnant Sidelmann, Sognepræsten for Skanderborg Hr. Peder Hansen, dennes Datter Jomfru Hansen, Præstekonen fra Kattrup Madame Kaalund. ~~Vædes~~ 6/I 1815 i Horsens til Johan Frederik Bassel, f. 1780. Pensioneret Trompeter, senere Skomager i Skanderborg, han havde gjort Tjeneste ved Kyrasser Regimentet. Var Husejer i Skanderborg, hvor han 1824 boede i Smedegade 355 (nu Nr. 24). Hans Hustru havde da en Pogeskole. I Aaret 1832 svarede han i Fattigskat 48 Skilling. Det synes, som han havde været gift engang tidligere. Han havde en Datter Anna Elisabeth f. 1805, d. 9/2 1829; mulig er Aarstallet for hans Vielse til Anna M. L. Dorscheus i Kirkebogen fejlagtig indført til 1815 i Stedet for 1805, saaledes at Moderen kan have været A.M.L. Dorscheus.

Tavle F IV 4 V. Side XII.

Frederik Ludvig Christian Dorscheus, f. Hylke 11/10 1778, d. Kbhvn. 23/3 1808, kgl. Toldbetjent i Kbhvn. Som Fadere ved hans Daab 25/11 1778 nævnes: Etatsraad Rothe til Urup xxx), Præsten Hr. Laurids Saaby til Øster Birch og Hr. Mathias Marcussen til Jordbjerg, baaret af Kammerherreinde Beenfeldt til Serretslevgaard, Frk. Rothe, Broderdatter af Etatsraaden.

Tavle F IV 4 X. Side XII a.

Casper Dorscheus f. Hylke 6/4 1784. Som Faddere ved hans Daab 25/5 1784 nævnes Præsten Hr. Nicolai Langballe til Øster Sanning, Hr. Søren Pertau, Sognepræst til Kattrup, Hr. Mathias Marcus-

x) alle Gaarde i Hylke Sogn. xx) Ejer af Hovedgaarden Serritslevgaard i Nebel Sogn. xxx) gl. Herregaard i Østbirk Sogn, bygget af "Danmarks Vovehals" Peder Skram.

son til Jordbjerg, Svigerinde Elisabeth Brendstrup fra Nørre Mølle, Jfr. Ingeborg Langballe fra Snepstrup Præstegaard. Om Casper Dorscheus vides intet, udover at han var Sømand. Hans Enke angives 1870 som Ejerinde af Ved Stranden Nr. 264 & 266 i Køge. Om Sønnen Peder vides intet.

Tavle F IV 4 XI. Side XII a.

Mathias Dorscheus f. Hylke 22/3 1785, døbt 19/5 1785. Som Faddere nævnes Forpagter Loft fra Thestrup ^x), Hr. Hans Tisjenius (skal antagelig være Sidenius) fra Vinding ^{xx}), Hr. Mathias Marcussen Jfr. Prisia Wüsteney Lohmann og Birgitte Marie Lohmann fra Nørremøllegaard.

Om Mathias Dorscheus vides, at han ialtfald levede 1808, thi ved Skiftet efter Broderen Toldbetjent Frederik Ludvig Chr. Dorscheus er han tilstede, han benævnes her ikke som Hattemager; denne hans angivne formentlige Livsstilling er funden blandt nogle løse Optegnelser.

Tavle F IV 4 XII. Side XVII.

Hans Bentzon Dorscheus f. 26/3 1786, døbt 23/5 1786. Som Faddere nævnes Kammerherre og Amtmand v. Bülow's ældste Søn Christopher v. Bülow, Hr. Lauridsen, Amtmandens Fuldmægtig, Forpagter Loft til Thestrup. Fru Kammer-Junkerinde Bentzon til Jordbjerggaard, Jfr. Berthelsen fra Fussitz (Fausing?), Hans Berthelsens Datter fra Eldrup. Hans Bentzon Dorscheus var Hattemager i Odense, hvor han døde 24/11 1833, efterladende sig Enke og 2 Døttre, af hvilke den ældste Anne Marie Laurine Dorscheus i Aaret 1840 opholdt sig i Kbhvn., Landemærket 180, hos Urtekræmmer Julius Gottlieb Hansen gift med Emilie Berg. Heri Kbhvn. gifter hun sig med Kanoner Jens Larsen og efterlader sig Descendenter.

Tavle F IV 4 XV. Side XVII.

Elisabeth Cathrine Dorscheus f. i Hylke 31/5 1791. Ved hendes Daab nævnes som Faddere: Hr. Søren Pertau, Sognepræst til Katstrup, Hr. Lanng til Rantzausegade ^{xxx}), Hr. Forvalter Damgaard fra Tamstrup ^{xxxx}), Madame Pertau, Jfr. Vestergaard fra Nissumgaard. Som angivet var hun gift med Skrædder i Horsens Chr. Lerche. Som Svogeren Bassel var ogsaa han Husejer i Horsens og svarede han 5 Rdl. i Fattigskat. Han synes at have været Enkemand med 3 Børn af første Ægteskab ^{xxxxx}) og ingen af 2^{det} Ægteskab. Han døde kort efter at have ægtet Elisabeth Cathrine Dorscheus, og fortsætter hun Forretningen med en Mestersvend og en Svend. Sin Alderdom henlevede hun i Horsens Hospital, hvor hun vides at have opholdt sig 1865.

Tavle F IV 4 XVI. Side XII a.

Knud Reinfranch Dorscheus f. 22/9 1794. Som Faddere ved hans Daab 10/10 1794 nævnes Hr. Christoph Tikiøb, Sognepræst til Lindum-Hansted, Hr. Frederik Jordhøj, Sognepr. til Gangsted, Svind, Hr. Fisker til Keilstrupgaard i Grimestrup, Madame Engelslew til Borupgaard ^{xxxxxx}) og Jfr. Saabye fra Østbierre. (= Østbirk). Med Orlov fra

x) Testrupgaard, Katstrup Sogn. xx) Aarhus Amt. xxx) Hovedgaard i Hvilsted Sogn. xxxx) Hovedgaard i Ousted Sogn. xxxxx) Ved en Fejltagelse ere disse fejlagtigt opførte paa Tavlen som værende Børn af Elisabeth Cathr. Dorscheus. xxxxxx) Store Borup i Katstrup Sogn.

den kgl. Livgarde, hvor han tjente som Underofficer, døde han af Brystkrampe under et Besøg i Hylke.

Tavle F IV 4 XVII. Side XII a.

Frederica Christiana Sophia Storm Dorscheus f. Hylke 12/2 1796. Som Faddere ved hendes Daab nævnes: Herredsfoged Kiær fra Hede Mølle x), Hr. Saabye i Østbirk, Hr. Fisher fra Keilstrupgaard, Hr. Leutnant Storms Søn fra Aarhus, Fru ~~Kammer~~raadinde Lang fra Rantzau-gave og Jomfru Sophie Engelslew fra Borupgaard. Som angivet var hun gift med Lærer Anders Olsen Vigersted (ved Ringsted), og døde hun i Vigersted, hvorimod Manden efter sin Afsked flyttede til ?

Tavle F IV 4 XX. Side XVIII.

Hector Frederik Jansen Dorscheus f. Hylke 13/3 1799. Ved hans Daab 15/6 1799 nævnes som Faddere: Hr. Wolhardt Voetman af Jordbjerg, Student Bøgild af Snepstrup, Skoledegnen i Hylke Michael Riis Dorscheus, Madame Bagge, Præste Kone fra Snepstrup og Madame Damgaard fra Jordbjerg. Oversergeant og Fourer ved sjællandske Jægerkorps, senere Økonom ved Øresunds og Helsingørs Sygehospital under Finansministeriet. I Slægten Tverskow's Eje skal findes et mindre Olie Maleri af ham i Uniform. Han efterlod sig 2 Døttre, efter hvem heri Kbhvn. lever talrige Descendenter (se Tavle F IV 4. xx. 1+2).

Tavle F IV 4 XXIII. Side XVII.

Søren Bagger Dorscheus f. Hylke 7/9 1803, Toldbetjent i Roskilde og Slagelse. Som Faddere ved hans Barnedaab 23/11 1803 nævnes: Hr. Erich Møller, Kømand i Skanderborg, Forvalter Reinfranch, Ausum-gaard, xx) Hr. Christian Tolstrup, Ringkloster, xxx) Madame Bagge fra Snepstrup Præstegaard, Madame Rathhaus fra Hylke Mølle. Viedes 1. Gang i Ringsted til Maren Poulsen, barnefødt i Glumsø, xxxx) hvor Faderen ejede en Gaard. I dette Ægteskab 3 Sønner. 2 Gang viedes han i Slagelse 15/5 1846 til Enke Dorothea Smith, Datter af Glarmester Jørgensen i Sorø. I dette Ægteskab ingen Børn.

Tavle F IV 4 XXIII 2. Side XIX.

Ferdinand Mathias Dorscheus, f. Roskilde 23/2 1838, Malermester i Kbhvn., viedes 9/12 1866 i Frederiksberg Kirke til An-toinette Caroline Julie Braunstein, Datter af Stabshornist ved 18. In-fanteri Regiment Johan Carl Vilhelm Braunstein (f. Nykøbing F. 14/11 1815 d. 15/8 1875) og Hustru Marie Sophie Frederikke Olsen (f. 8/2 1816 d. 24/5 1858). Som sin yngre Broder deltog Ferd. Math. Dorscheus i Krigen 1864, blev tagen tilfange og sad som Krigsfange i Brünn. Paa hans 75aarige Fødselsdag, 23/2 1913 fejrede hans Børn og Svigerbørn ham ved en Fest, hvor der bl.a. blev sunget en Sang, der i smukke Ord tolker Familiens Taknemmelighed overfor ham. Den 9/12 1916 fejrede Ægteparret under stor Deltagelse deres Guldbryllup, ogsaa her hyldedes de i en Række Sange. Ved samme Lejlighed sendte Krigsministeriet ham med Henblik paa hans Deltagelse i Krigen en Anerkjendelsesskrivelse, hvori Forsvarsministeren P. Munch ved sin egenhændige Underskrift bragte Guldrudeparret sin Lykønskning. Sine sidste Leveaar tilbragte Ægteparret ved hinandens Side, raske paa Sjæl og Legeme indtil han

x) Fruering Sogn. xx) Hovedgaard i Veirum Sogn. xxx) oprindelig Nonnekloster, senere Avlsgaard. xxxx) Kirkebogen fra Glumsø savnes.

6/6 1924 afgik ved en blid Død i sit 87de Aar. Destovare naaede han ikke at erholde Dannebrogsmændenes Hæderstegn, som man nu - altfor sent - endelig har bestemt sig for at tildele alle Veteranerne fra Krigen 1864. Uden Overdrivelse troer jeg at turde udtale, at Ferd. Math. Dorscheus maatte anses som en smuk Mand med udprægede Racetræk.

Tavle F IV 4 XXIII 3. Side XIX a.

Jacob Anthon Winther Dorscheus f. i Slagelse 19/1 1840. Efter Moderens Død kom han som 2-Aars Barn i Huset hos sin Onkel Lærer Olsen i Vigersted, hos denne opdrages han. Da Lærer Olsen og Hustru allerede da vare ældre Folk, blev det navnlig Adoptivdatteren Anna Olsen, der tog sig af Drengens Opdragelse, og nærede Dorscheus stedse stor Hengivenhed for denne hans Opdragerinde. Cand. pharm. 1861, hvorefter han aftjente sin Militærtjeneste. Som Leutnant deltog han som sin ældre Broder i Krigen 1864, hvor han deltog i flere Slag, indtil han ved Krigen Begyndelse blev tagen tilfange og interneret i Fæstningen Neisse, hvor han sad fangen til Krigen Slutning, conditionerede da paa Vaisenhusapoteket og gl. Torvs Apotek i Kbhvn., indtil han c: 1870 blev Lagerchef i Apoteker Gustav Lotze's (Løveapoteket i Odense) en gros Medicinhandel, Etablerede sig sidst i Halvfjserne som Materialist i Kbhvn, opgav dette 1887, da Lagerforvalter hos Medicinalfirmaet Th. Lose & Co i Kbhvn., indtil han 18/1 1892 blev Apoteker i Ferritslev paa Fyn. 15/4 1877 viedes han til Theodora Emilie Løvstrand, Datter af Slagtermester Løvstrand og Hustru f. Schalfred. I Egteskabet 1 Datter. Apoteker Dorscheus var som sin Broder Malermester F. Dorscheus en smuk Mand, en stout Skikkelse med et martialsk Udseende og Udtryk og rank militær Holdning. Datteren Anna Augusta Dorscheus, gift med Hans Th. Vilh. Skafte, Søn af Gaardejer Rasmus Hansen Skafte og Hustru Dorothea Margrethe Holm.

Tavle F IV 4 III. Side XIII.

Michael Riis Dorscheus (se Side 61)

Tavle F IV 4 III 4. Side XIII.

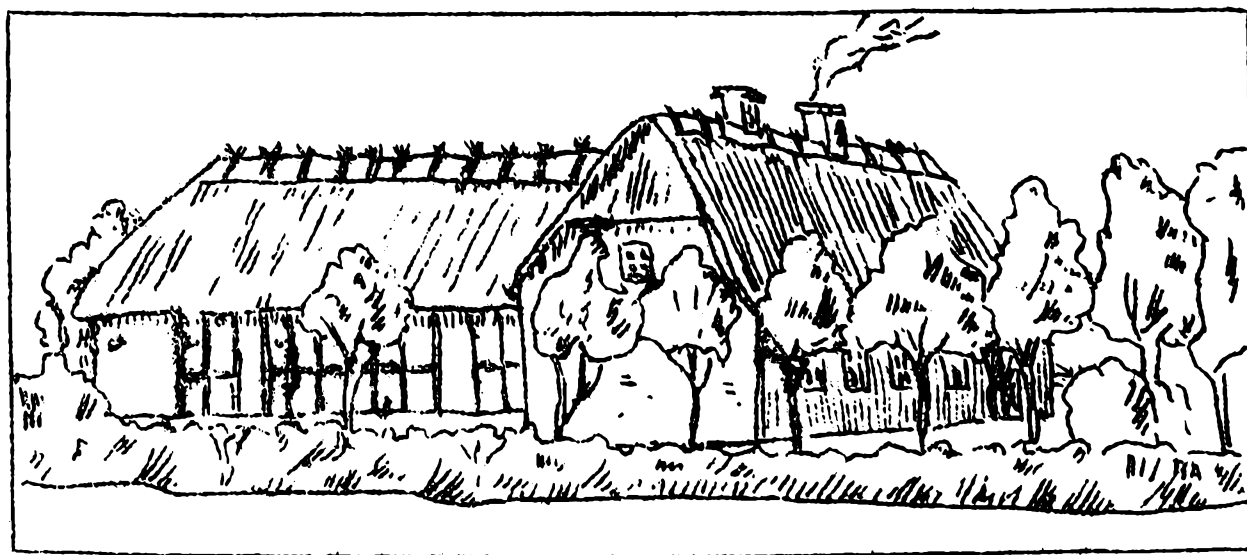
Andreas Michael Dorscheus f. Sdr. Onsild 10/7 1810, d. 13/2 1889, anerkjendt solid og dygtig "Bygmester", der ved Siden af denne sin Virksomhed drev Landbrug.

Tavle F IV 4 III 4 I. Side XIV.

Michael Andreasen Dorscheus f. Sdr. Onsild 12/5 1854. Som Faderen uddannedes denne ogsaa som Tømrer og drev ligeledes ved Siden heraf sin Gaard. At dømmes efter de Mindeord, der blev udtalt ved hans Grav, maa han - som Faderen - have været en dygtig Mand og en udmærket Fader for sine Børn.

Tavle F IV 4 III 4 V. Side XV.

Christine Jørgine Andreassen Dorscheus, født Sdr. Onsild 16/3 1863, blev 22 Aar gl. i 1885 gift med Gaardejer Peder Jensen Højgaard, Sdr. Onsild, der døde 10 Aar senere i 1895, og efterlod Enken og 3 Sønner. Den ret store Gaard paa ca: 150 Tdr. Land var hidtil dreven efter gammel Skik, og den unge Enke tog strax fat paa Forbedringer, saasom Agerjordernes Mærgling og Engenes Kultivering, samt Restaurering og Ombygning af en Del af Bygningerne, ligesom Heste og Kreaturbesætningen forøgedes og forbedredes ved Handel og bedre Tilla. Og efterhaanden som Sønnene voxede til og tog Del i Gaardens Drift, lettedes hendes Opgave paa dette Omraade, men med hendes Tanke for Sønnernes Fremtid og hendes ukuelige Energi, begyndte hun at afgjøre forskellige Handeler med Ejendomme af forskellig Art, hvoraf skal nævnes: I 1905 købtes et Areal paa cirka 60 Tdr. Ld., dels beplantet og dels opdreven og dyrket Bakketerrain, og Kærjord, som afhændedes efter 7 å 8 Aars Forløb med Salg i mindre Partier. I 1907 købtes Ruinerne af den nedbrændte Sønner Onsild Brugsforening, hvor hun opførte en mindre Ejendom (der solgtes 1916) samt den større Villa "Dorscheusminde", hvori var indrettet 4 gode Lejligheder (solgtes 1924). I 1911 købtes Mosegaard i Sdr. Onsild paa ca: 80 Tdr. Ld. god Mark og Eng, og i 1915 overdrages denne til hendes næstældste Søn. I 1915 købtes en Gaard paa Sdr. Onsild Mark paa 26 Tdr. Ld., der samme Aar overdrages hendes Broder Søren Andreassen Dorscheus. Ligeledes i 1915 købtes Kristinlyst i Dallerup ved Horsens, ca: 85 Tdr. Ld. der strax overdrages hendes yngste Søn. 1917 købtes Bygningerne til Søekjærgaard i Sdr. Onsild sammen med en Del onliggende Smaalodder, hvilke igen afhændedes til forskellige, og Avlsbygningerne nedbrødes, medens Stuehuset endnu indehaves og afgiver 2 gode Beboelseslejligheder. I 1920 solgte hun det gamle Hjem "Højgaard" til sin ældste Søn, men forbeholdt sig herved 50 Tdr. Land, dels opdyrket og dels lymbegroet Hede (hvorpaa der findes 5 fredlyste Gravhøje) og købte samme Aar den gl. Præstebolig i Sdr. Onsild, hvor hun samme Aar tog Bopæl og ved Restaurering af Bygningen og smukt anlagt Have, der foruden at være en Pryd for sine Omgivelser afgiver en særdeles god og smuk Beboelse. Foruden disse Handeler har hun afsluttet en Del mindre Handeler ved Udstykning og Ombygninger o.s.v. Med levende Interesse har hun taget, og tager endnu,

Andreas Michael Dorscheus Gaardi Onsild

Del i alt, hvad der angaar Kommunens og Egnens Vel, og altid er hun rede til at støtte en god Sag. Sine Forfædre og sin store Slægt omfatter hun med største Interesse, og har dette givet sig Udslag i, at nærværende Arbejde, hvis Offentliggjørelse jeg ikke havde haft for Øje, ved stort pecuniært Offer fra hendes Side, nu kan komme Slægten ihænde; herfor bør Slægten være Fru Christine Højgaard taknemlig - personlig bringer jeg hende herved min bedste Tak.

Fru Christine Højgaard døde pludselig og uventet den 7. Maj 1925 paa Randers Sygehus og begravedes fra Hjemmet i Sdr. Onsild under en Deltagelse saa stor, som sjelden ses; længe vil hun mindes i Sdr. Onsild og dennes Omegn.

Tavle F XIV. Side XX.

Johan Dorscheus f. Vindinge 28 / 7 1720, Eftermd. Kl. 4 slet. I Kirkebogen er han indført under Navnet Johan, men overalt benævnes han Johannes. Student fra Viborg 1738, har da studeret Theologi, men ses ikke at have absolvert Embedsexamen. Som saamange andre "Studiosus" har han sandsynlig anset det for haabløst i en nogenlunde overskuelig Fremtid at erholde Præstekald, og muligvis har han derfor afbrudt Studeringerne. At dømmes efter Kaldsbrevet fra Ejeren af Espegaard maa han forinden dette Tidspunkt have opholdt sig, antagelig som Informator, i Slagelse Herred, idet han møder med Anbefaling fra Herredsprovsten (se nedenfor). Naar og hvor han er bleven gift, vides ikke, i Kbhvn.s Kirkebøger findes ingen Angivelse heraf, ejheller i de eksisterende Kirkebøger fra Slagelse Herred. Hans Kustru vides imidlertid at være hjemmehørende i Kbhvn. og døbt ved Navnet Braun, der senere ved forskellige Optegnelser er ændret til Bruun. I en Pakke "Personalia" i Landsarkivet i Viborg findes følgende Kaldsbrev m.m. vedrørende Joh. Dorscheus:

"Jeg, Paul Schnabek til Espegaard tilstaar herved og vitterlig gör at hafde kaldet og beskikket den Hæderlige Mand og Studiosus Monsieur Johannes Dorscheus til at være Skoleholder i den mig tilhørende Nye opbygte Skolle i Gryderop x) Bye. Efter at hand hafder tilbragt med sig Attest fra Herridts Prousten om Dygtighed i Lærdom, hvorunder Ungdommen af Gryderop, Vester Bøvebjerg, Atterup, Eskildstrup henhører til Undervisning, hvilke Byer og Stæders Ungdom bemalte Monsieur Johannes Dorscheus saaledes i deris Børne Lærdom og Guds Rene og Sande Kundskab skal Undervise. Som hand for Gud i sin Tid, og hans foresatte Øfrighed her agter at forsvare og med Lige Nidkiærhed og Pligtighed oplærer saavel den Fattiges som Rige og Formuendes Børn.

Hvorimod han af mig skal Nyde j Aarlig Lön og underholdning Rug 3 Tdr. og Byg 7 Tdr. j Penge 12 Rdl. og til Ildebrand 30 Bønder Læs törfer, Saa nyder hand og paa Gryderop Fællede frie Græsning til 2 Køer og 6 Stk. Faar med deris Grøde Sommeren ofver og til Vinter Føde Hö 100 Lispund og ligesaa meget Halm, da ligesom meer Bemalte Monsieur Dorscheus saaledes af mig skal blifder belønnet for sit Skolle Embede, saa under Staar hand sig ey at forlange eller tage nogen videre Betalning Enten af Espe Gaars Beboerer eller Fremmede og deris Børn og Tjeneste Folk som bor og henhører under dette Distrikt ligesom hand Ey heller uden Betalning skal være forpligtet til at medtage nogen uden for Distriktet, det er der hos billigt at den tilvoxende Ungdom som skal Præpareris til Confirmation j Siin Daabes Pagt bør gifve En liden Aparte Kiendelse som dog ey skal overgaa 1 Mark danske for hver Persohn om Aaret, dog alt efter Enhvers tilstand og Leilighed.

Ellers hafder hand Nøje Indseende at Skollens Bygning og Inventarium Ey tilføies af Børnene Eller anden Nogen Skade og strax tilkjendegiver om nogen uventede Brøstfældighed paakommer at derpaa j Tide kand Raadigs Bod - I det Øfrige Retter hand sig efter de Kongl. allernaadigste Forordninger om Skollervæsenet i Dannemark.

Dette Meddelis til Yider Meere Stadfastelse under min Haand og hostrykte Siegneet.

Datum Espe 23 Juny 1742.

Paul Schnabek.

x) Boelsunde Sogn, Slagelse Herred.

Monsieur Johanis D. hafver Forestaaed Gryderop Skolle i Fem Aars Tied og i Same Tied opført sig meget Skikkelig saa Jeg vil holde ham paa bedste Maader Recomenderet og ønsker ham ald Naade, Lykke og Velsignelse til alt hvad som han agter at foretage sig.

Espe, 15. May 1747.

Paul Schnabek.

Monsieur Johannes Dorscheus Studiosus haver i 5 Aar forestaaet Gryderup Skole i Boeslunde Sogn og samme Tid saavel sin Undervisning med Børnene som i sit Liv og Levnet opført sig saaledes at jeg, da han nu med god Villie qviterer samme Skole for at søge et bedre Leveorød, paa det kierligst vil have ham recommendered for alle vedkommende som jeg i Henseende til hands gode Forhold med god Samvittighed kand gjøre.

Boeslunde d. 15 Mai 1747.

I. L. Beckmann.

Til Næst ovennævnte Sogne-Præstens Welærværdig og Høj-lærde Hr. Beckmans gode, sandfærdige Widnesbyrd angaaende Hæderlig og Vellærde Studiosus Monsr. Johannes Dorscheus, hans Opførsel i sit Schole-Embede med den tilvoxende Ungdom af Bønder-Børn at informere Maa jeg, efter Anmodning føje dette mit Ringe Syftaticum x), at bemeldte Monsr. Dorscheus har bevist sig troe og flittig i sit Embede, Lemfædig og Sagtmodig med de Unge, bløde Gemytter, i sit Liv og Levnet, Christ-Sømmelig og Skikkelig og hands Standgemæs; imod sin Overmand Ærbødig og Ydmyg; imod sine Lige-Mænd Venlig beleffen, Samt Taalmodig i forefalden Viidreværdigheder. De ham af den allerhøjeste Gud til Prædik-Embedet forleente Naade Gaver har han og Værd Villig til paa det hellige Sted at lade Høre, Naar det af ham har været begært.

Worfor jeg vil ynske ham, med Hustrue og Børn, alle ham convenable Lyksalighed og forfremmelse til noget Bedre, end har hidindtil havt Gaver, Gud til Ære, ham og hans til Tiimelig Velfærdt og Salighed.

Lundforlund Præstegaard

Ivar Boeslund.

Jeg vidner paa min Samvittighed, at Hæderlig og Wel-lærte studiosus Monsieur Johannes Dorscheus, som paa Et Aars Tid har opholdt sig i denne Menighed, har her som paa andre Steder levet et exemplarisk liv og levnet: Hans Opførsel skal ikke beskæmme ham for nogen: Udi Retsindighed vandrer han sin Vej for Gud: Udi oprigtighed handler hand mod sin Næste: Udi kærlighed er hans Omgang mod den be-dragelige Verden: Guds Aand stedse ham med hans Hustru og kjære Børn ledsage paa alle Deres Veje, og Guds Forsyens Øje vare Dem. Gud selv aabne en Dør for ham og Familie til selvønskelig Promotion xx) til Guds Ære og hans evige Velfærd og Salighed. De forbenævnte Naadega-ver til Prædike-Embedet, som denne Menighed tilhører ofte har hørt med Glæde ønsker jeg med denne daglig ved Guds Naade at vorde mere og mere. Guds Ord elsker han, Guds bord søger han og har søgt aller sidst den 22 Marts indeværende Aar her i Kirken.

3 Juny 1748.

test. Corsør Præstegd.

Peder Rolld.

x) dette mit ydmyge Sammenskrevne, Sammenstillede, anbefalende.

xx) Forfremmelse til academisk Værdighed.

Da Kirkebogen for Boeslunde Sogn ikke eksisterer, er det ikke muligt at konstatere Dato for hans første Børns Fødsel, mulig der kan have været flere Børn end de paa Tavle F XIV nævnte, men isaafald maa disse være fødte og døde under Opholdet i Gryderup, thi intetsteds ved Skifter nævnes andre Børn end de paa Tavlen angivne.

Som fremgaar af foranstaaende Anbefaling fra Pastor Rolld i Korsør har han ofte prædikeret i Korsør Kirke, dette kan i Forbindelse med hans stadige Benævnelse som "Studiosus" (Betegnelse for Theologen, der endnu ikke har modtaget Præsteembede) tyde paa, at han har haft Embedsexamen, og under sit Ophold i Korsør har søgt Embede. Herpaa kan ogsaa tyde det i Anbefalingen anvendte Udtryk: "selvønskelig Promotion". Formodentlig har ~~indikerket~~ hans Fader, Pastor Michael Dorscheus som provst i Ulfborg Herred her foranlediget ham kaldet til at være Degn og Skolelærer i Borbjerg. Om J. Dorscheus's Hustru vides, at hun fra 1774 var "rørt paa Legem og Mæle".

Tavle F XIV 1. Side XX.

Peder Dorscheus er paa Tavlen fejlagtig angiven som ældste Barn, antagelig maa han være født i Gryderup 1743 eller senere. I Hornum-Snæbum Kirkebog findes indført: "13/4 1803 begravet i Hornum paa en Dag Mand og Hustru, Mandens Navn Peder Michael Dorscheus, Konens Navn Karen Christensdatter. Disse Folk boede i Trinderup Krathus, i en i Huset paakommen Ildebrand blev Manden og Konen indebrændt og Levningerne af dem lagt i en Kiste. Mandens Alder er 65 Aar og Konen var 52 Aar." Denne Aldersangivelse maa for Peder Dorscheus's Vedkommende være fejlagtig, thi isaafald skulde han være født 1738 samme Aar som Faderen blev Student fra Viborg Latinskole, uden al Tvivl staar man her overfor en af de hyppig forekommende Fejlnoteringer i Kirkebøgerne; sandsynlig er han født 1743 og isaafald 60 Aar ved Døden, burde paa Tavlen have været opført som F XIV 2.

18/5 1803 bortsolgtes ved offentlig Auction paa Trinderupgaard de Efterladenskaber, der ikke vare brændte, bl.a. 1 Par Qvindesilkestrømper for 4 Skl. og et Par Qvinde Skindhandsker for 25 Skl. Auctions Provenuet = 32 Rdl. 2 Skl.. Auctionen overværedes af Niels Christensen Hov (Hovby ved Mariager), antagelig Broder til Peder Dorscheus's Kone, denne beskikkedes som Værge for den umyndige Søn Johan.

Senere oplyses følgende: Moderens Navn var Maren Christensdatter, Søster til Gaardejer Niels Christensen i Gøstrup (antagelig det nuværende Gundestrup i Snæbum Sogn, der er Annex til Hornum. Efter Forældrenes sørgelige Død ved Ildebrandingen holdtes 8/4 1803 Skifte efter disse og trods Huset nedbrændte fuldstændig arvede Sønnen dog 18 Rdl. 5 Mrk. 9 Skl., idet Aktionen udgjorde 32 Rdl. 1 Mrk. 2 Skl. og Gælden 13 Rdl. 1 Mrk. 9 Skl. Arven udbetaltes til Sønnens Formynder Nicolaus Dorscheus. Denne Underskrift i Skifteprotokollen er ualmindelig smuk.

Under et Besøg i Sdr. Onsild Efteraaret 1924 aflagde jeg Besøg paa Trinderup, hvis Ejer Proprietær La Cour meget elskværdigt paaviste Stedet, hvor Krathuset havde ligget i Udkanten af Trinderup Skove, fjernt fra alfar Vej og skult af Skoven. Endnu den Dag i Dag ses Tomten, paa hvilket Huset har staaet. Den utilkastede Kælder og et Ebletræ minder endnu om denne sørgelige Tragedie. Propr. La Cour meddelte, at Toften, hvorpaa Huset var beliggende endnu kaldtes Dorscheus Toft, og at han mindedes, at hans Bedstefader, den da-

værende Ejer af Trinderup, havde fortalt, hvorledes han, der regelmæssigt gik op til Krathuset for at faa sin Morgenpassiar med Dorscheus - en Formiddag kom derop og ikke kunde finde Huset, der var nedbrændt, uden at et Menneske havde bemærket det.

Tavle F XIV 2. Side XX.

Elisabeth Magdalene Dorscheus, antagelig ældste Barn af Joh. Dorscheus, f. Gryderup 1742, gift 1. Gang med Peder Madsen, Ejer af Damgaard i Borbjerg Sogn (gift 2 Gange tidligere) 2. Gang gifter hun sig med Christoffer Jensen. Efter hendes Død afholdes Skifte, Enkemanden erholder halvparten af Formuen med 327 Rdl. 11 Skl. Resten deles imellem hendes 2 efterlevende Brødre Andreas og Nicolai, samt den afdøde Broder Peders Søn Johan (se Side 69), denne der opdroges hos hende erholder samtidig sin Arv efter Forældrene 30 Rdl. 2 Mrk. 9 Skl.

Tavle F XIV 3. Side XXI.

Andreas Dorscheus, se nedenfor.

Tavle F XIV 4. Side XX.

Jens Dorscheus f. Borbjerg 14/12 1749. Antagelig har han som yngre været ansat ved Toldvæsenet i Ringkjøbing, thi i Lundens og Boufling Amts Extraskat Fortegnelse findes et Bilag af 1/3 1777 fr. Ringkjøbing, hvor Controllør, Kammerraad Jens Dorscheus ansættes til at svare Skat af 100 Rdl. aarlig Gage med 4 Mark 3 Skl. Formodentlig har han taget sin Afsked og begyndt at studere Jura, thi i Universitetets Distinctionsprotokol 1779 staar han anført som "Jurist privatum". Han erholder efter endt Examen Ansættelse som Byfogedfuldmægtig i Laurvig, hvor han dør 1784. I Posttidende Nr. 57 af 12/5 1784 indkalder Byfoged og Skifteforvalter i Laurvigen Børre Strøm sin "forrige Fuldmægtig Jens Dorscheus Debi og Creditorer, inden saadan Tid Loven foreskriver."

Tavle F XIV 5. Side XXV.

Nicolai Dorscheus, se Side 75.

Tavle F XIV 3. Side XXI.

Andreas Dorscheus født i Korsør 22/9 1747, Ejer af Nørregaard i Skave, Borbjerg Sogn. Efter hans Død 5/6 1811 flyttede Enken til Kohn., hvor flere af hendes Børn vare gifte og sad i gode Stillinger. Antagelig er hun den Christen Dorscheus's Enke, der 23/12 1816 erholder Borgerskab som Lysestøber og samme Dag optages som contribuerende Interessent i Lysestøber Corporationen. x)

Tavle F XIV 3. I. Side XXI.

Anna Marie Andreasen Dorscheus f. 1/11 1776, gift 1. Gang med Jens Jensen, Gaardejer i Borbjerg og Forpagter af Meirup Præstegaard. I Borbjerg findes indført: "han døde af Vattersot som han drak sig til heri Præstegaarden af Øl, han laa deraf i 12 Dage, dog tilsidst kunde han være oppe og arbejde lidt, Spise og drikke,

x) antagelig har Sønnen Christen ordnet Borgerskabet for hende og herved er Navneforvexlingen opstaaet.

men den 13. Dag kørte han i Heden og blev kørt død hjem." Efter hans Død afholdes 6/11 1806 Skifte efter ham, hvor Gaarden af Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. vurderes til 600 Rdl., Løstret til 139 Rdl. 1 Mrk. 4 Skl.. Børnenes Fædrenearv anbringes som Prioritet i Gaarden, og da Enken senere gifter sig med Anders Nielsen, maa denne udstede 2 l. Prioritets Obligationer a 100 Rdl. til hver af de 2 Sønner. Som 74-aarig Enke sidder hun 1850 som Ejer af Gaarden, der bestyredes af Sønnen Christen Jensen, gift med Maren Johannesdatter f. 1805.

Tavle F XIV 3 II. Side XXII.

Christen Andreasen Dorscheus f. 9/11 1777, opdroges hos Bedsteforældrene, efter Confirmationen uddannet som Murer i København, hvor han senere opførte Ejendommen Bl. Mynt Nr. 154, der forblev i hans Søns Eje indtil Kohn. Kommune exproprierede denne ved Opførelse af Administrationsbygningen i Vognmagergade. Efter Moderens Død overtager han Lysestøberiet og bliver senere Rodemester. I Borgervæbningen stod han ved det borgerlige Artilleri. Døde 5/7 1854 under Besøg hos Sønnen St. Mølle, Næstved.

Tavle F XIV 3 II 1 Side XXII.

Johannes Henrich Dorscheus f. 5/5 1803. Lørdag 1/12 1832 erholder han Borgerskab som Interessent i silke-og Klædekræmmerlauget. Tilstede ved Borgerskabets Udstedelse var Oldermændene Major Lønng, der erklærede, at Dorscheus havde aflagt og bestaaet den befalede Interessent-Examen, ligesom der blev fremlagt Bevis for, at han havde indkøbt udenlandske Fabrikata til et Beløb af 1000 Rdl. Sølv. Silkekræmmerforretningen opgiver han senere og køber Store og Lille Mølle i Næstved.

Ifølge Folketællingslisterne 1850 beskæftigede han dette Aar paa Møllen 6 Betjente og 2 Karle og i sin private Husholdning 2 Piger.

Tavle F XIV 3 II 1 II. Side XXIII.

Regine Louise Dorscheus gift med Proprietær Justitsraad Kreditforeningsdirektør Christian Berg x), Rd. Db. Munderupgaard pr. Odense. Uden at gøre mig Skyld i nogensomhelst Overdrivelse tør jeg udtale, at hun saavel som Austru og som Moder og Bedstemoder var enestaaende. I 18-aars Alderen gik hun - der tidlig havde mistet sin Moder - ind til et Hjem, hvor der stilledes store Fordringer til hende, en stor Landhusholdning, en gammel Svigermoder og 2 gamle ugifte Søstre til denne (Frkvr. Nyboe) var undergivet den unge Austrus Varetægt. Den store Børnerlok opdrog hun med sjælden Omhu og Kærlighed, altid vaagede hun over disses Ve og Vel og indprentede disse sine - igennem ældgammel Kultur - sunde Livsregler og smukke Tankegang. Som hun varoverfor sine Børn, saaledes overførte hun ogsaa sin store Kærlighed paa Børnenes Ægtefæller og Børnebørnene. Selv om hun ikke havde Kendskab til sine Forfædre udover den nærmeste Generation, saa var hun dog i Besiddelse af stor Slægtsfølelse, der kom den yngre Generation tilgode, og tør jeg udtale, at sjælden finder man en Slægt hvor Forholdet imellem Børnene altid var og fremdeles har været saa gode som imellem hendes Børn. Efter hendes Mand's Død blev hun boende i Odense, men efterhaanden som alle Børnene blev gifte og flere af hendes intimeste gamle Venner var døde eller flyttede til Kbhvn, føl-

x) Descendenter af Justitsraad Chr. Berg har Adgang til Rasmus Nyboe's Legat (Vejle).

te hun sig noget ensom og besluttede sig til - et af de sidste Aar under Verdenskrigen - at flytte til Kbhvn., hvor hun da kom til at bo i Østerbrogade Nr. 5, nogle faa Huse fra den Ejendom, hvor hendes ældste Datter Henrikke Petersen boede med sin Familie. Opholdet i Kbhvn. blev dog noget af en Skuffelse for hende. Hun kom til at savne de mere hjemlige Forhold i Odense, hvor hun kendte mange og var kendt af mange, som hyppigt saa ind til hende, hvilket med de store Afstande i Kbhvn. ikke saa let lod sig praktisere af hendes herboende Venner, der jo hver for sig havde Hus og Hjem at passe. En anden medvirkende Grund til, at hun blev ked af at bo i Kbhvn., var uden al Tvivl ogsaa Rationeringen af Levnedsmidler og Brændsel, der i Forbindelse med Dyrtiden foraarsagede Vanskeligheder for hende. Hun flyttede da tiloage til Odense (Vindegade). Angaaende hendes Børns Ægtefæller henvises til Stamtavlerne for "Petersen, Rynkebygaard", "Baagøe, Svendborg" og "Carstens, Ærø". Af Børnene udvandrede Johanne i Aaret 1892 til U.S.A., hvor hun erholdt Beskæftigelse ved den danske Afdeling under Verdensudstillingen i Chicago. Herfra drog hun til Californien, hvor hun traf sin senere Mand, Tom Rico, født i Monterey i Californien, Søn af Francisco Rico, hvis Fader General Vicente Rico var Spanier, f. Mexico City 1830 og Hustru Tornasa Sepulveda, f. Mexico City 1830. Sønnen Tom Rico deltog som Officer i Verdenskrigen, deltog i Transporten af amerikansk Militær fra U.S.A. til Frankrig. Paadrog sig en alvorlig Blodforgiftning ved at afgive Blod til en syg Kammerat.

Tavle F XIV 3 II 1 I. Side XXII.

Christian Frederik Gotfred Dorscheus f. Næstved 20/10 1844. Efter Faderens Død afhændes Ejendommen i Næstved; han flytter til Kbhvn., køber sig her en Ejendom (Lykkesholmsvej 34) og erholder Ansættelse paa et Kontor; senere sælger han Ejendommen, opholdt sig en Tid i Jylland og flyttede da til Odense, hvor han døde 1894.

Tavle F XIV 3 II 5. Side XXII.

Christian Julius Dorscheus f. 20/11 1812, ugift Urtekrammer i Kbhvn. med Forretning Hjørnet af Myntergade og Gothersgade. Efterat have opgivet Forretningen, antagelig 1857, køber han Rudegaard ved Holte, men synes det som om han har solgt denne eller ialtfald fraflyttet den, thi 1864-66 boede han Parcelvej 13¹ og 1866-71 Nørrebrogade 112. Han døde paa Diakonissestiftelsen, og testamenterer han denne 10000 Kr. af sin Formue.

Tavle F XIV 3 II 6. Side XXII.

Carl Ferdinand Dorscheus f. 13/9 1813, studerede Jura, men opgav dette og var i en Aarrække Assistent hos Faderen paa Rode-mesterkontoret og boede indtil 1861 hos Forældrene i Gl. Mynt 154, indtil han giftede sig. Hans Hustru Hertha Cathrine Henriette Smith^x f. Korsør 10/8 1838 som han lærte at kende paa Rudegaard, var Datter af Johannes Thor Smith (f. 13/5 1802 d. 1846) og Hustru Julie Caroline Adolphine Theill (f. 7/3 1808). Faderen var Købmand i Korsør, opgav Forretningen og købte sig 1846 en Landejendom ved Sorø. I December Termin 1846 tog han til København for at berigtige Købesummen, men forsvandt sporløst. Man forment, at han var blevet myrdet, idet man vidste, at han en bestemt Dag havde hævet en større Sum og var tagen til Amager for at udbetale denne. Da det var streng Vinter, var Havnen tillagt, og man forment, at han var gaaet over Isen til Ama-

x) Se Slægten Ejlskovs Stamtavle (Odense 1869).

ger og her blevet overfaldet og hans Lig kastet i Vandet under Isen, thi her fandtes om Foraaret et stærkt opløst Lig, hvis Identitet ikke kunde konstateres, idet der intetstomhelst Papir fandtes i Klæderne. Efterat være bleven gift levede Carl Ferd. Dorscheus af den Formue, han havde arvet efter Forældrene og sin i 1876 afdøde Broder Chr. Julius Dorscheus. Foruden Ejendommen Gl. Mynt 154 havde han erhvervet Ejendommen Badstuestræde Nr. 6. Efter hans Død køber hans Enke en Villa, Marievej 10, Hellerup. Denne sælger hun i Krigsaarene, flytter da en kort Tid til Gjentofte og da til Paludan Møllers Vej Nr. 6, Frederiksberg, hvor hun bliver boende til sin Død. Ejendommen i Gl. Mynt exproprieres af Kbhvns. Kommune og senere solgte hun Ejendommen i Badstuestræde. "Tante Hertha" var en ualmindelig elskelig Dame, skattet og afholdt af Slægt og Venner. Foruden sin egen Slægt omfattede hun sin afdøde Mands Slægt med den største Kærlighed, og for disse, Gamle som Unge, vil de Timer, de tilbragte sammen med hende, staa som uforlemmelige, rask og rørig, som hun trods sin Alder var indtil sin Død, var hun altid glad og fornøjet, en Solstraa- le for enhver, der kom i hendes Nærhed. Sin Veneration for sin Mands Slægt lagde hun for Dagen ved iorinden sin Død at forære til Justits- raadinde Bergs Børn Smykker, Sølvting m.m., som havde været i Slæg- ten Dorscheus's Eje. Saaledes erholdt Fru Henrikke Petersen Guldarm- baand, Sølv Sukkerskaal m. Flødekande og Bakke signeret "Erindring af L. og P.D. 20. Juni 1827" (Sølvbryllupsgave til Chr. Dorscheus) samt en Messingfod til Strygejern, mrk. ARD (Anna Regine Dorscheus). Fru Kapt. Hintz f. Berg-Petersen i Sølv Skrivetøj mrk. 27. Septb. 1810 og en Dame Gulduhrkæde. Tidligere havde Apotheker Petersen i- gjennem Justitsraadinde Berg erholdt en Guldslipsnaal med Initialer GD, samt Carl Ferd. Dorscheus Gulduhr (mrk. Svendestykke H. Edvard Holst).

Tavle F XIV 3 IV. Side XXIV.

Johannes Andreasen Dorscheus f. 1/4 1782 (opdraget hos Bedsteforældrene sammen med Broderen Christen). Silke og Klædekræmmer (Borgerskab 21/12 1810) Kammerraad. Som Militær stod han ved Livjæ- gerkorpsset. Hans Hustru Regine Christine Amtrup var Datter af Skråd- dermester Amtrup (Østergade 15). Sin Forretning begyndte han Højbro- plads Nr. 50, flyttede senere denne til Østergade 69. I Aaret 1819 maa han være kommet i Pengevanskeligheder, thi 16/1 1819 begærer han selv sit Bo tagen under Konkursbehandling. Ved et Møde med Skifte- retten i hans Forretningslokale og i hans private Bolig Østergade 69² var hans Brødre Christen og Jens tilstede. Registreringsforretning foretoges, men Forholdene synes dog ikke at have været saa daarlige som formodet, thi han fortsætter Forretningen sammen med Broderen Jens. 1824-30 ses han at have haft Privatbolig St. Strandstræde Nr. 24. 1840 nævnes han som Husejer boende St. Torvegade Nr. 44. Af Døttrene omtales Julie og Ida som to ualmindelig yndefulde unge Pi- ger 33).

Tavle F XIV 3 IV 3. Side XXIV.

Andreas Peter Dorscheus f. 10/3 1821. I 7-Aars Alde- ren erholdt han den senere Præst i Holbæk Dr. Bloch Suhr til Huslæ- rer. Denne forberedte ham, til han 1833 optages i Borgerdydskolen Christianshavn, hvorfra Student 1841, hvorefter han dimitteredes til Universitetet, hvor han underkastede sig de 2 første Examiners med Haud. illaud. Af indre Trang førtes han til Theologiens Studium, men da Oprørskrigen udbrød 1848 flammede Fædrelandskærligheden op i

ham som i saamange Hjerter, han forlod den fædrene Arne, den gamle Moder og de kære Søskende for at stille sig til Fædrelandets Tjeneste. 1849 udnævntes han til Secondleutnant i Reserven. 13/4 1849 blev han saaret ved Fæstningen paa Dyppel af en Kugle i Underlivet og blev bragt til Augustenborg Lazaret. Agtet af sine Foresatte, afnoldt af Kammerater og Undergivne, døde han Dagen efter, begravedes paa Augustenborg Kirkegaard 18/4 1849 x).

Tavle F XIV 3 IV 5. Side XXIV.

Fedor Emil Dorscheus f. 19/2 1824. Var gift med Vilhelmine Mørch. Som ung erholder han Ansættelse i Handelsfirmaet C. G. Meyer & Co., arbejder sig op i dette, indtil han 1863 optages i Firmaet som ansvarlig Deltager. Til Firmaregistret angives dette drivende Grossererforretning, Handel med Spiritus undtagen. Der synes ikke at have været Børn i Ægteskabet, hans Enkes Død annonceres fra Helsingør af en Niece Thora Madelung.

Tavle F XIV 3 X. Side XXIV.

Jens Andreasen Dorscheus f. 24/10 1798, Silke-og Klædekræmmer (Østergade), Husejer (Gøthersgade Nr. 8) Forsørgelsesforstander. Efter at have opgivet Forretningen køber han en Ejendom i Frederiksborg Nyhuse, hvor Ægteparret tog Ophold.

Tavle F XIV 3 X 1. Side XXIV a.

Emma Caroline Dorscheus f. 1825, gift med Johan Georg Lawson, Adjunkt ved Frederiksborg Latinskole. Denne var Søn af Renteskriver Lawson. Efter hans Død thinglæses 1916 paa Forældrenes Ejendom i Nyhuse et Testamente oprettet af Enkefru Frederikke Dorscheus f. Horup, hvorefter Datteren Fru Emma Lawson er hendes Enearving.

Den i Slægten Dorscheus indgiftede Gren af Slægten Lowson nedstammer fra Købmand og Raadmand i Aalborg Jørgen Lowson f. /2 1673, + 17/9 1715, g. Anne Margrethe Westengaard f. / + / 1719. Af disse Børn var Sønnerne: Andreas Georg Lowson, Etatsraad og Højesteretsdommer, f. / 1704, + / 1758 og Jacob Lowson f. / 1708 + / 1777, Etatsraad, Komoniteret i Rentekammeret, g. / Charlotte Amalie Riis f. / 1720 + 12/4 1798. En Datter af denne var gift med Konferentsraad Anders Schütz i tyske Cancelli. Sønnen Jens Lawson f. / 1749 + / 1801, g. 1/5 1780 Henriette Löffler, f. / 1764, + 18/5 1851, oprettede 30/4 1777 det Lowsonke Fideikommiss bestaaende af Herregaarden Basnæs (Tjæreby Sogn, Sorø Amt) med et Tilliggende af 788 Tdr. Hartkorn. Dette substitueredes 1783 med en Fidiemikapital, der udgjorde 87573 Kr. Fideikommitet besattes 1920 af Fru Dagmar Møller Lowson, født Riis. Ifølge Kirkebogen for Er-rindslev Sogn (Lolland) viedes her Johan Lowson 13/3 1788 til Marie Saabye. Disse rejste til Bergen og bosatte sig formentlig her.

Da ovennævnte Johan Lowson bosatte sig i Bergen taler Sandsynligheden for, at Slægten har haft Paarørende her, og denne Antagelse bestyrkes ved den Omstændighed, at Jørgen Lowson ifl. Richter, angives 1681 som Ammunitions og Proviantforvalter i

x) A.D.Cohn, Krigen 1849 "de Faldnes Minde" Side 7, 8 & 129 og Oberst N.P.Jensen "Kampen om Sønderjylland", Side 50. Hans Gravsted paa Augustenborg Kirkegaard er antagelig fredet. Endnu 1935 fandtes den velholdt.

Bergen. Formodningen taler da for at Raadmanden Jørgen Lowson i Aalborg var Søn af denne.

Som anført i Texten Side 74 var Fr. Emanuel Lowson Søn af Renteskriver Georg Eichel Lowson f. / + 13/3 1813, g. Magdalene Thesen f. / 1785 + Hillerød 11/2 1853. I Richter "Den danske Landmilitar-Etat" angives Fr. Em. Lowson med Fornavnene Johan Fr. Em., der 1880 udnævntes til Secondleutnant, og 1889 stod som Premierleutnant ved 5. Regiment med Garnision antagelig i Odense.

Tavle F XIV 3 X 2. Side XXIV a.

Elisabeth Dorscheus. Naar og hvor født og død vides ikke, antagelig i en af Kommunerne udenfor København. Hun maa imidlertid være død forinden 1840, thi hun nævnes ikke i Folketællingslisten 1840, i hvilken Emma og Jens Peder Ludvig nævnes.

Tavle F XIV 3 X 3. Side XXIV a.

Jens Peder Ludvig Dorscheus f. 13/10 1828, exam. jur. 1846, Boghandler og Forfatter. Det synes, som om Forfattervirksomheden har taget hans Interesse, thi trods sin unge Alder naaede han forinden sin Død at udgive flere Bøger bl.a. 1846 "Den første Debut", 1849 "Nogle Digte" og "Episode, Novelle af en ung Dame".

Tavle F XIV 5. Side XXV.

Nicolai Dorscheus f. Borbjerg 5/2 1755, Præstegaardsforpagter i Naur (1798) senere Ejer af Gaarden Frisenberg i Resen Sogn samt Pine Kro med Færgested i Humlum. Gift med Ane Marie Thuesdatter, Datter af Thue Haislund, Saugstrup i Borbjerg Sogn. Efter Mandens Død afstaar Enken saavel Gaarden som Kro og Færgested, men bliver boende i Pine til sin Død.

Tavle F XIV 5 I. Side XXVI.

Thue Nicolaisen (Dorscheus), f. 30/11 1788 boede ved Faderens Død 1829 paa Frisenberg, antagelig har han været Forpagter hos Faderen, overtager da Gaarden, som han afhænder antagelig i 1844, paa hvilket Tidspunkt han flytter til Maabjerg, hvor han ikke synes at være død. Af hans Børn har det p.T. kun været muligt at skaffe paalidelige Oplysninger om Sønnen Nicolai.

Tavle F XIV 5 I 3. Side XXVI.

Nicolai Thuesen (Dorscheus) f. 3/3 1815. Ejer af Nørre Kokholm, Tørring Sogn, Ringkjøbing Amt. Det synes som om han og hans Børn har bortkastet slægtsnavnet Dorscheus og ladet sig kalde Thuesen. Han var særlig en dygtig Landmand og en af de første Landmænd, der havde øje for Kvægbesættningens Betydning for Landbruget, og lykkedes det ham at opdrætte en Kvægstamme, der tildeltes mange Præmier. 1873 solgte han Nørre Kokholm, i hvis Have findes en Gravhøj fra Oldtiden.

Tavle F XIV 5 II. Side XXV.

Ane Marie Nicolaisdatter Dorscheus f. 18/12 1791, gift med Niels Jensen (Skau), der efter Svigerfaderens Død overtager Gaarden og Kroen m. Færgestedet i Pine.

Tavle XIV 5 IV. Side XXV a.

Ane Elisabeth Magdalene Nicolaisdatter Dorscheus, f. 18/5 1798, gift med Christen Thomsen (Christen Thomassen Nørgaard). Ægteparret synes at have ført en meget omflakkende Tilværelse. 1834 bor de i et Hus "Nørgaardhus" i Humlum, 1840-50 ejer han et Hus i Aunsberg, ligeledes i Humlum Sogn. 1835 nævnes han som Husejer i Spegberg i Resen Sogn, her synes hans Hustru at være død, thi 1860 bor han fremdeles her, men da benævnes Hustruen Karen Marie Iversen (f. 1826 i Borslev).

Tavle I. Side V.

Johan Georg Dorscheus d. 1691, gift med Adelgunde, Auditor ved Feltartilleriet under Krigen 1675-79, Auditor i Gertzen's Dragonregiment og senere i Dronningens Dragon-Regiment. 9/5 1683 ud-nævnt til Felttøjhuskriver i Glückstadt, hvor han døde 1691. Udover disse Optegnelser findes i Rigsarchivet 1) Original-Documentet til en af ham ledet Krigsretssag (indkom. Sag December 1678 Nr. 931) 2) Hans Enke Adelgundes egenhændige Bønskrift til Kongen om Fritagelse for Skat. Efterlod sig 3 Sønner, der sammen med Moderen tog Ophold i Glückstadt.

Aller durchlauchtigste, Groszmächtigster Erb König,
Aller gnädigste Herr.

In tiefester Unterthänigkeit musz Ihr Mayst; vertragen, wir vor einige Monats durch meiner Sahligen Ehemann Johan Georg Dorscheus gevordenem Felttzükschreiber abstorben in dem betrübben Wittwe und meine drei armer Kinder in dem Wäysenstandt gerathen, da nun zu diesem Creutz noch dass Creutz mir dürfstiegen Armut hinzukomt in dehme mein Sahliger Mann, Ob schwar Er nur geraumer Zeit in Herr Mayst; Diensten gestanden, durch mich in einer Blösze und dürftigkeit nachgelassen. Wen es nun Hrr. Mayst; eine Leichter mir armer eine kleiner Gnade zu Erreisen. Als habe Ihrer Mayst; hirit Allerunterthänigst wollen auflegen, mir armer Wittwe höchst Königliche Gnade zu Ertheilen dass das Quartal worinen mein Sahliger Mann gestorben, mir möge allergnädigst Zugeleget werden auch ich Wittwe von der aufgebhotern Fortifinstiren Steuer verschont werden, in dehmen ich musz als armuth in meinen Vermögen habe. Solche höhe Königliche Gnade wirdt Gott vergelden warumb auch den höchsten Inbrunstig anrufen worde.

Ihrer Königl: Mayst: Aller unterthänigste

Glückstadt 6 July 1692.

Adelgunde Dorscheus.

Jørgen Pedersen Torsch (Dorsch), Stamfader til den her samlede Gren af Slægten Dorscheus, havde, som anført, 29 Børn, hvoraf følgende nævnes i Ringkjøbing Kirkebog (efter 1865) og andetsteds:

Peder Jørgensen Dorsch Præst ved Trinitatis Kirke Fredericia (Se Stamtavle I).

Else Jørgensdatter Dorsch g.m. Svend Mortensen.

Dorothea Dorscheus g.m. Pastor P. Mariager i Beder.

Hans Dorscheus tog 1696 Borgerskab i Kolding.

Niels Torsch (Dorsch). Dennes Søn Jørgen Nielsen Dorsch eiterlod sig 2 Sønner Jørgen D. f. 1695 d. 1732 og Johan Jørgen Dorscheus Komediant g. 1715 (Kbhvn.) Maren Nielsdatter, 1 Søn Andreas f. Kbhvn. 25/8 1715.

Christoffer Dorsch. Dennes Søn Mathias Chr. Dorsch d. 1748 g. Josephine Sørensdatter.

Anders Dorsch. Børn Christen og Anna Andersdatter D.

Michael Dorsch: 5 Børn I) Christoffer D. f. 1671 d. 3/2 1719 Degn i Sahl g. 1) Anna Jørgensdatter, g. 2) Elisabeth Jacobsdatter. II) Jens D. III) Maren D. IV) Christen D. V) Jørgen D.

Jens Dorsch: Christen Jensen D. 5 Børn: I) Jørgen D. g. Maren Ritter, II) Johanne D. g. 1) Anders Hansen g. 2) Conrad Karmark. III) Jens D. 4 Børn: a) Ane g. Frans Ambech, b) Karen, c) Anders, d) Christen, IV) Christen D. (4 Børn) V) Cathrine g. Peder Bølling.

Anders Dorscheus g. Julie Petronelle Klein (Christonier's Sedler) Johanne Christensdatter Dorscheus + 1719, g. 1. Hansen, g. 2. Karmark. Skifte efter hende 16/5 1719 jyske Register Nr. 389, 1719.

Af enkelte Medlemmer af Slægten, om hvilke ingen Oplysninger haves, kan nævnes:
Peder Dorscheus + 1753, Elisabeth Engelbrøct Dorscheus + København, Almindelig Hospital 17/11 1788.

Saavidt skønnes lever heri Landet nu ingen mandlige Descendenter af Magister Peder Jørgensen's Brødre; de sidst levende have formentlig været Anthon Bent Dorscheus, død Nykøbing M. 14/8 1786, Michael Dorscheus, g. Maren Eriksdatter (bosiddende i Stoby) og Jacob Dorscheus død Kbhvn. 1784.

Alfabetisk navnefortegnelse over Slægten Dorscheus's Medlemmer.

	Side		Side		
Dorscheus:					
Abigael	Ia+V	37	Cecilie Frederikke	XIV	
Agathe	XIII		Charlotte Emilie	X	54
Agnete	VIII	49	Christen	XIII	
Alvilda Marie	XVIIIa		" Andreassen	XXI+XXII	71
Ancher	IV	17	" Frederik Got-		
Anders Christian	XIV		fred	XXII	
Anders Pedersen	I+II	10	Christian	IVb+IVb	22
Andrea	XIV+XIV		" Albert	XIIa	
Andreas	XI		" Frederik Sophus	X	53
"	XX+XXI	70	" Julius	XXII	72
" Michael	XIII		Christine Birgitte	II	
" Peter	XXII		" Jørgine Frede-		
" "	XXIV		rikke Andreassen	XIIIa+XV	65
Ane Elisabeth Magdale-			Elisabeth	XIIIa	
ne Nicolaisdatter	XXVa		"	XIVa	
" Kirstine Hansine			"	XXIVa	75
Marie	XIV		" Catharine	XIIa+XVIIa	62
" Marie Nicolais-			" Dorotnea Koe-		
datter	XXV		foed	IX	
" " Nielsen	XIIIa		" Magdalena	XX	70
" " Thuesdatter	XXVI+XXVII		" " Thu-		
" Thuesdatter	XXVI		esdatter	XXVIA+XXXIII	
Anna	Ia	35	Else	VII	
"	XXI		" Catharina	VIIa	
"	VIIa		" Cathrina	XXI	
" Augusta	XIXa		Emil Peder Fabricius	XIX	
" Cathrine	I+III	11	Emilie Camilla	XIX	
" "	IV		Emma Caroline Augusta	XXIVa	
" Christence	I+V	28	" Anette Fernanda	XIX	
" Christine Boline	XVI		Emanuel	XII	
" Henriche	VIIa		Feodor Emil	XXIV	74
" Marie	XII	61	Ferdinand Mathias	XIX	63
" " Andreas-			Frederica Chr. Sophie		
datter	XXI	70	Storm	XIIa	63
" " Louise	XVII		Frederik	IX+XI	55
" Nicolaisdatter	XXV		" August	XI	
" Sibylle	IIa		" "	XIIIa	
" Sophie Fanny	XIX		" Emanuel Kofoed	IX+X	51
Anthoinette Augusta	VII+VII		" Johannesen	IVb	
" "	VIIa+VIIa		" Ludvig Christi-		
Anthou	VIII	49	an	XII	61
" Emil Ferdinand	XIXa		Frederikke Christiane	XVIIa	
Antonius	XX		" Olivia	XVIII	
" Augustin	XX		Georgia Margrethe Koe-		
Barbara Hedevig	II		foed	IX	
Birgitte Edel	XXIa		Gertrud Marie Andreassen	XIII	
Børge Andreas	XVI		Hans Bentzon	XIIa+XVII	62
Carl Ferdinand	XXII	72	Hansine Andreassen	XIIIa	
" Georg	X		Hector Frederik Jansen	XIIa+XVIII	63
" Jonan Otto	XIX		Helene Mathilde Koefoed	IX	55
" Ludvig	XI		" " "	IX	
Casper	XIIa	61	Hilda Marie	XVI	
Catharina Dorotnea	Ia	36	Ida Caroline	IX	
Cathrine	VII		" "	XXIV	
" Sophie Fre-			" Charlotte	XIIa	
derikke	XI		Inger Marie	XIV	

Side

Side

	Side		Side
Jacob	VII+VII	Mette Margrethe Fabri-	
"	VIII	cius	XIIa
"	XII	" Marie Nielsen	XIIIIa
" Anthon Winther	XIXa	64	Michael
Jens	XX	70	"
" Ancher Michael	XVI		" Andreassen
" Andreassen	XXIa+XXIV	74	" Pedersen
" "	XXIa		" Riis
" Fæster	XII		Nicolai
" Johan Thuesen	XXVIA		"
" Johannesen	IVb	24	" Thuesen
" Nicolai	XXII		Niels Andreassen
" Peter Ludvig	XXIVa	75	" Michael
Jensine Andrea	XVI		" Thorning
Johan	VIIa+XX	35+67	" "
Johanne Kirstine	XXIa		" Thuesen
" Marie	VIIIIa		Paul
Johannes	XX		" Otto
"	IVb		Paula Alvilda Natha-
" Andreassen	XXI+XXIV		lia
" Christian	XXIV		XIXa
" Ellerup	XII	61	Pauline Caroline Ama-
" Heinrich	XXII	71	lie
" Pedersen	I+IV	14	X
" Thuesen	XXVI+XXVI		Peder Præst
Julie Laura	XXIV		"
Jørgen Chr. Funder	XIIIIa		" Herredsfoged
" Pedersen	Ia		" skræddersvend
Karen	VII		" Degn paa Guinea
" Christine	XIIa		"
" Mine	XIVa		"
" Thuesdatter	XXVIA+XXXII		" Skovfoged
Kirstine	VII		" Damgaard
Knud Ejner William	XIXa		" Fabricius
" Reinfrach	XIIa		" Jørgensen
Lauritz Andersen	II		Præst
Louise Nicoline Vilhel-	X		Rebecca
mine Frederica	X		Ia
Ludvig Anthon Julius			Regine Louise
Koefoed	IX+XI	55	Sophie Frederikke
Magda Marie	XIV		"
Maren Andreassen	XIIII		" Vilhelmine
" Marie Johannes-			" Hedevig
datter	IVb	26	Søren Andreassen
Margrethe	VIIIIa		" Bagger
Marie Christina Koefoed	IX		" Marius Julius
" Sophie Pedersdat-			Theodor Julius
ter	Ia+VI	40	Therkel
Martha Marie	XIVa		" Mikkelsen
Mathias	XIIa	62	Thue Nicolaisen
Mette Kirstine	XIIa		Thyge
" " Margrethe	XIIb		Vibecke
" Margrethe	VIII		

Alfabetisk Navnefortegnelse over de i Slægten Dorscheus indgiftede Familie:

	Side		Side	
Aagaard (se Lange)	IX+XI	55	Berg Jørgen Viggo Dorscheus	XXIIIb
Aarestrup Marie Vilhelmine	XI	58	" Marie Vilhelmine Dorscheus	XXIIIa
Agerskov Birgitte	XXVIII		" Nellie	XXIII
Albertin Anna Brorstrupsdatter	IVb	23	" Peder Ole og dønes 7 Børn	XXVII+XXX
" Riffborg "	IVb	24	" Peter	XXIII
Almind Anna Petrine	XXIIa+XXIV		" Petra Marie	XXXc
Amstrup Regine Christine	XXI+XXIV	73	Berg-Petersen Ernst	XXIII
Anchersen Dorothea	I+IV	14	" " Johanne	
Andersen Ane	XIIa+XVII		" " Louise	XXIII
" Dorothea Conradine	IVa		" " Ove	XXIII
" Gertrud	XIIa+XVIII		Bertelsen Kirsten	XXVII+XXVIII
" Karen Kjergaard	XXXII		Bless Christian	III 12
" Mette	IVb		" Marie Elisabeth	III
" Michael	IVa		" Ulrich	III
" Morten	VII		Blix Peder	IIIa 13
Arnesen Anne Sophie	VIIIa		Borch Christine Marie Laugesdatter	IV 20
" Anthon	VIIIa		Borg Rita	XVIIIa
" " Ludvig	VIIIa		Borgen Jensine Krestine Birgitte	XXX
" Hans	VIII		Brandt Christian	V
Baagøe Carl	XXIIIa		Braun Anna Marie	VII+XX 67
" Erik	XXIIIa		Braunstein Antoinette Caroline Julie	XIX 63
" Hans Jørgen	XXIIIa		Brendstrup Kirstine	VIII+XII 57
" Knud	XXIIIa		Brockmand Christian	VI
Banner Charlotte Amalie	IX+X	51	" Sten Daniel	I+VI 40
" Hedevig Charl. Sophie	IX+X	51	Braun Jytte	XVIIb
Bassel Johan Fr.	XII		" Knud Bartholin	XVIIIa
Beder Anne Lauritzdatter	IIIa		" Ole	XVIIIa
" Anna Catharine Lauritzdatter	III	12	Braun Anna	IIIa
" Anna Marie	IIIa		" Christian	IIIa 13
" Cathrine Lauritzdatter	IIIa	13	" Henriette Lucie	IIIa
" Christian	IIIa		" Lucie	IIIa
" Jens Lauritzen	III		Buch Carl Sinar	XXX
" Lauritz Jensen	I+III	11	" Else Hauge	XXX
" Margrethe Lauritzdatter	IIIa		" Inger Hauge	XXX
" Peder Lauritzen	IIIa		" Laust Nielsen	XXX
" Rasmus	IIIa		Børup Dagmar	XVIII
Berg Christian	XXIII	71	" Ester Lillian	XVIIIa+b
" Chr. P. Henrik	XXII+XXIII		Carlander Hildur Johanne Marie	XXIII
" Ester	XXIIIb		Carstens August	XXIII
" Frieda	XXIIIb		" Christian	XXIIIb
" Hertha Caroline	XXIIIa		" Johan Georg Tilemann	XXIIIb
" Johanne Henrikke Abelone	XXIII		" Regitze Sophie	XXIIIa
" Johanne Jørgine Christine	XXIIIa		" " "	XXIIIb
			" Sognus Marius	XXIIIa+b
			" Vilhelmine	XXIIIa
			Carstensen Mary Elise Hansine	XIX

	Side		Side
Christensen Carl Olsen	XXIV	Gade Christen Nielsen	
" Christen	XXVa	og dennes 13 Børn	XXVII+XXIX
" Christian		" Karen Nielsen	XXVII
Frederik Oskar	XXXIIIA	" Lauritz	XXVIIa
" Karen	XX	" Mariane Nielsen	XXVII+XXX
" "	XX+XXI	" Marinus Nielsen og	
" Kirstine	XXIXa	dennes 4 Børn	XXVIII
" Lauritz	XXVa	" Niels Olesen	XXVI+XXVII
" Mads	XXV	" Ole Nielsen	XXVII+XXVIII
" Maren	XII+XIII 61	" Poul Christian	
" "	XIII+XIV	Nielsen Østergaard	
" Margrethe	XXXIIIA	og dennes 5 Børn	XXVIII
" Nicolai	XXV	Gottfredsen Anker Peter	XXXIIb
" "	XXVa	" Birthe	XXXIIb
" Niels	XXVa	Gotschalck Hans Jørgen	
" (Linde) Paul og		Matniesen	IV 30
dennes 11 Børn	XXVIa+XXXIII	Grandelag Andreas og	
" Søren Chr.		dennes 5 Børn	XXIXb
Herman	XVI	Hæmmerling Annita	XXXIIb
" Thora Caroline	XXIV	Hansdatter Ane Kirstine	XIII
Christophersen Johanne		" Maren	XXII
(se Lund)	XVa	Hansen Ane	XIIa
Darden Elisabeth	XXIIIA	" Dam Hans	XIIa
Ehlers Conradine Otte-		" Jens	XIIa
datter	IV 20	" Peder	XIIa
Elvig Andreas	Ia	" Rigmor Ragnhild	XXXIIb
" Clemens	Ia	" Sidsel Cathrine	XXVII+XXX
" Clemens Vilhelm		" Søren (Malling)	IIIA
Aug.	Ia	" Thomas	XXI
" Johan Heinrich	Ia	Hellekande Peder Lau-	
" Marie	Ia	ritzen	Ia
Fabricius Ellen Mette		Hellesen Peder	IVa
Paulsdatter	VII+VIII 44	Henderson David	Ia 36
Flejscher Aage	Xa	Hensgaard Anna Sofie	V
" Adolf Emil	Xa	" Chr. Andersen	I+V 28
" " Fr. Frithiof	Xa	" Laurits	V
" " " Hilla-		" Peder	V
rius	Xa 54	Herholdt Aage	XVI
" Clara Helovia		" " Dorscheus	XVI
Birgitte	Xa	" Viggo	XVI
" Edward Cari-		Hintz Paul Fr. Ludolph	
sti	Xa	Bergfeldt	XXIII
" Emanuel Edward		" Torben Ludvig	
Christi	X	Bergfeldt	XXIII
" Emilie Marie		Hirschnaoh Chr. Jacob-	
Elisa	Xa	sen	I+III
" Johan Seckmann	Xa	" Rasmus Olsen	I+V 28
" Rachel Sophie		Hofmand Anders	Ia
Oline Cornelia	X	" Cathrine	Ia
" Stella Emilie	Xa	" Henrik	Ia
Fog Michael Mogenssøn	Ia 38	" Lars	Ia
Frigaest Anna Kirstine		" Laurids	Ia
(se Lytken)	IVb	" Margrethe Marie	Ia
Friis Anne Cathrine Ole-		" "	Ia
datter	Ia	Holsig Anders	XXI
Gade Ane Marie	XXVIIa	norsens Elisabeth Mag-	
" " Nielsen	XXVIIa+XXXI	dalene Therkils-	
" Bertel Nielsen	XXVIIIa	datter	I+VII 32
" Birthe Kirstine	XXVIIa		

	Side		Side
Horup Frederikke Mathilde	XXIa+XXIV	Jensen Peder	XVII
Hviid Karen Mikkeltdatter	I	" Preben Vagn Valde-	XXXIIIb
Höesig Anders Nielsen	XXI	" Sonja Elisabeth	XXXIIIb
Höjer Drude Margrethe		Jensen Bach Anne Ragn-	
Hermansdatter	IVb	hild	XIXa
Højgaard Agnes Christine	XV	" " Ella Margre-	XIXa
" Christian Peder-	XVa	" " Esther	XIXa
sen	XV	" " Jens	XIXa
" Edith Marie	XV	" " Niels Chri-	XIXa
" Emilie Cathrine	XVa	stien	XIXa
" Inga Elisabeth	XV	" " Paul Otto	XIXa
" Jens Pedersen	XV+XVa	Jensen Munch Astrid Gud-	
" Kristen "	XVa	run	XIXa
" Minna Christine	XV	" " Ingeborg Ka-	XIXa
" Niels pedersen	XIIIa+XV	ren Anette	XIXa
" Peder Jensen	XV	" " Knud Valmar	XIX
" " "	XVa	Jepsen Konstance Kristi-	
" " Pedersen	XV	ne	XXXa
" Sopaus Christian	IIIa	Jespersen Thora Mathilde	XXXb
Hørning Anna	IIIa	Jessen Hans	IVb
" " Cathrine	IIIa	" Jess	IVa
" Christian	IIIa	Jørgensen Dorothea	XIIb+XIX
" (Due) Casmussen	IIIa	Kiøl Anna Regine	XXI+XXII
" Søren	IIIa	Kirk Ellen Dorte Yde	XXXc
Ibsdatter Cathrine	I	" Jens Peter Yde	XXXc
Jacobsen Jørgen	XVIIb	" Jens Viggo Christen-	
" " Peter Emil	XVIIb	sen	XXXc
" Laust	XXVIa+XXXII	" Ole Yde	XXXc
Jensdatter Ane Margrethe	XXVI	Kirschner Karlssine	XVIII
Jensen Aage	XVIIa	Kjærskov Lyder Thomsen	VI
" Alma Johanne Louise	XVII	Klausen Anton og dennes	
" Ane Kirstine Amund	XXXIIIb	7 Børn	XXXI
" Anthon	XVIIa	Koefoed Sophie Hedevig	VIII+IX 47
" " Emil	XIX	Krayenbühl Elisabeth Con-	
" Carl Valdemar	XXXIIIb	stance	Xa
" Christen	XXI	Kristensen Asta Maud	XXXIIa
" Christopher	XX	" Ejnar	XXXII
" Elias Jensen og		" Villy	XXXII
dennes 4 Børn	XXXb	Kyhn Ellen	XVIIb
" Ellen Rigmor	XVIII	" Emil	XVIIb
" Erna Emmy Winther	XXIIIa	" Grethe	XVIIb
" Erik Foged	XXIIIb	" Rosa Thove	XVIIb
" Ib	XVIIIa	Ladefoged Elisa	XV
" Jens	XXI	Lange Elisabeth Susanne	
" " Peder	XXI	(se Aagaard)	IX+XI
" " Peter og den-	XXIX	Larsen	XVII
nes 10 Børn		" Anders (Pilegaard)	IVa
" Jens Peter	XXXIII	" Axel	XVII
" " Poul og den-		" Cathinka Marie	XVII
nes 14 Børn	XXXa	" Vilhelm	XXII
" Kai Paulsen	XXXIIIb	" Walderick	II
" Karen	XXI	Lauersen Nicolai	XXV
" Lydia Gunnhilda	XXXIIIb	" Octavius	XII
" Margrethe Dorsche-		" Poul	XXV
us	XVII	" Andreas Dorsche-	
" Martha	XV	us	XIII
" Niels (Skau)	XXV	Laursdatter Johanne	XIIIa
" Oscar Jens peder	XVII		
" Oswald Robert	XVIIIa		

	Side		Side
Lauridsdatter Anna Cathrine	I	Nissen Chr. A.	Xa
Lauritzen Jacob og Gennes		" Johanne Sophie	Xa
6 Børn	XXXII	" Olaf Emil	Xa
Laustdatter Ane Marie	XXV	" Ulrich P. Chr.	Xa
" Dorte Kirsten	XXVa	Nordsted Gertrud	XIIa+XVIII
" Karen	XXV	Nygaard Peder Nicholaj	
" Sidsel	XXVa	" Winkel Ovesen	XXX
" " Kathrine	XXV	" Torsten Hauge	XXX
Lawson Carl Johan	XXIVa	Nørgaard Christen Thom-	
" Emanuel Gustav Ge-		sen	XXVa
org Ogilvie	XXIVa	Oldsdatter Stine	IIa
" Ingeborg	XXIVa	Olsen Anders	XIIa
" Jens Fr. Georg Si-		" Chr. Meymann	XVIIIb
chel	XXIVa	" Hans	XVII
" Johan Frederik Em-		" " Jørgen	XVII
manuel	XXIVa	" Inga	XVIIIb
" Johan Georg	XXIVa	74 " Jørgen	XVII
" Susanne Jeanette		Olsson Johanna	XXVII+XXIX
Frieda	XXIVa	Ogilvie Jeanette Pau-	
" Ulla Margrethe	XXIVa	line	XXIVa
Lerche Frederik Chr.	XIIa+XVIIa	62 Patbjerg Anna Cathrine	
Lillienskjold Axel	Xa	" Hylleborg	IX+XI
Lithin Henriette Vilhelmine	X+X	54 Paulsen Laust + Børn	XXV
Loose G. W.	XXIVa	" Karen	XIIb+XIX
Lund Frederikke Christiane	IVa	Pedersen Anders	XXVII
" Hans Pedersen	IVb	26 " Christian Vil-	
" Peder	IVb	26 helm	XIV
Lütken Hans Fr.		26 " Ketty Marie	XVIIa
Løwener Karen	XXIII	Petersen Anders	XXVI
Løvstrand Theodora Emilie	XIXa	" Anna	XVIII
Madsen Mette Sophie	XIIIIa+XVI	" "	XXIXa
" Ole	XXV	" Jens Jepsen	XXVIIa
" Peder	XX	" P. H. J.	XXIII
Melby Margr. Christiane		Pilegaard Anders	IVa
Ulrichsdatter	IV	20 " " Larsen	IVa
Meyer Laurine	IVa	20 Poulsen Ane Jensigne	XXXII
Møllerup Ingeborg Margrethe	XXVIII	" Rigmor	XXXIIIb
Mule Johannes Mikkelsen	IV	20 " Kristine Ka-	
og dennes 17 Børn		tarine	XXXIIIb
" Mette	IV	21 Rasmussen Jørgen Madsen	
" Michael Clausen	IV	20 og dennes 4 Børn	XXXIIIIa
Møller Aksel	XXXc	Reinfranch Helene En-	
" Anna Margrethe	VIIa	gel	VIII+XII
" Ellen	XXXc	Richardson Anna Dorte	V+VI
" Hermann Karl Marinus	XXXc	37 " Claus	Ia+V
" Inge	XXXc	Rico Helen Regine Loui-	
Mørch Vilhelmine	XXIV	se	XXIIIIa
Nielsdatter Mariane	XXV+XXVI	" Loraine Jeanette	XXIIIIa
Nielsen Anna Cathrine	VIIIIa	" Tom Frederic	XXIIIIa
" (Gade) Karen	XXVI	" " "	XXIIIIa
" Inga	XXXa	Ris Antoinette Aug.	
" Julius Berg	XXXa	Jacobsdatter	I+VII
" Nicoline Margrethe	XXXIII	32 Rovsing Erik Nielsen	XXXII
" Nielsine Margrethe	XXXIII	" Kristen Andreas	
" Petra Marie	XXXb	Nielsen	XXXII
" Poul Elias	XXXIII	" Rita Nielsen	XXXII
" Søren Christian	XXXIII	Rønberg Ane Marie	XXXI
" Valdemar Sigfred	XXXa	" Lars Martinus	XXVIIa
Nissen Charlotte A. C.	Xa	Nielsen	XXXI

	Side		Side
Rørdam Ingeborg	XXIVa	Trans Else Cathrine	II
Salomonsen Andrea Emilie		" Lauritz Mathias	II
Theone	XVIII	" Mathias	II
Salomons Andrea Emilie The-		" Sella Marie	II
one	XVIIIb	Tréschow Dorothea	IVb
" Anna Sophie Olivia	XVIIIa	" Gerhard Herman	IVb
" Christiana Aug.		Tverskov Albert Edward	XVIII
Angelica	XVIIIb	" Alma Jutta Al-	
" Otto	XVIIIa	vilda	XVIIIa
Schröder Otto	XVII	" Børge	XVII
" Harry Fleming	XVII	" Karla	XVIII+XVIIIb
Schultz Edle Carla	XVIIIa	" Mogens	XVII
Schytte Anne Cathrine	I+II	" Paul	XVIII+XVIIIb
Skaftø Ester	XIXa	" Svend	XVIII
" Gerda	XIXa	" Victor Emanuel	
" Hakon Dorscheus	XIXa	Vilh.	XVIIIb
" Hans Theodor Vil-		" Viggo	XVII
helm	XIXa	" Vilhelma	XVIII
Smith Hertha Cathrine Hen-		Underbjerg Paulsen	XXXIII
riette	XXII	Ursin Anna Cathrine	VI
Stenholm Else Marie	VIII	" Lauritz	Ia+VI
Stock Inger Christine	XXIIb	" Elisabeth Malene	VI
Svane Hans	Ia	Weber Anna Cathrine	III
Südow Grethe	XVIIIa	" Barent	III
" Kai Primus	XVIIIa	" Christence	III
" Preben	XVIIIa	" Lauritz	III
" Primus Johan	XVIIIa	" Laure Vilhelmine	III
" Willy Johan	XVIIIa	" Malena Salvia	III
Sørensen Karen	XIIa	" Marie Sophie	III
Thomsen Christen (Nørgaard)	XXVa	" Sidonia Susanne	III
Thorsager Chr. Jensen	I+III	Whitney Francis Edw.	XXIIb
Thorsen Asta Rigmor Eli-		Wienicke Knud Christian	XVIIIb
sabeth	XVIII	" Victor Chr.	
Thuesdatter Anne Marie	XX+XXV	Georg	XVIIIb
Topp Anders Johan	XXXIIb	Willumsen Bent Willum	XXXIIb
" Erik Johan	XXXIIb	" Ellen Johanne	XXXIIa
" Kresten Johan	XXXIIb	" Jonannes Wil-	
" Poul	XXXIIb	lum	XXXIIb
" Ruth Ragnhild	XXXIIb	" Jytte	XXXIIb
Trans Anders	II+II	Wilson H. Narvin	XXIIa
" Anna	II	Winge Inger Marie	
" Barbara	II	Wittrock Wolmer	XXIIa
" Christian	II	Vinterberg Mikkel Vibe	IIIa

27

40

41

13

VI

Alfabetisk Fortegnelse over, udenfor Slægten staaende,
Personer, der nævnes i Stambogens Text.

	Side		Side
Aagaard Anna Pauline	55	Birch, Snedkersvend	25
" Carl	55	Bircherod Jens Mathiesen, Præst	41
Aakjær Jeppe	44	Bjørn Canceliraad	57
Aarestrup Chr. Joh. Apoteker	56	Blichfeldt Christen	5
" Vilhelm	56	Blicher Didrich, Bartskaar	32
Achton Henning	20	Block, Biskop	32
Ahlefeldt Laurvig Admiral	17	Blumenhart Chr.	8
" " Enkegrevinde	19	Boeslund Ivar, Præst	68
" " Greve	19	Bolsen, Købmand	58
Albertin Statsraad	25	Boomfeld Niels	29
" Brorstrup Cancelliraad	23+24	Borch Ancher	22
" " Anna, Præ- steenke	24	" Lauge Pedersen	20
" " Cathrine	25	" Lauritz	32
Allerup		Bording Anders	5
Ancharius Ivernus	15	Bornemann Biskop	14+23
Anchersen	19	" Frk.	53
" Biskop	15	Bower Hans	41
" Hans Peder	22	Boye Anders	29
" Mathias	22	Brandenstein Baron	52
" Sophie Sørensdatter	21	Brandt Casper, Byfoged	38
" Søren Ancher	15	" "	38
Anders Magister	9	" Ferd. Gutfleisch	38
Andersen, Præst i Hylke	59	" Hans, Præst	59+58
" Christian	61	Braunstein Joh. Carl Vilh.	63
" Ole, Prokurator	48	Brecklin Axel Hviid	20
Andersdatter Bertelina	49	Brendstrup Vejermester	57
Anderssøn Niels	5	" Elisabeth	62
Arentz Anne Schelderup	26	" Mette	57
Assels Hylleborg Johanne	56	Breur Major	52
Augusta Exkejserinde	51	Brinch Ivar	14
Bagge Søren, Præst	57+63	Brock Major	53
Banner Carl	51	Brockenhus	21
v. " Joh. Henrich	51	Brockmand Christen Gudmandssøn	40
" Maren Nielsdatter	51	" Else	40
v. " Nicolaus Olaus	51	Brok Eske	57
Bardenstein Baron	53	Brorson Biskop	42
Barkmand Hans	5	Brorstrup Albertin	23+24
Baxhan Amund	26	Bræmer Chr.	5
" Gunhild Marie	26	Brøndum Anders	55
Becher Gotfred, Apoteker	49	Burchard Jens Hansen	38
Bechmann Anna	55	Bülow Baron	19+53
" " Cathrine	55	" Christoffer	62
" Mariche Arentzdatter	10	Bøgild Student	63
" I. L., Præst	68	Bøgvad Peder Nielsen, Præst	4
Beenfeld Kammerherre	61	de Campaux Professor	52
Bentzen Kammerjunkerinde	62	von Catterlach Oberstleutn.	41
Berg Emilie	62	Christian Prins	36
" Hans	27	la Cour	69
" Marie	27	Cersovius Emmanuel	8
" Vilhelm	8	Christensen, Jacob	29
Berthelsen, Jfr., Fussitz	62	" Matz	29
" Hans Eldrup	62	" Niels (Hovby)	69
Bertoloch General	53	Chrystie Anna Hegelung	54
Bille Sten, Amtmand	4	Clausdatter Else Margrethe	11
Bing Willads, Præst	26	Clausen Stephan	24
		Cohn A. D.	74

VII

	Side		Side
Cremer A.	18	Hansen Peder Præst	61
Drobitzius Christoffer	29	" Rasmus Skatte	64
Damgaard Peder	57	" Steen Raadmand	8
Danefeer Jacob	52	Harbo Oberstleutnant	52
Damgaard Forvalter	62+63	Harders	17
Daugaard Peder	59	Harring Raadmand	49
Dullerud N. H.	40	Hartung Anthon Georg	55
Ejlskov	72	Hasse Jacob Provst	44
Engel Petra Marie	56	Haxthausen Kammerherre	53
Engelslew Madame	62	Hedemann Soph. Vilh.	54
" Sophie	63	Hegermann Frk.	53
Erichsen Jens	57	Hellekande	36
Erik VIII, Konge	20	v. Henderson John	35+36
Eriksdatter Mette	20	herskind	59
Erlandsen Andreas	26	Hersleb Biskop	27
Espensdatter Agathe	61	" Anna Jacobsdatter	26
Espersen Peder	47	Herstef Hans Konferentsraad	49
Evald Abelone Cathrine	56	Hirsch Oberst	48
Fabricius Paul	44	Hjelmstjerne Frue	49
v. Ferrel Kammerherre	53	Hjern Laurine Christine	51
Finchenhagen Geheimeraadinde	49	Hjorthøj Elisabeth	49
" Margrethe	49	Holdensen Peder	56
Fisher, Hejlstrupgaard	62+63	Holm Dorothea Margrethe	64
Flejscher Edvard Chrystie	54	Holst, Schautbynacnt	19
" Philip	54	Holstein Ditlev	36
Fogh Assesor	17	" Christine Sophie	51
Fothmann	19	Holten Carl Henrik	51
Frausing, Købmand	58	" Jochum	29
Frederich Kronprins	15	Horsens Jens Nielsen, Præst	32
Frigast Anna Kirst.	22+26	" Therkel Jensen	33
Friis Rindkloster	61	Huhn Charlotte Amalie	51
" I., Hesselagergaard, Legat	20	Hvass Provst	33
Frost, Kaptain	36	Hviid Michel Tnygesen	9
Frølund, Assesor	17	Høffner General	53
Fædder Peder	38	Højer Hermann	22
Gongaard Lars Jørgensen	29	Højslund Thue	75
v. Gossel, Kammerherre	53	Hørning	13
Gottlieb Apotheker	49	Ibsen Kantor	18
Gottschalck Mathias Chr.	20	Iversen Karen Marie	76
Gram Etatsraad	27	Jacobsdatter Sara	26
" Fr., Præst	57+59	Jacobsen Corât, Byfoged	42
Grambo Generalinde	11	" Jens	24
Griffenfeldt Peder	20+36	Jelling	49
Grotham Raadmand	8	Jens, Præst i Meirup	32
Guldager Helene Sophie	57	Jensen Bodil Holm	11
Gundorph Niels	13+61	" Lauritz, Præst	9
Güldenchrone Geheimeraad	44	" N. P. Oberst	54
Güldenlöve Oberst	1+8	" Niels, herredsfoged	32
Güldenstjerne Ebbe	8	Jersin Jacob Jenssøn	5
v. Gossel, Kammerherre	53	Jessen Anna Marie	49
Hammer Jørgen Lauritzon	5	Jespersen P.	14
Hansdatter Edel Marie	47	Jordhøj Fr. (Gram)	59+62
" Marie		Juel Henrik	32
Hansen Henning Præst	22	Jull Jens hansen	9
" Julius Gottlieb	62	Jäger Lars Præst	23
" Jørgen	2	Jørgensen Glarmester	63
" " Lauritzen		" Erik, Raadmand	20
" Lars, Slangerup	19	Kaalund Præsteenke	61

VIII

	Side		Side
Kaas, Major	51	Lundt Nicolaus	5
" Wolfgang	53	Lütken Hans Fr. Danielsen	26
Karlsruud Oluf	40	Lydersen Th.	41
Karsten Jørgen	14	Lykke Jacob	
Kingo Thomas	14	Løvstrand	64
Kiær Herredsfoged	63	Mander Frk.	
" Kbm. i Horsens	58	Marcus Niels, Ratneborg	54
" Maren	30	Marcussen Mathias, Præst	61+62
Knudsen Jens Rodsten	8	Marling, Secretair	17
Kock Hans Andersen	7	Mathiesen Hugo	7
Kofoed Jørgen	47	" Nicolai Banner	51
Kortzen Etatsraad	49	" Søren, Regnebogsforfatter	51
Krag General	53	Melby Ulrich Christian	20
" Frederik, Baron	36	Mentz Anne Cathrine	56
Krenchel Mette Margrethe	27	Michaelsdatter Maren	38
Krag Palle, Brigadier	15	von Meulengracht Lorentz	36
Kruuse Maren Andersdatter	38	Meyer Laurine	21
Kuhlmann Joachim Fr.	43	" Lars	21
Køning Moritz Pedersen	5	de Meza, General	54
Køpky M. B.	18	Middelboe, Biskop	43
Lamdrup, Krigsraad	49	Momsen Joh. Fr.	56
Lamprect Jørgen	5	Mortensen Svend	12
Langballe Ingeborg	62	Moth Rudolph Povlsen	5
" Nicolai, Præst	61	Monrad Frk.	53
Lange Justitsraad	55	Mule Claus m.fl.	20
" Chr., Etatsraad	55	Munch Ebbe Pedersdatter	33
Langebeck, Etatsraad	49	" P. Forsvarsminister	63
Lanng Major	71	Muus Biskop	32
" Rantzauavgave	62+63	Mynter B., Dr. theol.	49
" Gregers	44	Møller Kbm., Skanderborg	58
Larsen Karl, Professor	55	" Hendrik Hendriksen	42
Lassen Lüder	35	Neumann Rasmus	38
" , Bureauchef	26	" Kaptain	52
Laumand, Raadmand	8	Niels, Snedker	7
Laurvig, Enkegrevinde	17	Nielsen Ane Cathrine	50
Lauridsen, Amtsfuldmægtig	62	" Christiern Slægtsbog	22
Lauridssøn Eskild	5	" Raagen	40
Lawson, Renteskriver	74	" Peder, Sognepræst	1
Lamming Anders	59	Nielsson Anders, Præst	26
v. Lemning	53	Nissen Chr. Fr.	55
Leth Jens	61	Nielsdatter Ingeborg	38
Levetzau Rosenkrants, Kammerhr.	49	Nyboe Rasmus	71
Linde Kaptain	53	Nyegaard Præst	59
Loft Forpagter	62	Nyeland Andreas	10
Lohmann Prisia	62	Nørlem Madame	61
" Birgitte Marie	62	Ofori, Konge, Guineakysten	30
Lorentz General	53	Olsen Ane Cathrine	55
Lorentsen Lorentz	49	" Anna	64
Lose Th. & Co.	64	" Emil, Overlærer	22
Lotze Gustav	64	" Erik	29
Lund Ane Marie	26	" Marie Sophie Frede-rikke	63
" Carl Conrad	48	Ottesen Cathrine	21
" Jacob	26	Palludan Generalmajor	52+53
" Magdalene Susanne	26	Patbjerg Ludvig Harboe	56
" Morten, Magister	34	" Vilh. Henrik	56
" Niels Mortensen	26	Pedersdatter Anne	42
" Peder	26	" Margrethe	44
" Peder, Capellan	22		
Lundsten	17		

IX

	Side		Side
pedersen Jacob	2+7	Slaballe Cathrine	20
Perle Peder, Præst	24	Smith Christiane	49
Partou Søren "	61+62	" Joh. Thor	72
du Plat, Oberst	52+53	Sperling Nicolaus	5
Pilegaard	19	Spind Christus	5
Poehn Anna Dorthea	51	Spliid Anna	41
v. Prunst, Kapt.	53	Stauning Søren, Præst	58
Qvist	38	" Anna Margrethe	44
Raben Comtesse	53	Stephensen Commandør	19
Ramhorst Canceliraad	11	Stenbuch Professor	20
Rasmusdatter Birthe	13	Stenholm Car.	49
Rasmussen Peder	58	Stern	19
Rathaus Madame	63	Stiebolt Kommandør	53
Ratiken Poul	17	Stockfleth Kaptain	53
Rested, Leutnant	56	Stolch v. d. Cosmos	29
Reinfranch, Forvalter	58	Storm Leutnant	63
" Ottesen Fr. Præst	57	" Christine Sophie	57
" " Hansine		" Rasmus Pedersen	57
Erasmie	59	Strøm Børre, Byfoged	70
" Mathias Rudolf	36	Stychrath Major	54
Restorff Fritz	52	Suhm Peder Fr., Kammerherre	49
Reventlow Ditlev, Greve	15	Suhr Catharina	49
Rhumand Arnoldus	5	Svane Hans, Erkebiskop	8+38
Richardtsen Borgmester	37	" Karen	38
Richelieu Joh. Daniel	29	" Olaf	38
Riis Jacob	32	" Slægten	38
" Marie	33	Svanholm Lars Sivertsen	42
" " Jacobsdatter	44	Svendson Fr.	19
Riise Fr. Nicolai	59	Syilling Giøde Michelsen	38
Rold Peder, Præst	68	Sørensen Erik	58
Roll Fr.	19	Tallund Peder	42
Rosenkrantz Lewetzau	49	Terpsager "	5
Rosenvinge, Kammerjunker	53	Thejl Caroline Adolfine	72
Rostgaard Frederik	5	Thestrup Chr. Rasmussen	5
Rothe Etatsraad	61	Tnott Knud, Geneimeraad	11+15
Ryberg, Agent	49	Tikiøb Christopher, Sognepræst	62
" Niels, Etatsraad	49	Tisjenius Hans, Præst	62
Rye Anders Peder	56	Thorsdatter Birgitte	20
Rømer Frk.	51+53	Tolstrup Car.- Ringkloster	63
" Ole, Justitsraad	15	Topp Olaf	57
Saabye Lauritz	58+59+61+63	Torbp, Etatsraad	38
Sadolin-Familien	24+25	Torsk Peder Jørgensen	5
Schack Hans Egede	54	Trane Margrethe	13
Schalfred	64	Trans Jeppe	44
Scheel Jørgen	14	Treschow Hermann	26
" Ove	14	" Gerhard Hermann	27
Schive Svend, Sognepræst	24	Trolle	14
Schnabeck Paul	67+68	Tscherning Anthon, Krigsmini-ster	56
Schnor	52		
Schouboe, Conferentsraadinde	25	Ullitz Præst	24
Schulenburg General	53	Urne	20
Schytte Knud Nielsen	10	Wallon Oberst	54
Schønberg Chr. Sophie	50	Vandborg Jens	44
Sehested Claus	32	Wandel	14
Sejersbøl studiosus	23	Wedel, Feltmarschal	36
Seve Major	53	Werne H. Olaf	41
Sidelmann Leutnant	61	Wessel Peder (Tordenskjold)	31
Simonsson Jacob M. Pauli	5	Vestergaard Jfr. Wissumgaard	62
Sindal Dorthe Nielsdatter	33	Wiby Troels, Foged, Anholt	24
Skafte Rasmus Hansen	64	Wiel Cathrine	22
Skram Peder	61	" Ivar Madsen	26

X

	Side		Side
Wildhagen Casper	27	Voetmann Wohardt	63
Wilhelm, Prins af Hessen	53+53	Wohnsen Borgmester	49
Wille, Stiftsamtmand	45	Worm N., Professor	15+20
Willer Ane Nielsdatter	41	Wrejel Kaptain	
Willeus Johanne Martine	55	Württemberg Hertug af	15
Williamsen	37	Wøldiche Biskop	45
Vinge Kaptain	41	Ørn Christian	5
" Inger Marie	40+41		

Alfabetisk Fortegnelse over enkelte Medlemmer af Slægten Dorsch - og i denne indgiftede Familier.

Dorsch (Torsch) Anders, Side 78	Dorsch Mathias
" (Dorscheus) Andreas	" Michael
" " Anna	" Niels
" " Anthon Bent	<hr style="width: 80%; margin-left: 0;"/>
" Christen	Bølling Peder
" Christoffer	Enchsdatte Maren
" Dorothea	Jacobsdatter Elisabeth
" Else	Jørgensdatter Anna
" Hans	Karmark Conrad
" Jacob	Mariager Peder
" Jens	Mortensen Svend
" Johan Jørgen (Dorscheus)	Nielsdatter Maren
" Johanne	Nyeland Anders Hansen
" Jørgen	Ombech Frantz
" Maren	Ritter Maren
	Sørensdatte Josephine

1. Ny kirkehistoriske Samlinger, 3. Bind I, Side 102-108.
2. Det var strængelig paabudt, at ingen Student maatte meddeles Kollats, inden han havde saadant Bevis (Attestats).
3. Chr. d. IV's store Recers, Aar 1643 (c: Loven).
4. Jacob Pedersen, Tolder og Raadmand i Frederiksdode.
5. Jydske Tegn Nr. 14, Folio 128.
6. Steen Bille til Kiærsgaard, Lensmand i Koldinghus Len 1653-1660.
7. Jydske Indlæg 1658.
8. Jydske Indlæg 1658.
9. Jydske Tegn Nr. 14 Folio 135.
10. Jydske Tegn Nr. 14 Folio 135.
11. Indlæg til jydske Tegn 30/4 1650 Nr. 40.
12. Jydske Registre Nr. 13 Folio 81.
13. Borgmesteren var den Jacob Pedersen, der underskrev Ansøgningen imod Præstens Ansættelse.
14. Vejle Amts Aarvog 1910 Side 43.
15. Thingbog 19/7 1669.
16. Johannes Møller "Cimbria literata" II, Side 167.
17. Danske Magasin II, Side 1.
18. Kgl. Bibliotheks ny kgl. Samlinger Nr. 658.
19. Sjællandske Registre 1706 Nr. 175.
20. Supplikprotokol 1706 Nr. 315, Sjællandske Registre 1707/08 Side 205.
22. Personalhistorisk Tidsskrift 8 R 2 B, Side 172.
23. Personalhistorisk Tidsskrift 3 Bind 1882, Side 324.
24. Biografisk Lexicon IV Side 314.
25. Consistoriums Archiv paa Universitetsbibliotheket, Pakke 186.
26. Sjællandske Registre Nr. 55 Side 72.
28. Biografiske Oplysninger om Gejstligheden i Tronhjem Stift af Andreas Erlandsen og Bureauchef Lassens Samlinger velvilligst meddelte af Overlærer Emil Olsen, Oslo.
30. Vibergs Præstehistorie.
31. Personalhistorisk Tidsskrift IV 2. Side 228.
32. Personalhistorisk Tidsskrift V 5.
33. Personalhistorisk Tidsskrift V 1-2, Side 314-16.